

Samværs- og bostedsordninger etter samlivsbrudd: betydninger for barn og unge – en systematisk oversikt.

Nedenfor presenteres tabeller med fullstendig datauttrekk for de inkluderte kvalitative studiene om erfaringer med eller opplevelser av delt bosted for barn og unge (n=17).

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Aglen, 2011
Land	Norge
Forskningsspørsmål	Hvordan praktiseres og organiseres delt bosted, og hvilken betydning har delt bosted for erfaringen og opplevelsen av hjem og hjemme?
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	<p>Teorier rundt sted og mening, samt erfaring. Location, sense of place og locale. Relasjonell stedstilknytning.</p> <p>Sentralt i denne oppgaven er perspektivet på at sted og hjem er noe som skapes sosialt, både den fysiske strukturen samt ideen og forestillingen hjem. Jeg forholder meg til at hjem er et sted, og et viktig sted for mennesker i vår tid og kultur.</p> <p>Kvalitativ metode og intervjuer.</p> <p>Tematisk analyse/diskursanalyse – ser på meningsinnhold.</p>
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	Denne studien er basert på data generert fra åtte informanter i egenskap av å være foreldre til barn som praktiserer delt bosted. - åtte informanter, to menn og seks kvinner
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Delt bosted vil si at barnet bor fast hos begge foreldre etter samlivsbrudd. Begge foreldre har da formelt sett lik rett til å bestemme i forhold som angår barnet. En vanlig måte å organisere delt bosted på, er at barna bor annen hver uke hos hver av foreldrene. Barna får da to hjem, og tilbringer omtrent like mye tid sammen med hver av foreldrene, vanligvis en uke hos hver. Alle i mitt utvalg praktiserte delt bosted på denne måten.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>For informantene foregikk flyttingen i forbindelse med helgen, enten fredagen før, i løpet av helgen eller mandagen etter. Helgen markerer altså enten en begynnelse eller en slutt på oppholdet, og en ny start i nytt hjem. Flere mente at ved å legge byttene til fredag fikk man både ro og tid til å hente seg inn i løpet av helga før en ny hektisk uke kunne begynne. For andre var det viktigere at en ny uke begynte på et nytt sted.</p> <p>«Når helga er ferdig er uka ferdig på en måte, og en ny uke begynner. Vi kunne nok skifte på onsdag eller fredag for den sakens skyld. Men jeg tenker at når man har to hjem så burde man kanskje våkne opp mandagsmorgen med det samme utgangspunkt som resten av uka» (Lise).</p> <p>«De går ikke fra det ene hjemmet til det andre, men via skolen og barnehage. Det blir liksom ikke så veldig markert at nå går du fra det ene hjemmet til det andre. Nå er det liksom bare det at du går en annen vei, til et annet hus. Også er det litt med den lille tidsforskjellen, i og med at du er på skolen den dagen. Da blir du kanskje litt omstilt. De vet jo etter hvert godt at etterpå skal de til mamma. Men når de går via skolen så blir det ikke så synlig. Det blir litt sånn "ut av syne, ut av sinn"» (Anna.)</p> <p>«Vi tenkte vi kunne gjøre det på søndager og da for eksempel spise middag sammen. Jeg husker ikke helt hvorfor byttinga ikke ble som det skulle. Vi gjorde det et par ganger, men det var vel noen praktiske problem og tid som førte til at det ikke funka. Vi bare</p>

	<p>mista det. Nå bestemmer vi bare fra gang til gang når byttene skal skje» (Lise).</p> <p>«Vi fant vel ut at hvis alle skulle være der samtidig ville det være litt for mye for alle på et vis. Det er jo noe med det å bli kjent. Jeg ville jo bli kjent med hans barn, og det blir jo noe annet om da mine barn også er der hele tiden da. Også handler det om det praktiske og oppfølging av den enkelte. Men vi ville samtidig at de skulle bli kjent med hverandre. Så da fant vi ut at vi kunne ha de sammen i helgen, når alle har tid til å være sammen» (Anna).</p> <p>For Anna der det nye samboerskapet også innebærer nye søskenforhold, var det viktig å finne en måte å organisere delt bosted på, som både tok hensyn til barnas behov for alenetid med hverandre og alenetid med foreldrene, og tiden det tar å bli kjent med hverandre i den nye familien og det nye hjemmet.</p> <p>«De har klær og sånn på hvert sted, men store ting som sykler og ski flytter vi imellom. Den som ungene ikke er hos drar ned søndag kveld ned til den andre og henter ting som skal flyttes. Den som ikke har ungene har mulighet til å flytte seg den kvelden. Ungene drar ikke tingene med seg selv» (Per).</p> <p>«I starten så pakka de ingenting, de hadde jo ingenting å pakke. Det var ikke sånn at de hadde en bag som skulle frem eller tilbake, for alt var her og alt var der. Skolesekken var det eneste de fraktet hit og dit. Vi har organisert det sånn at de har hatt dobbelt opp av alt hele veien. Det gjorde det enklere. Nå er det litt mer pakking for hun eldste har mye hun skal ha med seg av klær og sminke. Så hun tar med seg en bag på skolen og frem og tilbake. Det er det som er pakkinga, men ellers så er det ikke så masse pakking» (Helene).</p> <p>«I dag skal jeg kjøre henne til moren, og da pakker hun fire svære bagger og et par ryggsekker. Hun pakker jo alt da, og fjortenåringene i dag har sinnsykt mye! Og så kjører jeg henne til moren. Det meste av klær og toalettsaker tar hun med seg hver gang. Hun har bestandig gjort det sånn. Jeg har foreslått at hun kan ha litt på hvert sted og heller ha to par ski og sånn, men det vil hun ikke. Hun syntes det er enklere sånn, selv om det også er vanskeligere» (Geir).</p> <p>«Flyttinga er en belastning for Eva. Vi pleier å hjelpe henne med pakkinga for hun orker ikke gjøre det selv. Hun pakker i sinne og blir irritert. Hun liker det ikke, noe som kanskje er et uttrykk for hele situasjonen. Jeg må bare beklage og hjelpe til, men hun må se hva vi pakker. Hun er såpass stor nå og opptatt av sånne ting, og har et forhold til klærne sine. Det er forskjell på en tolvåring og en sjuåring sånn sett. Den yngste bare pakker vi for. Hun er ikke så nøye på det, selv om vi merker at hun begynner å bli eldre nå hun også» (Lise).</p> <p>«Jeg tror hun synes det er vanskelig å holde oversikten over ting hun må ha med seg. Det blir mye sånn at vi må dra imellom og hente og levere ting som hun trenger, og som hun ikke klarer å huske selv at hun har på de forskjellige plassene. Men det er kanskje litt mye å forlange at hun skal huske på alt og planlegge mange dager imellom» (Dina).</p> <p>«Vi har bestemt det sånn at vi deler jula og påsken i to, og bytter på annen hvert år hvem som skal ha de på julaften og hvem som har nyttårsaften, og hvem som skal ha tidlig påske og sen påske» (Helene).</p> <p>«Når det gjelder jul og påske så bytter vi på å ha de annen hvert år. Vi har hytte ganske langt unna, både faren og vi, så blir det så kaotisk å skulle dele påska eller jula i to ettersom vi må reise ganske langt. Den som ikke har de i påska får ha de i vinterferien. Vi har funnet ut at det er bedre å ha dem hele uka annen hvert år istedenfor å dele uka i to» (Anna).</p>
--	--

	<p>«Julaften skal vi feire sammen i år, og så får vi se hvordan det går videre. Vi feirer den her. Ungene skal være her i jula og mora kommer hit og feirer sammen med oss. Neste jul blir det sikkert julaften hjemme hos henne, men jeg vet ikke om jeg kommer til å være der. Nå første jula etter bruddet er det greit å ha begge foreldrene til stede. Jeg har ikke spurt dem om det, men tror det betyr noe for dem» (Per).</p> <p>«Barna de svitsjer de, men det tar gjerne et døgn. Den første ettermiddagen og kvelden er gjerne litt rar. De har jo levd uten meg en hel uke, og masse har skjedd i livet deres siden da både på skolen, hva de har gjort med faren i helga og ikke gjort. Det er liksom noe annet enn det livet jeg har med dem. Det blir litt fremmed føler jeg. Vi må liksom tune oss inn på hverandre igjen» (Lise).</p> <p>Selv om barn er fleksible, og som han sier "ikke utfordrer reglene på samme måte når de kommer hjem etter en uke hos bestemor med godteri og fest hele dagen, men skjønner at det er en forskjell", så tror han det er vanskeligere for barna å tilpasse en endret situasjon når det skjer så hyppig som annenhver uke.</p> <p>«Det tror jeg blir veldig slitsomt, og man blir kanskje litt usikker. Jeg merker det spesielt når hun er hos meg den første halve uken. Det er ikke konflikter akkurat, men det er litt mer kantete. Det er akkurat som om du har blitt støpt i en annen form og så må tilpasse seg en ny form igjen. Etter en eller to dager da er det greit, da er det som hun alltid har bodd der. Hun sier at når hun er hos moren så er det alltid masse konflikter den første halve uken, og så roer det seg. Jeg tror det handler om at hun må venne seg til igjen at sånn gjør vi det her» (Geir).</p> <p>«Det var flere ganger at når hun kom hjem fra pappaen så hadde jeg et kjempestort behov for å gi henne trygghet. Vise at nå er du velkommen. Da var det veldig mye synging i senga, og det var da gjerne noen bestemte sanger vi pleide å synge. Jeg tenker nå at når vi synger den sangen, og når hun hører den vuggesangen som hun har hørt helt siden hun var lita så er hun trygg. Hun ble ofte også litt trist når vi gjorde det. Det kan jo være andre ting, men jeg la da min smerte inn i det. Men det kan jo også være at jeg hadde den sorgen og uttrykte det på noen måte. Jeg husker i alle fall det at det forsterka min dårlige samvittighet. Jeg tenkte at hun hadde en sorg som hun ikke fikk satt ord på. Det kan jo være noe i det, men det trenger heller ikke å være noe i det. Det var noe sentimentalt med det å komme tilbake til meg og synge sangen på samme måte. Kan jo være at det ble en greie ettersom det var så viktig for meg» (Dina).</p> <p>«Jeg vil si at samarbeidet vi har kommet frem til rett og slett er perfekt, både i forhold til kommunikasjon mellom oss, og i forhold til hvordan Ane har det. Det har ikke alltid vært lett, men det fungerer godt nå» (Dina).</p> <p>«Jeg tror hun genuint mener hun er mer samarbeidende med meg, men jeg opplever at det er på et minimumsnivå. Jeg opplever henne først og fremst som innblandende og invaderende. Jeg tenker at hun er en konfliktsøkende person, og at livet mitt er for kort til å bli kjefet på» (Geir).</p> <p>«Samarbeidet fungerer veldig bra. Vi klarer å snakke sammen og oppfører oss som siviliserte mennesker ovenfor hverandre. Vi har ingen konflikter som ligger igjen som ungene får, i motsetning til andre par vi kjenner. Vi var ganske samkjørte den tiden vi var sammen, og har vel ikke rukket å spre oss så mye enda. Men om vi gjør det så tror jeg det vil ta lang tid ettersom vi har hatt et likt utgangspunkt» (Per).</p>
--	--

	<p>Anna forteller blant annet at hun opplever flere utfordringer i foreldresamarbeidet med sin nye mann, enn hva hun opplever i samarbeidet med sin eksmann.</p> <p>«Det er litt vittig for i forholdet til hvordan det samarbeidet fungerer så tenker jeg at det er fort gjort å fortelle om, for det fungerer jo veldig bra. Vi har egentlig vært veldig enig hele veien. Når vi ikke bor sammen, så blir det hele tiden de store linjene. Når man derimot bor sammen, blir det mer til at en går rundt og irriterer seg over den andre på et detaljnivå» (Anna).</p> <p>«Vi foreldre bruker ikke å avtale så mye oss i mellom. Ungene avtaler med oss sånn at vi flekser sånn at når han er borte så er de her, og litt motsatt. Vi hadde mer kontakt på mange måter før. Da måtte vi samarbeide mye mer når det skulle flyttes, skiftes eller endres. Det er klart vi gjør det nå også, men mer av den typen ting går mellom ungene. Det blir mye telefon, sms og e-post» (Helene).</p> <p>«Det blir en del sånn der at vi plutselig bytter på fredag fordi jeg har behov for barnevakt eller omvendt» (Unni).</p> <p>«Jeg ville ikke hatt et så bra forhold til han om han ikke hadde stilt opp så mye som han gjør. Da hadde det ikke vært enkelt for meg og vært raus og sett mellom fingrene på en del ting. Jeg kunne ikke gjort det om han hadde ringt hver dag og sagt at nei det passer ikke. Da kunne vi ikke hatt delt bosted. Vi må være to personer som setter Ane i høysetet. Det er en forutsetning for å få til et bra samarbeid at man legger bort en del ting og fokuserer på barnet og finner felles løsninger» (Dina).</p> <p>«Vi tenker på ungenes beste. Vi tilrettelegger så godt vi kan, kjører og flytter på ting etter beste evne. Han er en fin far på mange måter mot ungene. Det mest positive med delt bosted var at han da virkelig ble en far for dem. Han har vært mye mer tilstede for dem etter at vi skilte lag, enn hva han var da vi bodde sammen. Da var han ikke tilsted, men nå må han være tilstede» (Helene).</p> <p>Om hun/han skulle bort en kveld og ungene var der så skulle de benytte hverandre som barnevakt.</p> <p>«Det er vel noe med det at du har lyst til å være sammen med barna dine mest mulig, og så blir det litt rart å tenke at en fremmed skal ha dem når du kunne vært der selv. Du skal i hvert fall få tilbudet» (Anna).</p> <p>Etter hvert fant de ut at denne avtalen var litt "voldsom", og de ble enige om heller å benytte seg av andre barnevakter når det var snakk om korte tidsrom. En begrunnelse for dette handlet om at det kunne være vanskelig for ungene som da var blitt vant til et mønster med en uke med og en uke uten mor eller far, at de plutselig dukka opp som barnevakter for kun noen timer.</p> <p>«Broren min passer dem annenhver uke når jeg er på jobb, for de vil ikke sove alene enda. Faren kunne ikke stille opp da. Han synes sikkert det er dumt at jeg setter dem bort til andre, det har jeg hørt før. Men det handler om mine prioriteringer i forhold til hans. Det er noe med det å sosialisere dem inn i samfunnet også» (Lise).</p> <p>Det er også den forelderen som skal sørge for at barna har det de trenger når de er på skolen.</p> <p>«Stort sett så følger vi henne opp på det hun skal den uken hun er hos oss» (Geir).</p> <p>«I forhold til oppfølging på skolen og sånn så har det blitt mer likestilling mellom oss nå. Nå er han helt nødt til å stille opp ettersom hun er der en hel uke, og da må han gjøre like mye som meg. Jeg tar et litt sånn overansvar og minner han på ting som lekser eller at hun har prøve på fredag. Det er egentlig bare tull, men jeg kjenner han ganske godt og vet at han kan være ganske glemsk. Jeg må passe på litt» (Unni).</p>
--	---

	<p>«I forhold til skole så har vi sjonglert litt. Enten har han dratt eller så har jeg dratt, det er den måten vi samarbeider på. Men det er klart at når det er avslutning på skolen så drar vi sammen. Da tar ikke jeg med meg min nye mann, men han tar gjerne med sin nye kone, og så er vi der sammen hele storfamilien» (Helene).</p> <p>«Jeg har kanskje vært den som har stilt opp mest i forhold til det sportslige, og han har stilt opp mest i forhold til teater og mer den typen aktiviteter. Det er lettere å følge opp der vi har interesser sjøl for å si det sånn» (Helene).</p> <p>«Vi gjør det litt forskjellig i forhold til fritidsaktiviteter. Når han har henne så kjører han henne bare til ridninga eller håndballen, eller så må hun gå dit selv alene. Men hun vil helst at noen skal være med og se på henne, men det har liksom ikke han tid til. Den nye kona hans jobber skift og de har jo også et lite barn, så da føler jeg at jeg må følge opp litt ekstra og være der mer fordi han ikke gjør det» (Unni).</p> <p>«Jeg ser at hun har det bra når hun er der. Han gjør jo alt for at det skal gå rundt. Ikke bare det at han gjør alt han kan for at Ane skal ha det bra når hun er der, men han er også lett og be og flink til å finne løsninger når det er noe. Gjør tjenester og stiller opp. Det har vært med på å legge et teppe over alt det som har vært, og gjort at vi gradvis har bygget opp et tillitsforhold igjen» (Dina).</p> <p>«Vi fungerte dårlig før vi ble skilt, etter at vi ble skilt og gjør det fremdeles. Jeg tror hun genuint mener hun er samarbeidende med meg, men jeg opplever henne først og fremst som invaderende og intruderende. Jeg tenker at hun er en konfliktsøkende person, og at livet mitt er for kort til å bli kjefte på. Nå er det snart fire år igjen og så er det ikke mer. Og det er litt sånn jeg tenker på det. At vi skal holde ut i fire år til og så er jeg ferdig» (Geir).</p> <p>”Det er mye knyttet til hvem som er der egentlig, og kanskje ikke så bundet til sted for min del” (Per)</p> <p>«Det er et spørsmål jeg ikke har gjort meg så mange tanker om, men det må være en plass der man har folk rundt seg som man trives med. Det er godt å være der. Man samarbeider godt og kommuniserer godt og finner på fine ting sammen. Man tar vare på hverandre og kjenner hverandre godt. Det er mer innholdet jeg tenker på som et hjem, mer enn at sånn og sånn skal det se ut. Det er mer sekundært. Men nå tenker vi å flytte så da har jeg mange tanker om hvordan jeg ønsker en bolig» (Dina).</p> <p>«Hjemme er den plassen jeg føler meg trygg og beskytta, og kan være meg selv helt og holdent. Der det er jeg som setter grenser, bestemmer når jeg skal ha besøk og ikke. Jeg sier ofte at hjem er hulen min og det føles litt sånn. Et fast holdepunkt. Et miljø man skaper selv. Jeg er mer opptatt av det følelsemessige enn det materielle. I et godt hjem har man en god tone, ler sammen, og deler gleder og sorger» (Nina).</p> <p>«Jeg har selv vokst opp i et utrygt hjem, og har litt problem med å definere hva hjem er for å si det sånn. Jeg har ikke noe problem med det, men jeg har ikke noen gode minner det, så det må jeg skape selv. Det er kanskje det jeg driver og skaper nå. Et hjem skal være en sosial arena, der ungene kan ha med venner hjem og gjøre ting sammen med dem inne. Og forhåpentligvis, når man lykkes med det, så er det en plass ungene kommer tilbake til når de blir voksne. Det er ikke sikkert jeg vil bo her hele livet, så at det med barndomshjem er ikke så viktig, men at det er et sted ungene får plass og hvor vi har vår plass» (Lise).</p> <p>«Helt konkret er hjemme det stedet jeg bor, huset og det som er inni det. Jeg tenker ikke hjem utenfra egentlig. Hjem er mer inni huset og de folkene som er der. Og det varierer jo litt. Av og til er vi to, av og</p>
--	---

til er vi fire og av og til er vi seks, og alt det er jo mitt hjem eller hjemme for meg» (Anna).

«Jeg og min nye mann må finne ut hva vårt hjem er på en måte. Alt fra det fysiske; farger på veggen, møbler, hva en liker til middag og hvordan en vil ha det for eksempel en fredagskveld, til det med hva dine barn er vant til å gjøre og ikke og hvordan de vil ha det. Det er litt det jeg syntes er litt sårt i forhold til hvor mye den ekssiden skal blande seg inn i hjemmet vårt. Vårt hjem er jo så nytt og ferskt, og vi må få tid til å etablere det ordentlig først bare vi uten at de skal blande seg for mye inn. Og så når vi står trygt og fast der, da er det lettere å slippe inn andre impulser» (Anna).

«Det har vært sånn at jeg har et veldig høyt aktivitetsnivå den uken barna er hos mora. Men det har jeg tenkt å gjøre noe med for det blir alt for slitsomt og det blir alt for liten tid her hjemme» (Per).

«En barneuke er veldig preget av å være en barneuke. Da sier jeg for eksempel nei til alle avtaler om ettermiddagen og kvelden. Alt blir mer styrt rundt barna. Når du først bare har dem annenhver uke så tenker jeg at det minste man kan gjøre er å putte kinoer, møter og alt det du kan styre inn i de barnefri ukene. Noe av det jeg for eksempel har vært veldig bevisst på er hvordan jeg gjør det i forhold til jobben. Uken jeg har barna så skal det for eksempel ikke være et stress om morgenen. Da jobber jeg heller inn den tiden uken etter» (Anna).

Det skal være, som Per sier, "hverdager sånne helt vanlig traurige dager hvor en må stå opp, komme seg på skole og i barnehage, og så dra hjem og spise middag og gjøre lekser. Alt skal liksom ikke være spesielt med kino, Burger King og lørdagsunderholdning". Samtidig kan det virke som om flere føler at de må "bøte" på at man er "foreldre på deltid", med å gjøre uken med barna litt ekstra spesiell.

«Når hun kommer har jeg rydda unna mine voksenting. En "fake" tilværelse kan man nesten kalle det. Hvor blir det av gråværsdagene? Det skal jo ikke være en "bomullstilværelse", men det blir sikkert det for det. Jeg vil jo at hun skal ha det bra når hun er her» (Nina).

«Det som er forskjellen fra da vi begge levde sammen med ungene og nå, er at jeg nå har mye mer tid til ungene. Når vi har delt kan jeg sette av all tida mi til ungene den uka jeg har dem. Da er det ikke jobb som prioriteres, det er ikke husstell og alt det der, men det er egentlig ungene som er i fokus. Etter at vi begynte med delt bosted har jeg jobba mer når jeg ikke har hatt dem, og kun jobba vanlig arbeidstid når jeg har hatt dem. Sånn sett har jeg fått mer tid til å være der for dem nå» (Helene).

«Jeg drikker meg aldri full når jeg har barna. Jeg gjør det ellers også veldig sjeldent men da bare når barna er hos faren. Jeg røyker heller ikke når jeg har barn. Jeg røyker litt ellers, men vil ikke at barna skal vite det» (Lise).

«Kjøleskapet er fullere når ungene er her. Det handler om mine egne behov og at det går mindre mat når jeg er alene hjemme. Jeg spiser sjeldnere, og spiser kanskje mer ute og borte når jeg er alene. Men en del andre ting gjør jeg mer av de ukene ungene ikke er her, som for eksempel snekring og sånn» (Per).

«Det som er forskjell i uken når hans barn er der er jo at hans barn ikke legger seg så tidlig som mine ettersom de er større. Vi får liksom ikke en sånn god voksenperiode når de har lagt seg. Og det savner jeg, selv om jeg ikke tror jeg savner en hel uke av og en hel uke på heller. Men vi har vurdert at når vi sliter oss ut på å gjøre det sånn, så bør vi kanskje tenke litt på oss selv også. At vi voksne

	<p>trenger mer tid bare oss to. Spesielt nå i starten av en tid hvor vi bygger opp en ny familie» (Anna).</p> <p>«Et liv uten barn er ganske stille. Jeg studerer hjemme, jobber og er litt sosial, men ikke mye. Er ikke flink til å kulturere meg og oppsøker ikke store ting. Har ikke det behovet enda. Sitter nok mest hjemme. Den første tiden når ungene ikke var hos meg så var det ganske stusselig, kanskje ikke direkte ensomt men det var så stille og stusselig. Da er kunsten å finne på ting og sysselsette seg. Jeg spiser middag hver dag, men stiller ikke så store krav. Gjør det enkelt. Man er litt off når man ikke har barn. Nå har jeg levd så travelt i så mange år og bala en del, så bare for meg å være for meg selv alene, det er noe jeg må venne meg til. Jeg har nesten aldri vært alene sånn før. De siste tolv årene har jeg hatt ungene rundt meg hele tiden. Det å være alene en læringsprosess for meg» (Lise).</p> <p>«Det blir jo veldig stille her den uken. Det er et stort hus og veldig tomt når det ikke er unger her og annet liv enn meg» (Per).</p> <p>«Jeg tror jeg er like mye mor for ungene når de er her, det vil si i forhold til omsorg og kjærlighet. Jeg spiller en del instrumenter kanskje, men mor er veldig flink til å synge for dem. Det er ikke noe utelukkende der. Ungene og jeg har et nært forhold. Vi kan snakke om følelser og alt. De kommer til meg hvis noe plager dem. Tror de har et like nært forhold til mora. Det er ingen store forskjeller på oss» (Per).</p> <p>«Da var det sånn at han gikk på jobb før vi sto opp, kom hjem til middag og kjefta på oss hvis vi hadde gjort noe galt, for det var jobben hans. Og så sov han middag og da måtte vi være stille. Og så dro han på jobb igjen og kom ikke hjem før vi hadde lagt oss. Han var en gjesteboer i huset. Husker jeg tenkte når han og mamma krangla; hvorfor må du bo her. Jeg var glad i han men han tilhørte en annen del, var mer slekt enn familie. Jeg har i større grad videreført den morsrollen enn farsrollen» (Geir).</p> <p>«Det er fremdeles mor hun ringer til når hun føler seg i dårlig form, trenger noe spesielt eller bare vil finne på noe. Jeg tror hun tar mer kontakt generelt med meg når hun ikke er her enn hva hun gjør med pappaen» (Unni).</p> <p>Lise forteller for eksempel at ” fordi det er mindre oversikt over klær og ting og tang der borte, så jeg må innom en gang i mellom for å sjekke. Jeg får lov til det, men burde ha slutta for lenge siden”. Selv om de har avsluttet samlivet, har hun som hun sier, fremdeles adgang til farshjemmet og kan komme dit som hun vil og rydde i barnas klær og saker. Eksmannen på sin side ”skygger banen”, og har liten tilgang til og påvirkning på hennes hjem og hvordan hun lever med barna.</p> <p>Et annet eksempel på Lises forsøk på å influere farshjemmet handler om at barna fremdeles sover sammen med faren, noe Lise ikke synes er greit og mener de bør slutte med nå som de er såpass store. Der har derimot barna hennes sagt klart og tydelig ifra om at det har ikke hun noe med, og at hun ikke kan bestemme hva de skal gjøre når de er hjemme hos faren.</p> <p>Det var irriterende at Mortens ekskone da hele tiden blanda seg inn, og ville at hun og Morten skulle gjøre ting sammen og bruke tid i fellesskap med barna. Hun ville gjerne inkludere Morten i sine aktiviteter med barna, noe de på sin side opplevde som truende og invaderende på de som en familieenhet.</p> <p>«Hun vil gjerne at de skal være masse sammen. Og det er ikke noe rett eller galt i den diskusjonen, men du er veldig overbevist om at din oppfatning er det riktige, og så er det selvfølgelig en masse følelser oppi det i tillegg. Så det sliter ganske mye. Det blir skjevt ved at hun foreslår hele tiden at de skal gjøre ting sammen, og hele tiden</p>
--	--

	<p>er det han som takker nei til det, og da handler det liksom om at han ikke vil gjøre det en gang for barna - stille opp og sånn og sånn. I hennes hode er det helt klart at det er det som er bra for barna, mens vi er like overbeviste om at det ikke er så bra» (Anna).</p> <p>«De sier hjem til mamma og hjem til pappa, de gjør det. Og da prøver vi å få dem til bare å si hjem, uansett hvor de er. Sånn at de ser på det som deres hjem og ikke bare mitt hjem hvis du skjønner. Det er ikke mamma sitt hjem, men deres hjem og så videre.. De skal ikke føle at det er andres hjem og at de bare er på besøk. For selv om de mener det som en stedsangivelse så er jo det man sier noe man blir påvirket av. Så om du kaller det hjem til pappa hele tiden så blir de kanskje litt fremmedgjort» (Per).</p> <p>«Jeg tror ikke de føler at de er på besøk eller noe sånt – det snakker vi litt om. Jeg sa en gang at de kunne sove over hos pappa en gang jeg skulle bort, og da svarte de ”Mamma! Du må da ikke si det sånn. Vi skal jo ikke ligge over- det er jo hjemmet vårt!” Ja, ja unnskyld, det var jo bare en måte å si det på. Vi ligger jo ikke over her og der, det er jo hjemmet vårt! Dette var ikke noe vi har tatt opp før, men det er vel bare ordbruk. Vi må være flinkere til å si sånn som at nå skal du hjem til stedsnavn heller enn hjem til mamma og pappa» (Lise).</p> <p>... mente Geir for eksempel med den nye familiens inntreden hadde styrket Ellens ”gjesteopplevelse” i hans hjem.</p> <p>«Dette har jeg tenkt mye på i det siste. Samboeren min og jeg har jo bodd sammen i snart to år, og det er helt klart vært en kjempeutfordring for Ellen, som har vokst opp tett på meg, at det plutselig kom en ny person og nye barn inn i bildet. Men jeg tenker at sånn er livet. Men det gjør nok at den der gjesteopplevelsen blir sterkere. Hun kom nok mer hjem til pappa, eller hjemhjem før» (Geir).</p> <p>At inngåelse av nytt samboerskap og familie kan ha hatt en negativ betydning for Ellens opplevelse av å høre hjemme, er tydeligvis en sår erkjennelse for Geir, som videre mente Ellens alder også kunne ha noe med dette å gjøre, og være årsaken til at hun kunne være ”sint og grinete”.</p> <p>«Hva er tenårene til om ikke å rive opp navlestrengen en gang for alle?» (Geir)</p> <p>«Hun sier at der er det mye strengere og mye mer ting hun må gjøre selv og ta ansvaret for der oppe. Det er mange barn og mye nytt, og jeg tror hun føler at det er mye mer hektisk der opp. Hun sier hun blir irritert når lillebroren har vært på rommet hennes og rota, og innimellom må hun passe lillebroren også. Hun sier det er greit, men jeg vet ikke hva jeg skal tro. Hun sier hun synes det er deilig å være her, for da får hun litt fri. Hun er også veldig opptatt av at jeg ikke skal ha noe baby for det er det nok av der. Jeg tror det handler litt om oppmerksomheten hennes rett og slett, og at hun er redd hun ikke skal få noe oppmerksomhet snart» (Unni).</p> <p>Unni videre forklarer var hun også veldig stolt av og glad i lillebroren sin, og likte seg godt ”der oppe”, for der skjer det også mer. ”De legger opp mer aktiviteter og drar mer hit og dit enn hva vi gjør her”. Unni påpeker også at stemora er strengere enn både henne selv og faren, og at de som foreldre” er mer på linje og er mer avslappa...”</p> <p>«Jeg tror hun hører mer på han, og tør ikke si så mye tilbake. Vet ikke helt hvorfor, men hun har liksom hatt litt mer respekt for å si noe til han» (Unni).</p> <p>«Jeg merker det på henne når hun kommer hjem fra faren. Da er hun helt sånn oppå meg, og skal bare kose. Spurte henne en gang om hun ikke får noe kos av pappaen ettersom hun blir så klengete på meg,</p>
--	--

	<p>og da svarte hun at hun prøver men at han bare ligger på sofaen og ser tv. Ok, tenkte jeg da, da får vi ha den kosegreia vi da» (Unni).</p> <p>«Jeg fikk en keramikk krukke av den ene til jul som hun hadde laget. Jeg har en sånn som jeg er veldig glad i og bruker ofte, så jeg sa at den kunne passet veldig fint hos pappa for han ikke har en sånn. Men da sa hun "vet du, jeg kan ikke ha den hjemme hos pappa for det er aldri folk hjemme hos han, og der vil den aldri bli brukt" For en observasjon! Det var liksom sjeldent den ville bli brukt og vist frem, så der kunne den i hvert fall ikke være. Hun ville jo vise den frem, og hos pappaen så gikk ikke det» (Lise).</p> <p>«Jeg tror faktisk at ungene føler de må passe på faren sin litt, at han signaliserer det. En annen ting den eldste sa som er litt betegnende – det var litt snakk om at de skulle skifte skole nå. "Ja men ka med pappa da" sa hun "Og hvordan blir det med kontakten mellom han og foreldrene til mine venninner da? Han har litt kontakt med dem og hun var vel bekymret for at han mister kontakten med de voksne der hvis hun bytter skole» (Lise).</p> <p>«Jeg tror ikke det er friere eller strengere eller andre aktiviteter og sånt her eller der. Vi gjør mye likt. Vi har ikke vært separert så lenge så jeg tror ikke det har utviklet seg noen store forskjeller. Hvis det kommer til å bli noen forskjeller så tror jeg det vil ta litt tid, ettersom vi hadde et likt utgangspunkt når det gjelder aktiviteter og rutiner for ungene og alt det der» (Per).</p> <p>Det han derimot pekte på av forskjeller var boligens størrelsesorden. Hans 180 kvadratmeter selveide enebolig, kontra morens leide sokkelleilighet, er svært ulike rammer rundt barnas hverdagsliv.</p> <p>«Jeg ville jo prøve å finne en leilighet sånn at de ikke syntes det ville være en kjempeforskjell fra det rekkehuset de bodde i hos pappa. At det ikke skulle oppleves mer kummelig når de var hos mamma» (Anna).</p> <p>For Helenes barn er det slik sett ulikt når de er hos faren kontra hos henne selv. Hos far har de hvert sitt rom med tv og egne pcer på rommene, mens de hos Helene deler rom. På tross av mangel på eget rom og privatliv, samt et mer sparsommelig hjem i forhold til teknisk utstyr, mener Helene likevel at barna har det bra og føler seg hjemme når de er hos henne. Det er verre i så måte at faren nå har flytta, og at de ikke lenger har tilgang til det samme nærmiljøet og vennekretsen når de er hos han.</p> <p>«Nå ser jeg at når far nå har flytta lenger unna, ble det mer problematisk for dem. Det ble vel verst for den eldste. For nå kunne hun ikke gå sammen med venninnene til skole, og det blei ganske leit for henne. Hun trives ikke helt enda der» (Helene).</p> <p>Slik Per så det, var det viktig at nærmiljøet, som inkluderer kammeratene, lysløypa, lekeplassen og skolen, var det samme enn hva slags type hus de bodde i. Dette var noe Dina også pekte på og som påvirket hvordan de tenkte i forhold til det å flytte.</p> <p>«Det er viktig for meg nå at Ane skal slippe å bytte skole når vi nå skal flytte. Og det er veldig vanskelig for det er så dyrt her. Bor heller på 120 kvadrat og har mindre plass for at hun skal slippe å skifte skole. Når du er et barn som har delt bosted så er du tvunget. Du kan ikke velge. Jeg føler at Ane på en måte har blitt kasteball, at det blir dobbelt opp med flytting alltid. Jeg tenker at den stabiliteten skolen representerer for henne i form av venner, at hun trives og har et trygt nærmiljø, det er den eneste fliken av stabilitet som jeg kan holde på. Det har jeg mulighet til å styre over. Men jeg har ikke noe mulighet til å styre over at hun faktisk bor i to hjem og at hun må være med på dobbelt opp av flytteprosesser» (Dina).</p>
--	---

	<p>«Jeg får ingen reaksjoner på det. Det har blitt vanlig. I min vennekrets i hvert fall er det mer at en forventer det. Jeg tror ingen syntes det er rart lenger, men heller at det er en forventning om at man skal dele likt. Det handler litt om vennegjengen man går i og sånn sikkert. Jeg tenker at vi er litt moderne mennesker i forhold til det. Har høyere utdanning eller er reflekterte mennesker» (Dina).</p> <p>«Jeg tror faktisk at vi bidrar til at ungene gjør det bra på skolen, og har en helt annen trygghet enn der du får omsorgen kun på et sted. Det er til ungenes fordel, ikke fedrene sin del. At de har to foreldre som stiller opp betyr mye» (Helene).</p> <p>«Det er ekstremt mye makt den andre forelderen får, både i skolesammenheng, holdninger og oppdragelse. Jeg har jo erfaring fra begge sidene, og syntes det er nifst og trist at dette ikke kommer mer frem i lyset. Det har jo liksom hele tiden vært sånn at det er best at den ene får omsorgen og at det er så stabilt for ungene og at det er så fint. Jeg har ei venninne som har en sånn ordening og opplever hvordan hun bruker den makta hun har og trener forens minimum av tid med ungene, og samtidig irriterer hun seg over at han ikke gjør det og det. Men skjønner han godt jeg, for man gir jo litt opp når man ikke har noe å stille opp med. De to ungene som bare er her annenhver helg de har også mye vanskeligheter med å tilpasse seg her hjemme, enn hva mine to jenter har. De har tross alt to foreldre som er med og oppdrar og blir godt kjent begge stedene, og det må jo være viktigere enn alt» (Helene).</p> <p>Alle var enige i at det er minst like viktig for barna å ha kontakt med begge foreldrene, som det er for foreldrene å ha kontakt med barna, selv om noen poengterte at delt bosted også kunne være en fordel for foreldrene i det at de får en del tid alene, som vist i kapittel 7.2.</p> <p>«Ja jeg kan egentlig skjønne at de sier det, for det er det jo selvfølgelig. Plutselig har man en barnefri uke og kan gjøre hva en vil, mens hun må flytte frem og tilbake. Jeg er jo da helt alene og kan gjøre det jeg vil. Så ja jeg skjønner den påstanden. Tenker jo litt sånn innimellom» (Unni).</p> <p>«Jeg vil si jeg hadde en stor sorg i forhold til det sånn ca fem år etter samlivsbruddet. Så det er nå de siste åra jeg kjenner plutselig at jeg ikke trenger å ha dårlig samvittighet lenger, for at det ble sånn at våre uenigheter førte til at hun måtte flytte mellom to steder. Jeg tror det helt klart..at følelsemessig for henne så følte det i hvert fall som at det hadde vært bedre for henne å ha bare ett hjem. Ha begge foreldrene på samme sted. Det ble ikke helt bra for jenta mi. Sorgen handlet om at hun måtte flytte mellom to steder. Og hvor opprivende det var. Og det handla både om den fysiske flyttinga og at hun da ikke kunne være sammen med den andre forelderen» (Dina).</p> <p>Geir var imidlertid mer skeptisk, og sier han hadde foretrukket at også den yngste datteren Ellen, i likhet med de to eldste, bodde fast hos kun den ene.</p> <p>«Du forlenger veldig den der lojalitetsproblematikken ved at du tvinger dem til å omstille seg og rive opp hverdagen sin og forholde seg til den ene og den andre om igjen og om igjen» (Geir).</p> <p>Selv om han egentlig ikke syntes forskjellene mellom de ulike hjemmene er så store, "vi levde jo sammen i 17 år og har lært en del ting av hverandre", så mener han de små tingene som rutiner, måten å snakke med hverandre på og lignende til sammen utgjør ganske store forskjeller. Ved å etablere nytt samliv med ny partner og hennes barn øker denne forskjellen. Hjemmene er med andre ord i endring, og Geir tenker at endringene som innebærer større</p>
--	---

	<p>forskjeller mellom hjemmene og livene der gjør det vanskeligere for Ellen å slå seg til ro.</p> <p>«Familie er viktigst for meg. Jeg er en person av små flater, så min kjernefamilie er viktigst sånn sett. Jeg bor nå på min 21 permanente adresse, tror jeg. Og det betyr at når noen spør meg hvor jeg har røttene mine, så svarer jeg at de har jeg i kofferten. Og der jeg setter den, der slår jeg rot med en gang. En av mine kompetanser er at jeg er bevegelig. Og det er ikke til forkleinelse for de som bor i det samme familiehuset og klatrer i den samme eika de klatra i som barn, og har den samme jobben som de har hatt i 40 år, for det er sikkert fin det også. Men jeg har det annerledes» (Geir).</p> <p>«Jeg merker, som jeg også syns er viktig å si i forhold til delt bosted, at Ane har blitt ei veldig robust og sosial jente. Jeg vet ikke hvordan hun ville blitt ellers, men jeg tror det er noen verdier med det at man flytter litt på seg, blir kjent med flere folk og er da nødt til å finne tryggheten flere plasser. Det tror jeg er en robusthet hun kan nyte godt av. Hun er ganske uredd, i forhold til andre venninner som for eksempel ikke tør å ligge over enda. Ane har til og med vært med ei venninne på ferie en uke. Hun blir veldig fort trygg på andre voksne, og det tror jeg er en verdi å ha med seg. Jeg tro det handler om at hun ikke blir like beskyttet. Trygghet er ikke noe man får innefor hjemmet, men i forhold til voksenpersonene» (Dina).</p> <p>«Hun opplever å bli satt pris på over alt. Det er en positiv ting. Jeg håper i hvert fall at det slår ut positivt. Hun skal ikke føle seg som nummer en alltid! Men at hun føler vi er mange som bakker henne opp er bra» (Nina).</p> <p>«Man lurer jo litt på hvordan det er..jeg har tenkt av og til hvordan det må være å farte hit og dit og sove i ulik seng annenhver nattsærlig hvis det er mye reising med oss også - det må være ganske annerledes. Det blir liksom dobbelt opp med det meste» (Dina).</p>
Faktorer	<p>Når skjer flyttingen og hvorfor, nye (ste-)søsken, praktiske forhold (klær og utstyr), barnas alder, hva er enklest/mest praktisk, ulike regler, omstilling mellom de to hjemmene, foreldrenes egne følelser og barnas (projisering?), foreldresamarbeid, nye partnere, fleksibilitet og velvillighet (i foreldresamarbeidet), foreldres behov (for eksempel fleksibilitet seg imellom) vs. barnas behov (for stabilitet), foreldrenes følelse av trygghet og hjem, foreldrenes tilpasning av egen fritid, relasjon til ny partners eks, ulike regler, barns ansvarsfølelse og lojalitet overfor foreldrene, tid siden brudd, størrelse på bolig/økonomi, geografisk avstand,</p>
Forfatterens konklusjon	<p>Inntrykket jeg sitter igjen med etter å ha gjort denne undersøkelsen er at delt bosted-foreldre i høyeste grad er opptatt av å skape gode hjem for sine barn. Etter beste evne virker det som om de gjør de de kan for å skape trygg og stabile rammer rundt det, både de selv og andre i samfunnet, har formeninger om at må være fryktelig ustabil og slitsomt for barn å leve i, og for noen er det nettopp slik. Tidligere forskning viser at ikke alle barn med delt bosted nødvendigvis føler seg like mye hjemme begge stedene, og det er det selvfølgelig viktig å anerkjenne og ta hensyn til. Flere av informantene pekte blant annet på at flyttingen kunne være vanskelig. Samtidig viser informantenes erfaringer at det å ha kun ett hjem ikke er ensbetydende med det å føle seg som hjemme eller at hjemmet er et godt, trygt og stabilt hjem. Tilhørighet til steder som hjem skapes blant annet gjennom gode sosiale relasjoner, og da spesielt i en familie. På den andre siden er hjemmet også en viktig plass for å etablere gode familierelasjoner for eksempel gjennom vaner og rutiner, erfaringer, tradisjoner og minner. Hjem skaper familiære relasjoner, og familiære relasjoner skaper hjem, kan man på et vis si. Slik sett mener jeg det er viktig å fokusere på det</p>

	relasjonelle midt oppi diskusjonen om mobiliteten delt bosted innebærer er positiv eller negativ for barna. At barn har to foreldre som bryr seg og er aktivt tilstede i livet deres, burde bety mer etter min mening.
--	--

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Bergström, 2019
Land	Sverige
Forskningsspørsmål	The aim of this interview study was to explore parents' perceptions on how they experience and practice equally shared JPC for their 1-4 year-olds in Sweden equal or almost equal time with each parent
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	The interviews were semi-structured and analyzed using systematic text condensation.
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	Forty-six parents (18 fathers and 28 mothers) of 50 children (31 boys and 19 girls) under 5 years of age were interviewed.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Joint physical custody (JPC) refers to a practice where children with separated parents share their time between the parents' respective homes.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	Due to the young age of the children all parents were rather recently separated and for most of them it was an ongoing task to create good working relations. "even if the adult relationship doesn't work, parenting may work. Me and X reflect a lot about our parenting because we want our children to fare well and feel secure" Mother to a 20 months old girl and a 3.5 years old boy " we try to find a balance (in our relationship) where the children are our bond." Mother to 18 months and 3 year old girls "our efforts (to collaborate) have paid off since the child appears very (emotionally) secure." Mother to 3.5 year old boy "we separated in week 17 of pregnancy. He came to us, in the beginning, 3 evenings a week to establish a kind of attachment relation and I stayed in the background. Since [the baby] was so small I went out for half an hour with the phone if there would be anything acute. Then it happened that I went off for an hour." Mother to 3 year old boy Even in the presence of a new partner the other parent was sometimes regarded as the only person who could fully share some things about the child. "only X understands the joy of the little things with [the child], in fact there is no one but him who, like, understands exactly how thrilled and happy one becomes over the little things they say and do." Mother to 3 year old boy "we also communicate through a book in the diaper bag." Father to 2 and 4 year old girls "we have this journal that we work with. To build trust in our daughter. We always write three things we have done with her so you can mirror that later. Then you have immediately built a bridge of confidence where the children can feel that mum and dad work together". Father to 2 year old girl

"she has been eating poorly in X's home so we have spoken a bit about food." Father to 3 year old girl
 On the practical side this included shared bank accounts, common birthday parties or coordinated purchases for the child.
 "X buys the winter clothes and I buy the shoes." Mother to 3 year old boy
 The communication between the parents was also seen as a way of lowering the sense of disconnection from the child.
 "it doesn't feel like 50% of the children's lives is like cut off as it would be if we didn't speak, but that you are decently involved in how they are doing when they are with the other."
 Mother to 2.5 year old boy and older siblings
 Living close to the other parent was regarded as even more important when the children grew older and friends and leisure activities would be more important.
 "one cannot make a lifelong commitment to always be neighbors. But we kind of have the ambition to at least live nearby. Especially when he's older." Mother to 2 year old boy
 Instead of the efforts to compromise in an unsatisfying parental relationship, they could do what suited themselves and their children.
 "even if you're not stable together you may be that on your own".
 Mother to 2 and 5 year old boys
 But there were also difficulties in being a single parent, at least in times of defiance and development.
 "suddenly you're alone with the disciplining"
 Mother to 2.5 year old boy
 "I become a better mother when I get some breathing space and have more energy." Mother to 2 year old girl and 4 year old boy
 "I am only a halftime parent, so it doesn't require the same sacrifices. You get a natural relief in joint physical custody. It seems burdensome to be a single parent." Father to 2 year old girl
 Some fathers however, felt that their parenting capacity was doubted by the mothers. When fathers felt they now got along well with their child/ren on their own, a sense of relief or, in some cases, revenge, evolved.
 "even if I don't find JPC optimal for young children I see that X has gotten a much better relation with the children and isn't just a 'Sunday Dad'." Mother to a 20 months old girl and a 3.5 years old boy
 "our relation (father-child) has rather deepened. As a parent, one is now forced to be constantly present, which isn't the case when you are two". Father to a 2.5 year old boy
 Some children lived with new partners and siblings, whom the other parent did not know, and the children were too young to express themselves about these relations.
 "the longing [for the child] the weeks she doesn't live here . . . I try to work the entire Mondays when she is moving to her mother, so I don't have to think about it." Father to a 3,5 year old girl
 "I got very worried when I got this letter that seemed so depressive. But I took it to the counsellor where we discussed how X could find more support for himself. He has now moved to his parents', so when he doesn't have the strength, his parents help out [with the children]."

Mother of 18 months and 3.5 year old girls
 “they will stay with me for Midsummer’s eve, thanks heaven! Our son has said that mummy smells of liquor so it’s a relief to have them then so I don’t need to worry.” Father of 2 year old girl and 6 year old boy

“we are each other’s complete opposites regarding everything from vaccination to. . .everything. And it is in fact a very difficult puzzle. But I think we should live close to each other and find a dialogue, we have to. You cannot rule each other out. (. . .) for me and (the child) it would be great if the father didn’t exist at all. But now he does and then I know that, yes, we just have to find a solution to this.” Mother to a 2 year old boy

Often children’s reactions were initially interpreted as reactions to the changes in the family.
 “and what lies beneath his behavior? Is it a reaction to the new situation that his father isn’t there? What does it signify? And how to handle it? I find that difficult. And there maybe I would have reacted differently if I had lived with his father.” Mother to 2.5 year old boy
 “one asks oneself a lot ‘what is right’. Both X and I have read lots of related literature on the internet.” Father to a 20 months old girl and a 4 year old boy

Alterations to the schedule to shorter or longer periods with each parent, could be made depending on how the child adjusted.
 “we noticed that [the child] got worried by all the moving back and forth, so then we started with almost whole weeks.”
 Mother to a 3 year old boy

Some parents arranged contact boosters if the child/ren were missing one of the parents or if the parents themselves felt that it was too long not to meet for a whole week.
 “if I experience a great longing for the children in the middle of the week when they are at their mother’s or if one notices that the children miss their father so much that they are crying all the time, then you get over there for an hour or two and perhaps go out to play in the park or something.”
 Father to a 2 year old girl and school-aged siblings
 “C is very tricky with eating and sleeping so the routines have been there since before we separated.
 We talk and make sure that everything is very similar, from which songs we sing to when to sleep or routines for food.” Mother to 2.5 year old girl

Due to the intense development in these young children, communication about adjustments in routines and handling of children’s temper and defiance was sometimes regarded as necessary.
 “now the 3 year old is in a period of defiance and there it is very important to have the same values. For the child rearing aspect specifically, we have to have common values.” Father to 3 year old girl

“no, in fact I don’t think so, [that we have similar routines]. Because I think we’re have quite different. (. . .). I think children are adaptable and understand that mum does it this way and dad that way. You don’t do it the same way even if you live together.” Mother to a 3.5 year old boy
 “we have said that, since [the children] are so young, they shall stay in their mother’s home. I moved to an apartment of my own (. . .). Practically speaking we have them half of the time, which means they sleep in my place too.

	<p>But we tell them that they only live in one place, even if they also stay with me." Father to a 20 months old girl and a 4 year old boy</p> <p>Some fathers felt that the mothers used the child's attachment to her as an excuse to get more time with the child because of the child's young age. However, this was not always found legitimate.</p> <p>"it is obvious that when X says it is not good for [the child] to be away from her more than 3 nights in a row, it is obvious that it is SHE who has problems with being away from him" Father to a 18 months old boy</p> <p>Among the very young infants, mothers had trouble being away for too long.</p> <p>"when we moved apart he was only 7 months old and I felt it was too early and I felt that he couldn't handle being away from me that much" Mother to a 3 year old boy</p>
Faktorer	Foreldresamarbeid, ønske om tilpasning for å optimere praksis, følelse av maktesløshet, årsak til valg av samværsordning, tilknytning til barn før brudd, foreldrekommunikasjon, barns følelsesmessige reaksjoner, foreldrekonflikt, foreldres verdier og holdninger, fleksibilitet, møter med den andre foreldrene utenfor samværsuke, barns tilknytning,
Forfatterens konklusjon	In conclusion, these parents worked hard to make JPC work and cause minimal damage to their children. Most parents were pleased with the arrangements with the notable exception of couples experiencing ongoing conflict.

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	<p>Berman, 2019 Avhandling som inneholder fire artikler:</p> <p>I. Berman, Rakel (2019). Children in Motion: Everyday Life Across Two Homes. I L. Murray, L. McDonnell, T. Hinton-Smith, N. Ferreira, K. Walsh (Red.), Families in motion: Ebbing and flowing through space and time (s. 195-213). West Yorkshire: Emerald. doi:10.1108/978-1-78769-415-620191012. (Publiceras 25 oktober 2019).</p> <p>II. Berman, Rakel (2015). (Re)doing parent-child relationships in dual residence arrangements: Swedish children's narratives about changing relations post-separation. Special issue, Journal of Family Research, 2015(10), 123-140.</p> <p>II. Berman, Rakel (2018). Children's influence on dual-residence arrangements: Exploring decision-making practices. Children and Youth Services Review, 2018(91), 105-114. doi:10.1016/j.chilyouth.2018.05.038</p> <p>IV. Berman, Rakel & Daneback, Kristian (2019). Children in dual-residence arrangements: A literature review. Journal of Family Studies. DOI:10.1080/13229400.2020.1838317</p> <p>Hentet ut funn fra <i>(Re)doing parent-child relationships in dual residence arrangements: Swedish children's narratives about changing relations post-separation</i>, <i>Children's influence on dual residence arrangements: Exploring decisionmaking Practices</i> og <i>Children in Motion: Everyday Life Across Two Homes</i></p>
Land	Sverige
Forsknings spørsmål	Syftet med den här avhandlingen är att med utgångspunkt i dessa barns erfarenheter utforska hur det är att leva med två hem. Studien har en explorativ ansats och jag vill öppet utforska hur barnen arrangerar och

	<p>manövrerar vardagslivet i och mellan två hem.</p> <p>Syftet kan brytas ned i följande frågeställningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur utformar barnen sina vardagspraktiker med familjeliv och relationer utifrån att de bor i olika hem och tillhör två hushåll? • Hur manövrerar barnen sin vardag och sina livsvillkor i kontexten av det växelvisa boendet? Vad uppskattar de och vad uppfattar de som påfrestande? • Hur uppfattar barnen att relationen till föräldrar och syskon förändrats till följd av det växelvisa boendet? • Hur deltar barnen i utformandet av sitt växelvisa boende? Hur uppfattar de sitt inflytande i beslutsfattande? • Hur kan vi förstå barns växelvisa boende som en praktik präglad av mobilitet? Vilka aspekter av barns mobilitet aktualiseras när deras vardagsliv pågår i och mellan två hem? Hur präglas vardagslivet av denna mobilitet?
<p>Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)</p>	<p>barndomssociologin med sitt fokus på barn som sociala och kompetenta aktörer och vikten av att undersöka barns egna perspektiv, den sociologiska inriktningen personal life som intresserar sig för olika dimensioner av människors personliga liv och relationer och betonar värdet i att förstå olika sfärer i livet som en helhet, och begreppet familjepraktiker där vardagslivet i familjen utforskas via dess praktiker.</p> <p>Tematisk analyse</p>
<p>Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)</p>	<p>djupintervjuer med tjugo barn och ungdomar mellan nio och sjutton år, som har berättat och reflekterat kring livet i två hem. Fem pojkar och femton flickor har intervjuats, relativt jämnt fördelade över olika åldrar. Alder: 9-11 år – 7stk., 12-14 år – 7 stk, 15-17 år – 6 stk. Fra artikkelen Childrens influence..</p> <p>en av de äldsta deltagarna har bott växelvis i tolv år har andra bott varannan vecka hos sina föräldrar sedan drygt ett år tillbaka</p> <p>Fra studien (Re)doing parent-child relationships in dual residence arrangements: Swedish children's narratives about changing relations post-separation: The data comprise qualitative research interviews with 19 children. At the time of the interview, all participants were between nine and seventeen years old and had between one and fourteen years' experience of sharing their time with both parents. Children were recruited who considered themselves as "having alternating residence (living every second week or other means of spending half the time with each parent)".</p>
<p>Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)</p>	<p>I Sverige används i regel definitionen att barnet "vistas ungefär lika mycket och har ett varaktigt boende hos båda föräldrarna" (Socialstyrelsen, 2004). Försäkringskassan använder "halva tiden" vilket definieras mer precist som 12 till 15 dagar per månad (det vill säga ungefär 40 - 50 % av tiden) (Försäkringskassan, 2018).</p> <p>alla har erfarenhet av att bo växelvis och dela sin tid mellan två hem. Några har bott växelvis en kortare tid, andra så länge de kan minnas,</p>

	<p>några har provat på olika sätt att bo efter föräldrarna gick isär, andra har alltid bott växelvis.</p>
<p>Funn (om upplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)</p>	<p>Funn fra artikkelen <i>(Re)doing parent-child relationships in dual residence arrangements: Swedish children's narratives about changing relations post-separation</i>:</p> <p><u>(Re)doing family post-separation</u>: Many children interviewed in this study articulated how the process of separation had meant a radical transformation of their everyday life.</p> <p>SAMUEL (17): Although it's mainly in the beginning... that is, before you get used to it. If your parents have just divorced, it's a total makeover to stay one week in one place and then next week in another... And I don't think there is any magic trick to make it... [snaps his fingers] ... kind of all well again, it has to... It's a huge change; it takes time to get used to it.</p> <p>We learn from the children and adolescents participating in this study that the initial process of distress was usually followed by routine, resilience, capacity to manage potential difficulties and sometimes happiness about the way things had turned out.</p> <p><u>Mulighet for medbestemmelse</u>: Nevertheless, the degree to which the children were involved in making decisions on their living arrangements varied significantly. Some children had considerable influence on the living arrangement itself. A few, especially in the older age group, were involved in the decision about how to arrange the residence issue immediately after divorce. Others did not have a say at that time, however they were accustomed to continuously re evaluate the living arrangement to see how it worked and whether changes were to be made. Yet a few did have little influence or no say at all in these matters. The findings suggest that most children highly valued having a say in family issues. In addition to influence on the residence arrangement itself, the children took part in creating new family identities and defining the roles of their bi-nuclear families</p> <p><u>Family relationships are central</u>: Moving between two homes meant moving alone, or with siblings, between parents who did not share all of their everyday life. This could bring about feelings of liberty and autonomy, but also of loneliness. However, those who went together with their siblings appreciated the special bond created by shifting houses together and often mentioned an emotional closeness. The young people of this study described family relationships as crucial, and many mentioned in particular their parents, perhaps because their presence is not constant in the separated family.</p> <p><u>New parent-child relationships emerging</u>: SARAH (16): "I actually think you get closer to your parents ... err... and then, well, the parents think "I better take the opportunity to be with my child", sort of... And it's like... they want to be with me more... If my parents had kept on living together, I think they had probably... err, they had done something fun with me only once in a while. Whereas now, it's like... I don't know how to put it, but they want to be with me all the time".</p>

But.. (Re)doing parent-child relationships in dual residence arrangements contrasts between the everyday lives of her two family units. At her father's place, she spent a lot of time with him alone, and articulated how they had become really close, a lot closer than she considered they would have been if her parents had still been together. On the other hand, Sarah did not feel as close to her mother at all, with whom she never spent time in the same way. She got along very badly with her stepfather, whom she thought of as the one setting the agenda in her mother's household, while she herself had little decision making power. Even though she loved her siblings, Sarah felt somewhat excluded from the family. This feeling of not belonging had led her to diminish her time at her mother's place. She explained how she used to feel much closer to her mum before, but the poor relationship with her stepdad had put her in an awkward position in relation to her mum.

Thus, one aspect is time. One would suppose that living half of the time with each parent would result in less time together with each one of them. Paradoxically, a number of children expressed how they spent more time on their own with their parents after divorce.

Are there shifting power relations post-separation?

The children of the study talked about more space and more attention, and experienced being listened to in another way when an adult partner did not "compete" for the attention of the parent. They seemed to experience a transformed position vis-à-vis their parents, by which they were given more leeway and more space to express their opinions. Thus, the withdrawal of one parent's influence seems to leave more room for children's participation, particularly if there is no other adult in the household.

Litt "nytt" funn: According to the narratives of the children, it seemed that many of them, particularly the older ones, took participation in decision making for granted. This spurs the question whether they take the position as the parent's negotiation partners in family decisions more frequently than others, especially when parents have not re-partnered.

Funn fra artikkelen *Children's influence on dual residence arrangements: Exploring decisionmaking Practices*:

Decision-making practices in a twofold family life:

Participants generally wanted to feel involved and listened to, although not necessarily on all matters. In line with previous research, findings showed that sometimes having a voice was sufficient, even though the situation was not expected to change.

Influence – strong – continuous - some – no influence:

Eight children had a high degree of influence. Six of them regularly discussed family matters and how to organize everyday life and their dual residence arrangements with their parents their influence was continuous. The other two had acquired a strong influence over their residence arrangements as they aged, but did not have family cultures otherwise characterized by inclusion in family decision-making.

	<p>Kontinuerlig innflytelse: Decisions regarding residence arrangements were usually made jointly, preceded by negotiations. The children were quite influential when it came to organizing and making changes to their living arrangements. Despite Samuel's relative autonomy when it came to decision-making, he pointed out that although his arrangements sounded simple, it took a lot of planning, organizing and negotiating with his parents.</p> <p>Although Alicia never made decisions independently, there was a continuous discussion going on in her family and her arrangements were open to change. Her sister had a different residence arrangement seeing her father every other weekend, as this arrangement worked better for her. Different arrangements for different children reflect how individual needs and preferences were recognized.</p> <p>Sterk innflytelse: Eight children had a high degree of influence. Six of them regularly discussed family matters and how to organize everyday life and their dual residence arrangements with their parents their influence was continuous. The other two had acquired a strong influence over their residence arrangements as they aged, but did not have family cultures otherwise characterized by inclusion in family decision-making.</p> <p>Noe innflytelse: Half of participants were not asked explicitly about their opinions about residence and family matters on a regular basis but were expected to tell their parents if they were not pleased with the way things were organized. This group encompassed children with different degrees of influence over their living arrangements, in specific areas, or when voicing their opinions. While the continuous influence group of families had an embedded democratic style of organizing everyday life, this group was characterized by partial influence, meaning that they were involved in many issues related to dual residence arrangements, although the arrangement itself was not negotiable.</p> <p>Ingen innflytelse: Two children in the study were not able to voice their points of view because of severe conflicts and lack of communication between parents. These children had no influence at all over their everyday life when it came to organizing their living arrangements and related areas. Their arrangements were characterized by being very rigid, leaving little scope for the children's involvement. Parental conflict hindered the children from becoming involved.</p> <p>For Karl, giving his opinion would put him in a difficult position. He would risk hurting his mother's feelings, and he would feel very guilty.</p>
--	--

However, it was not only anxiety about culpability that hindered Karl from trying to interfere, but also worry about “messing up” the situation for his parents, potentially fueling their conflict even more. He mentioned, downheartedly, his parents' long struggle and all the money they had put into custody disputes. Instead of trying to change the arrangement, Karl was eager to finish school and get a place of his own in a couple of years.

Fun from *Children in Motion: Everyday Life Across Two Homes*

Ella (10): Well it is kind of varied to live every second week [in each home], think it's exciting and good. I kind of wonder what it would be like to live full-time!

Interviewer: Well, what do you think?

Ella: Weird!

Interviewer: so, when you think about your parents and your brother, do you think of them as one family or two families?

Cornelia: I think of [them] like... two in one!

Ella (10): Talking about changeovers, I must say I *hate* packing! It's the *worst* thing I know! Clothes are to be packed, those clothes are not washed, and and you have to plan the whole week ahead, and you don't even know which clothes you have at which place, and you just: Waah!!! It's *really annoying!* That's what I think.

Sofia (13): Because I've had enough of moving around and unpacking and

stuff. You don't bother unpacking for such a short time and if bags are just standing there it doesn't feel like you are at home.

Emilia (11): That's the worst thing - packing and unpacking.

Sofia: [sighing] Yeah, the worst is packing and unpacking.

Emilia: I never unpack; just poke about in the bag.

Even if Emilia too disliked packing and unpacking her belongings (mostly clothes), she found two weeks too long to be away from a parent. For her, the emotional cost was higher than the benefit of less packing, and she couldn't bear to be away from her parents for more than a week. Sofia, on the other hand, preferred being able to settle down properly in one place before she moved on. For her, the recurrent packing and unpacking was also a symbol of a hectic life. With little time to get settled into the habits and atmosphere of each household. As we can see, practical and emotional issues are intertwined to a high degree. The solutions of these sisters remind us that siblings may respond differently to the same situation and highlight the different needs and opinions of individual children...

Samuel: I couldn't be away from any of my parents that long. That's Why I

couldn't live otherwise, because I love both of my parents so much, I just couldn't stand seeing them less. I guess I'd manage like once in a while, but not all the time.

Mira (9): Well, *now*, now I am longing for Anna (stepmom), dad and Elliot [(half)brother], because I know I'll see mom [tonight]. But I won't meet *them* until tomorrow and I haven't seen them for two weeks now. I miss them the most.

Interviewer: But then when you're at your dad's place, do you miss your mom?

Mira: Well, not in a week really, I hardly have time to start longing for them. Cause I hardly have time to feel that feeling. But in two weeks I do feel that feeling. It's like happening in my body, it's like: 'Now, now I start to feel it, I want to see them *now!*'

Interviewer: What does it feel like?

Mira: I kind of ... I kind of get tears and ... I get all red in my face and then ... when I get that feeling ... Sometimes I just miss them but there are no tears, it's just like, you know, you are longing for them, but you don't really start crying, it's just ordinary longing. Yeah, it's like that sometimes.

Frida (15): I missed them quite a lot. I've always been very tied to my mom, and I still am [smiles]. So, there was always kind of a problem. I always brought my mother's t-shirt, and she had to wear it before I left. [short laughter] so that I could smell it ... yeah it was rather ... But I always brought things from my dad too, I had Photos of them that I could look at, and things like that..

Interviewer: But would you rather have stayed With your mother when you left, or was it ...

Frida: [interrupts] No. I always longed for them as soon as they left, but I didn't necessarily want to go back, cause I *wanted* to be with my mom or dad ...

Interviewer: What's it like now then?

Frida: It's the same. But I don't bring anything now ... [smiles]
In contrast, almost half of the participating children never or very seldom missed their parents:

Philip (17): I don't see any reason to feel sad. I don't miss my parents really, it's nice to see them, 'hello, hello' - that's nice, but I've seen them my whole damn life, sometimes it's nice *not* to see them too ... [smiles]

Interviewer: Ok, so *you* are going to stay two weeks [in each place] and *you* every other week? [turning to each one of them]

Sofia (13) and Emilia (11): Yes.

Emilia: And then we solved it so that nobody has to be on their own.

Interviewer: Sorry?

Emilia: Nobody has to be on their own.

Interviewer: No.

Emilia: Everybody ... has somebody.

Interviewer: Have you been thinking about that? That you kind of feel sorry for the one Who is on his own?

Sofia and Emilia: Yes [at the same time]

Emilia: I have.

Sofia: Sometimes.

Interviewer: Could you explain to me?

Emilia: Like when I go to dad to fetch something I have left behind, and he is at home. And then when I go, I don't like to leave him all alone and I get sad sometimes.

Interviewer: Do they have the same parenting style, your mom and dad?

Saga (11): No!

Interviewer: Not at all?

Saga: No!

Interviewer: Ok, what's it like then?

Saga: Dad is more like ... In the morning, on a Monday, if I ask him 'Can I have a candy?' he just goes 'ok.' At mom's place, that is strictly forbidden. *Only Saturdays. Maybe Fridays or Sundays ...* It's very different.

Interviewer: Are there more rules at your mom's in general?

Saga: Yes.

Interviewer: Or is she stricter?

Saga: Yes she is.

Interviewer: Is that good or bad, them having different rules?

Saga: I wish mom would have the same rules as dad. But it's quite bad really, cause you have to get used all the time. One second, all of a sudden on Sunday night, there are new rules and you just 'uh Oh' [laughing]

Interviewer: Are you able to acclimatise?

Saga: It takes like two days. Or three.

Interviewer: Ok. What do you do to acclimatise?

Saga: I just try to remember. It's getting better and better actually.

Saga (11): At dad's it's more of a place for rest, because I don't have my younger brothers, that I feel I have to take care of all the time. It's more like ... it's just me and dad! /.../ I feel like I can relax and ... stay up a bit longer ... It's like dad is the weekend and mom is the weekday.

Sarah (16): Sometimes you get too much of living in only one place ... It's nice to kind of change environments.

Eyla (10): You get different lives, kind of. At mom's place, I just go to a pool in the summer if I feel like it, but I can't at dad's. And we are *doing* more things at dad's, it's just different you know, it's very different and it's nice to live two lives.

Karl (17): Mom and dad don't fight at the moment, but they still don't talk, So ... I guess you could say that's both good and bad. It's good, because they used to fight all the time. Mom telephoned and just started shouting at dad, just kept screaming and started crying and dad shouted back ... /.. ./ And they talked behind each other's backs all the time and were really pissed. /.../ Then you are in the middle and you don't want anyone to get mad at you.

Linnea (11): It's fun! [Lightens up] I never had siblings before, so it's a bit unfamiliar to have them. /.. ./ Sophie, [stepmother] she is really nice too. It's really easy to talk to her about like about the divorce and things. That's nice

Sarah (16): We don't get along very well. Or ... we only talk if we have to, kind of. I don't like him [stepfather]. /.../ If he goes away for the week-end, Oh, it's so much nicer ... I can walk around singing or dancing or whatever ... And, it kind of makes me be nicer to my mom.

Faktorer	Innflytelse og medbestemmelse; beslutningsprosesser; foreldre-barn relasjon; familierelasjoner; endret "makt"-forhold etter separasjon – barn mer innflytelse; to hjem; praktiske forhold; relasjoner; hvordan familie konseptualiseres; flytting; pakking og planlegging; hyppighet på flytting; bo i bag; tilknytning; ønske/behov for å være med begge foreldrene; nye relasjoner (foreldres partnere, nye søsken osv); savn; ansvar for foreldre(s følelser); ulike regler og foreldrestiler; foreldrekonflikt; være i midten; baksnakking; foreldrekommunikasjon; foreldrerelasjon
Forfatterens konklusjon	Fra avhandlingen: In summary, findings illuminate the nuances and the everyday complexities of living in two homes. Routinely managing practical and emotional transitions requires effort, even if they become an ordinary part of life to which many children become acclimatised. These transitions may also lead children to reflect about family relationships and think more explicitly about what they mean to them. Taken together, the thesis demonstrates that dual residence involves both positive and negative aspects where children's experiences differ and change over time. In the final part of the thesis, key elements that influence children's well-being and the way they feel about practising dual residence are discussed. Children's relationships lie at the centre of dual-residence family life and they play a crucial role in the way dual residence is experienced. By focusing children's perspectives, this thesis sheds light on how dual residence can be understood, it highlights the significance of listening to children and considering their views regarding issues that affect their lives.

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	French-Buddas, 2020
Land	Finland
Forskningsspørsmål	Mina forskningsfrågor är: <ul style="list-style-type: none"> • Vilka var orsakerna till att föräldrarna valt växelvist boende för sina barn och hur har man delat upp det växelvisa boendet? • Hur upplever föräldrarna att det växelvisa boendet fungerar och vilka för- och nackdelar upplever föräldrarna att det finns med det växelvisa boendet bland barn under sju års ålder? • Hurdant stöd upplever föräldrarna att de fått från småbarnspedagogiken angående det växelvisa boendet?
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	Anknytningsteorin, barnets beste, fostringsfelleskap kvalitative temaintervjuer som forskningsmetod och Jacobsens (2007) innehållsanalyt
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	5 föräldrar till barn som har börjat med växelvisa boende då barnen varit mellan 0–6 år gamla.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Växelvist boende - det vill säga att barnen bor ungefär lika mycket med båda föräldrarna. Alla fem föräldrar som deltog i denna studie var mammor till barnet/barnen. I två familjer hade man ett barn och i tre av familjerna två barn. Barnen i familjerna hade varit mellan 1,5 år och 7 år då föräldrarna separerade. I tre av familjerna bodde barnen ännu växelvist. I en av familjerna hade man slutat med det växelvisa boendet efter 1,5 år då det växelvisa boendet inte passade för familjen. I det andra fallet där det växelvisa boendet hade avslutats

	<p>var barnen redan så gamla att de hade flyttat hemifrån. I de familjer där barnen ännu bodde växelvist hade barnen bott växelvist mellan 1 år och 2 månader till 3 år. I den familjen där barnen hade flyttat hemifrån hade barnen bott växelvist i över 10 år. I alla familjer var barnen skrivna hos mamman.</p>
<p>Funn (om upplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)</p>	<p>I: "Så egentligen var det på grund av ditt jobb som ni valde växelvist boende"</p> <p>R: "Nå det var en orsak, men det var även barnens pappas egna önskemål. Han ville ha växelvist boende. Han ville inte bara vara en veckoslutspappa."</p> <p>"Det var väl just för att, mycket också för att det skulle vara rättvist, att vi har nog varit noga med det att ingendera föräldern har mera rätt till barnen på det sättet. Och så är det också att man har rätt till lika mycket fritid om man tänker egoistiskt alltså som vuxen att man har liksom, att man har rätt, vi delar liksom på allting."</p> <p>"Vi hade före det länge eller ända sedan vi skiljdes, att vartannat veckoslut men så träffade pappan sin flickvän och så ville han sedan ha vecka-vecka. Så att han inte behöver betala något underhållsbidrag"</p> <p>".....fast det var jätte tufft för mig så skulle ja ju vilja att det för barnen skulle bli en så liten omställning som möjligt. Och så vet jag att jag tänkte mycket där ändå kanske, eftersom då pojken var den yngre, han var 1,5 år så tänkte jag att det kändes som om att, att jag ville att han säkert skulle ha en kontakt till oss båda....."</p> <p>"Så var dom alltid hos sin pappa då när han hade sina pitkät vapaat [lang ferie]. Så de kunde hända att dom var sju dagar eller dom kunde vara liksom åtta dagar eller sex dagar men att sådär i månaden så blev det alltid att dom hade varit hälften och hälften"</p> <p>"Nå hon var ganska liten så hon kunde ju inte uttala sig. Att säkert nu, om vi nu skulle skilja oss skulle hon säkert kunna uttala sig, eller hon skulle kunna uttala sig men att sen ja så känns det ju ändå så där att de e ju vuxna som ser va som, som ser helhetssituationen sånt som barnen inte ser."</p> <p>".....ibland är det så att man kan vara flexibel om den andra har något program"</p> <p>den ena familjen brukade mamman ringa pappan och be honom komma och träffa barnen ifall de saknade honom. Föräldrarna kunde även göra saker tillsammans med barnen och umgås och träffa gamla gemensamma vänner. I denna familj var man även flexibel ifall de andra behövde hjälp med barnen. I den andra familjen hade man kommit överens tillsammans med barnatillsyningsmannen om att man i första hand kontaktade den andra föräldern ifall man behövde hjälp med barnen.</p> <p>"Men så hade jag en sådan tanke att, fast jag hade jätteledsamt så ringde jag inte aldrig till dem under dom där veckorna som dom var hos pappa för jag ville inte att den där ledsamheten skulle smitta av sig. Eller jag hade på något sätt en sådan tanke att dom sen kan bara få jätteledsamt om dom hör min röst eller sådär. Inte vet jag om det skulle ha varit så men att på något sätt så kände jag att jag ville eller tänkte så att dom skulle få koncentrera sig på pappa när dom var hos pappa och mamma då som dom var hos mamma"</p> <p>"Vi provade vid något skede att han skulle hämta henne direkt från daghemmet, men det fungerade inte als..... Då skrek hon bara att mamma måste söka, mamma måste söka. Så ändra vi tillbaka att jag går och söker henne om hon är på daghemmet under den dagen som pappa kommer. Så går jag efter henne och så hinner vi just och just söka ryggsäcken och så åker hon iväg, men då, men då åker hon iväg mycket bättre. Hon gråter och skriker inte och reagerar inte så starkt då hon ändå får komma hem via."</p>

"Öööö, vi hämta alltid hem, det var liksom den av oss som hade barnen som sedan, att om jag hade haft min vecka med dom sp förde jag dem och dom pick och pack till pappa och sen igen när dom kom till mig var det han som hämta dem"

I de familjer som pappan förde och hämtade barnen tog en mamma upp att orsaken var att pappa hade bil men inte mamman. En annan mamma berättade att pappan skötte fö-rande och hämtande av barnet för att pappans nya flickvän inte vill att mamman skulle komma till deras hem och mamman visste inte ens helt konkret var pappan bodde.

"Dom hade liksom kläder och allt sånt i båda hemmen, ööö...no sådär att vinterkläder till exempel hade dom inte i två uppsättningar utan det hade dom på när dom for och så hade dom med sig sånt som skidor och skrinor och sånt frakta vi med, sählyklubbor och sånt"

"...bytessituationen gick lättare då när de kom till mig än då när jag måste föra dem för jag var på något sätt liksom så angstad för att jag visste att igen har jag en vecka utan dom. Att det var ju det som, alltså min saknad under veckan var så jättestor att"

"Då tycker jag att då ska man inte byta om det bara finns möjlighet att, att man inte byter för många saker för barnet. Och då gjorde vi det alternativet att vi bytte inte. Det var viktigt i alla fall för mig att vi byter int daghem nu också här i samma veiva när man skiljer sig."

Jämfört med hur det är nu så nu vet hon redan, hon frågar själv när hon skall åka och när är det pappa-vecka och kommer pappa på torsdagen eller kommer han på måndagen och vad kommer det att göra hos pappa. Att nu så, inte vet jag, att förstår hon sig på tiden på det sättet, men hon vet att det alltid är en vecka som hon är där och en vecka som hon är här. Att det är kanske lättare när hon vet själv och man kan säga och hon uppfattar redan saker, att vad kommer att ske, så då är det lättare"

"... att ändå de att han ha varit så liten så han har ändå, fast han då reagera och sådär men han har ändå anpassat sig fort och det blev normalt för honom att han har två hem... Att för honom är det, det att han har två hem har varit det normala för honom, för han kommer inte ihåg något annat"

"Och så märker man att det tycks passa åt det ena barnet riktigt bra och åt det andra inte så bra, att det har sina sidor"

"vår äldsta som gick i tvåan han reagera jättestarkt på liksom senare efter ett halvt år efter vi hade skilt oss då började han bli jättevåldsam hemma å speciellt mot mig."

"Å yngsta reagera nog också jättemycket att varenda gång vi prata med varandra alltså jag och min ex-man så skrek han hela tiden. Å sådant onormalt skrik å börja studsas omkring å skrek att man märkt att han försökte, alltså han vill inte att vi skulle strida säkert, ja vet inte."

"Alltså det tog jättelänge och så om man tänker på Anton som då var 5 år han skulle fylla sex att det tog jättelång tid. Alltså ännu i våras kunde han fråga liksom att hur länge ska vi bo så här. Att han försto liksom int dedär att det är slut. Å kan han ändå vara sådär att, för honom är det så självklart att mamma och pappa är ihop."

"Mmmm å sen tror jag att där liksom mmmm på gott och ont så, så tror jag nog att dom ha liksom också båda barnen haft mycket tröst av varandra, att det tror jag att har varit lättare då dom har varit två som har fari men på ont, liksom ont menar jag det att jag tror liksom att det nog också ha blivi utan att vi vuxna tänkt på det så tror jag nog också att det blev ganska myky storasystems uppgift att vara den som alltid, hon fanns ju liksom alltid med lillebror, hemma fanns mamma bara varannan vecka å pappa fanns varannan vecka och hon

	<p>fanns liksom alltid. Att jag tror att hon tog liksom utan att vi gav den uppgiften åt henne så tro jag att hon tog ett stort ansvar och liksom på något sätt att”</p> <p>”Aaaaa.....i början bra, då fungera det väldigt bra.....öööö.....sen börja de, vi skilde oss den där sommaren, så sen liksom våren, följande vår så börja det komma sådana underliga saker som sen påverka att samarbete liksom fungera inte. Att första halvåret gick liksom jättebra.»</p> <p>”.....nog fungera den no riktigt bra, alltså det gick nog bra gällande barnen men jag tror att där ha liksom varit det att fast vi separera så tänkte vi att vi fortsätter som föräldrar ihop liksom till våra barn. Jag tror nog vi båda liksom så där haft barnens bästa i tankarna sådär på det sättet. Samma intresse”</p> <p>”Annars frågar jag nog dagligen av pappan hur det är med Kerttu, att, att. Inte för att jag inte skulle lita på honom att han sköter Kerttu men för att jag själv skall känna mig lugn och kunna vara i fred. Att hon är i liv ännu”</p> <p>”Alltså vi har nog nästan, när barnen är hos mig så har vi ingen kontakt. Men när barnen är hos honom så är det nästan varje dag som vi har kontakt.”</p> <p>”Men nä det var kanske mera sådär som att om dom skulle ha varit sjuka när dom for dit så skicka man sen att nu är febern förbi eller sådär men inte annars sådär mycket kontakt”</p> <p>”Jag upplever att det va mera jag som gav no information, berättade att hur det hade varit, det är ju såklart så att man alltid ju själv tänker så där, men när hon var hos sin pappa så var det många gånger att allt är helt bra, å så funderar man att hur kan allt allti vara bra där men allt är inte alltid bra här så det blev ju sådärn lite fråga som jag började fundera över, är allt helt okej”</p> <p>Mmm, om det nu har varit något extra som vi inte ännu har diskuterat. Att oftast om det nu är någonting extra under veckan brukar vi diskutera de grejerna via textmeddelande men inte annars. Veckorna går nu ganska på vanligt sätt och enligt samma mönster”</p> <p>”sen hade de att när man förde barnen att man liksom lite hade något, lite kunde prata och det tog tid. Att just det där öööö.....att när man förde, när jag förde barnen så tog det en tid att, liksom det var ofta så att det i början så att det bara blev gråt eller strid vid bytena. Fast vår tanke hade då varit att det skulle kännas för barnena bra att man utbyter lite hur veckan varit och sådär, men att såhär men det blev sen ändå för tungt i början.”</p> <p>”Jaa eller det är så att om Kerttu behöver något extra så sköter nog jag det. Att om jag råkar fråga om han kunde delta i något större så kommer det till svar att du får ju barnbidraget så jag borde nog ha pengar att betala det själv”</p> <p>”Han betalar liksom inget underhåll heller för vi har just tanken att man skall betala hälften. Jag känner också att då är det ju alltid jag som måst, skall jag alltid ha koll på utgifterna, skriva och räkna.....det är ju inte något jättejobbigt men skall jag sitta såhär till de är 18. Att det är lite sånhärna saker. Så jag är lite såhär i valet och kvalet borde man kanske ha sådärn underhåll istället. Men jag vet inte.....men nog är det ändå att bokföra allt du köper..... han kanske är okej att köpa sånt som behövs men att jag kanske tycker att en snygg tröja att skall vi dela på den också eller är det min present till barnen.”</p> <p>”Alltså det är väl att du får ju faktiskt paus.....att man får ju faktiskt bara fokusera på sig själv och vila upp sig”</p> <p>”.....när jag hade dom veckorna som jag hade barnen så blev det, så tror jag ändå blev så att det där att både ja när jag hade dom veckorna som jag hade barnen så blev det ju som att jag liksom helt</p>
--	--

kunde koncentrera, eller helt koncentrera mig på dom och på samma sätt när dom hade liksom pappa veckan så kunde han koncentrera sig mera på dom"

En annan fördel med det växelvisa boendet enligt två mammor vara att båda föräldrarna får se barnen lika mycket och känner att dom är med i barnens liv. Alla mammor igjen ansåg att fördelen med det växelvisa boendet för barnen enligt föräldrarnas synpunkt var att barnen då hade möjlighet att se båda föräldrarna lika mycket.

"Nå fördelarna är ju att barnet ser lika mycket föräldrarna"

"Jo, nå jag upplever att, att ofta pratar man att barnets anknytning till mamman, så jag upplever att då när pappan är lika mycket med barnet som mamman är så då är deras förhållande säkert annorlunda än vad det skulle vara om barnet bara skulle vara vartannat veckoslut....Jag upplever att, det största är säkert att barnet får ungefär ett likadant förhållande som barnet har till mig att barnet får det med pappan. Att pappan inte är bara en rolig kompis som godkänner och ger efter då de ses, att så"

En vecka utan barnen upplevdes som en lång tid.

"Men sen har man ju den där saknaden som aldrig liksom som, den där veckan som ändå är ju där hela tiden där i bottne"

"Det måste ju vara jättejobbigt egentligen, att typ packa sin väska och bo på två olika ställen..."

"Nå kanske det att för att jag är barnets mamma så upplever jag att barnet bara borde vara med mig och att bara jag kan sköta barnet och sen, inte vet jag om det är en dålig sak men det att man måste lita på att den andra sköter. Och det är väldigt svårt då när kommunikationen inte fungerar. Och det är väldigt svårt att lita på att någon annan sköter barnet. Och även om, detta är ganska dumt men även om det är barnets pappa så ändå upplever jag att han inte tar hand om barnet lika bra som jag. Så det är säkert en nackdel."

"Att just då när vi separerade så var barnen ännu liksom i XX daghem i ett annat daghem liksom i en syskongrupp och där fick vi nog liksom jättebra stöd och dom liksom stödd oss nog helt sådär på alla möjliga sätt"

"....Och så for barnet tillbaka till daghemmet och så byttes de vuxna. Så, alltså, jaa efter det så börja det att fungera. Och speciellt då barnet har fått en barnträdgårdslärare i barnets grupp så, nu alltså, att de informerar om det är något"

"Alltså dom var ju medvetna om det, hon var i den här lilla gruppen 1 till 3 öööö....vi skiljde..... på våren var dom redan medvetna om att det här kommer att ske, att vi flytta först på sommaren och på hösten genast när hon började var där en hög med nya tanter som nu inte helt förstod att vad hon går igenom och de tyckte att hon skulle vara utan blöja, hon hade just då fyllt två och skulle inte ha de på så de blev liksom lite såndärna grejor men ja stoppa nog det liksom..... inte upplever jag att vi fick något stöd på det sättet."

"...det var jättesvårt i situationen då när jag så där just mailat er att jag har skilt mig, att vi har skilt oss att jag försöker lösa det här. Men där egentligen så stötte vi föräldrar varandra mera än vad småbarns-pedagogiken här hjälpte oss.....Och där tycker jag att dom har sina, det är ju skillnad på vad som är rätt och fel jo och dom måst följa men så finns det ju också sensitivt bemötande. Att man skulle ju kunna säga att jag tycker liksom såhär så bemötte dom inte det bra. Dom kunde liksom inte se att nu är det en jobbig tid för hela familjen och att kanske liksom att hur skall vi stötta dom bäst eller liksom att det kände jag att vi inte fick det stödet."

"Om det växelvisa boendet har vi inte riktigt diskuterat om på daghemmet. I andra ärenden har jag nog fått stöd. Men om detta har vi inte där diskuterat så mycket om"

	”men jag tänker sen igen att om man, alltså det växelvisa boendet och föräldrarna inte har så jättebra kommunikation och kontakt så tänker jag nog att till exempel att då, då liksom sir jag till exempel från småbarnspedagogiken att det skulle vara ganska viktigt att man också därifrån kan erbjuda föräld-rarna till exempel skilda samtal, att både pappa får komma på ett samtal och mamma får komma på ett samtal. Jag vet att det tar mera tid men det kan ändå liksom vara ett så jätteavgörande för dom där föräldrarna att båda har liksom en chans eller sådär. Att det inte heller blir liksom att en förälder favoriseras”
Faktorer	Økonomi, barnas ønsker, praktiske forhold, fleksibilitet, foreldrenes humør/psyke, nye partnere, geografisk avstand, barns tilpasning, forutsigbarhet, barnets alder ved brudd, barnets alder, konfliktnivå, barn-foreldre-relasjon, informasjon og kunnskap om (forståelse av) brudd, søsken (alder på, støtte av og ansvar for), foreldresamarbeid, tanker om barnets beste, foreldrekommunikasjon, ulik foreldreinvolvering når barnet er hos «den andre», kommunikasjonsform, foreldrenes tillit til hverandre, tilknytning, støtte fra barnehage/skole,
Forfatterens konklusjon	<p>I min studie hade föräldrarna lättare att se för- och nackdelarna utgående ifrån sin egen synpunkt än utgående från barnen. Mammorna hade även lättare att se fördelarna än nack-delarna med det växelvisa boendet. Att föräldrarna har lättare att se fördelarna utgående föräldrarnas synpunkt är någonting som Hukka (2015) även tar upp i sin studie. Hukka nämner dock att föräldrarna hade lättare att se utmaningar med det växelvisa boendet från barnens synvinkel vilket inte var fallet i min studie. Att föräldrarna har möjlighet till egen tid, att barnen får vara med båda föräldrarna och att föräldern kunde koncentrera sig mera på barnet då barnet är hos föräldern var gemensamma fördelar som uppkom i min studie samt den tidigare forskningen (se Hukka 2015; Rissanen m.fl. 2017). Medan gemen-samma nackdelar var att det växelvisa boendet är tungt och stressigt för barnen samt sak-naden till barnet då barnet är hos den andra föräldern.</p> <p>I min studie tog en mamma upp att en fördel med det växelvisa boendet är det facto att barnet får en likadan anknytning till pappan som barnet har till mamman. Enligt Broberg (2008 s.60–61) är det på kort sikt viktigt att bygga upp en trygg relation till en person medan det i det långa loppet och med tanke på barnets utveckling är viktigt att båda för-äldrarna har möjlighet att bygga upp en nära relation till barnet. I Fransson m.fl. (2016) studie tas likadana tankar upp av föräldrarna och där anser man att det ideala målet med det växelvisa boendet är ett involverat faderskap. Ett involverat faderskap betonades även av två mammor i min studie.</p>

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Haugen, 2010
Land	Norge
Forskningsspørsmål	this article seeks to explore some dilemmas concerning time, agency and the children’s emotions - The aim of this paper is to ask to what extent children themselves experience shared residence as an arrangement that is in their best interests
Metodologisk/analytisk tilnærming	Dybdeintervjuer - Within-case oand cross- case analysis

(f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	Fifteen of the children (five girls and 10 boys) where part of a shared residence arrangement. The findings presented in this paper are mainly from the children and one parent from each family, in the shared residence group.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	The children practised shared residence in varying ways: nine of them alternated each week with each parent, while another two stayed for 2 weeks in each place, and one of the boys alternated 4 weeks with each parent. Three siblings divided the week into two sections and alternate weekends.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>Statements such as ‘I’m happy about the arrangement because I can see them both equally’, or ‘shared residence is the best arrangement because then you spend time with both your parents’, show that children too emphasise equal sharing of time as a proxy for equality and fairness.</p> <p>... the presence of a flexible day-to-day principle, meaning, for example, that the children could easily ‘pop over’ to the other parent or ‘go and get’ things they needed, as one of the boys put it: ‘If I have to pick up things and if I’m bored of being there [at dad’s] I can get down here [to mums]’.</p> <p>Katrine’s mother: We simply need to communicate, and be aware that this is first and foremost about the children and not about conflicts between adults.</p> <p>The last time I left earlier from dad’s, it was not because I was bored, it was because no one was at home at mum’s (...) what is annoying is that – for me to be on my own – then they both have to leave at the same time, see?</p> <p>“It was my mother who told me ... ‘Now that you are 12 years of age, you can make your own decisions about where to live. And we have agreed that we will not be upset or hold a grudge whatever you decide.’”</p> <p>Reflections like: ‘they said we could spend time at both places ... wherever we wanted ... but I didn’t feel that that was really the case’ or ‘it would be wonderful to stay only at one place... but at the same time I want to meet with both of them...’ were usual.</p> <p>Even if Roald, like the other children and young people described so far, acknowledges the value of sharing his time between his parents, he finds the arrangement disturbing:</p> <p>“Except that I meet my mother just as much as my father ... except for that, I don’t see any advantages with the arrangement actually.”</p> <p>If my mother had moved to another part of the city that I didn’t feel familiar with or a place I would rather have avoided ... I guess I would have been part of a shared residence arrangement after all.</p> <p>Because I didn’t want to let my mother think that I liked my father better than her.</p> <p>“I didn’t actually feel this need to meet with my father all the time, or with my mother ... but I think they wanted me to feel that way. I think they didn’t want me to manage for 2 weeks without meeting with both of them.</p> <p>‘... it is exhausting ... no doubt about that ... but at the same time ... I think it is bad spending very little time with one of your parents ... you loose contact then ... I think it’s worth the stress’</p>

	<p>Elsa's mother told she found it hard to raise any economical claims towards her ex-spouse because she was the one who left the marriage. ... she feel sad over her parents' separation: 'No, it was not sad, not for me, not in my situation'. Elsa was involved in her mother's plans, she even went with her mother to look for an apartment to rent, and she told how she packed her stuff several times in case they were going to move. Elsa's father, on the other hand, knew nothing until the day Elsa and her mother left. After the separation, Elsa would have preferred to live with her mother in the new home, but her father demanded that she spend equal amounts of time with him:</p> <p>"I would like to stay permanently at mother's place (...) I didn't want to stay at my father's place, but I had to. My father wanted it that way (...) so I didn't argue about it."</p> <p>Neither Elsa nor her mother dared to raise objections against the demands of Elsa's father, who, it appeared from the interviews, was bad tempered and not always easy to cope with. Therefore, the custody arrangement was rigorously enforced by strict rules laid down by the father, which did not allow any flexibility. Elsa explained:</p> <p>"I knew he [her father] would become hostile if I didn't go there.... It didn't matter if my mother had her birthday for example - I had to be there, it was rather strict."</p> <p>The situation became even more fatiguing and acquired new emotional significance when Elsa's father remarried a woman who had children from a previous marriage. While her stepsiblings had no obligations at home, she had to spend a lot of her time doing housework, as well as caring for and looking after her step-siblings. Elsa did not feel she was being treated fairly compared to her step-siblings. For a long period of time Elsa found life exhausting, had problems at school, rarely met her friends, and did not attend any leisure activities.</p> <p>"I know a change would cause big trouble, and I'm the one who gets the blame! I don't want to ... cause trouble."</p> <p>Parents also explore ambiguity, and Elsa's mother illustrated this as well as her conception of fairness when I asked her why she viewed shared residence as a nice arrangement:</p> <p>"Well ... I get 1 week off in a way ... I don't need to be responsible for anyone but myself. It is both positive and negative though, because I miss my daughter! It is always bad the first days, when she is gone, but I think it's fair."</p>
Faktorer	<p>Fleksibilitet, tanker om rettferdighet, tanker om barns beste, geografisk distanse, bosted (å være kjent), ta hensyn til foreldrenes følelser, stress, økonomi, foreldres temperament, ulike regler, ulike forventninger til ulike søsken, nye partnere, nye (ste-)søsken,</p>
Forfatterens konklusjon	<p>The findings reported in this paper show that, from the perspective of children and young people, a shared residence arrangement can work as both a pleasure and a burden. The data are based on a small sample, and therefore I am cautious about drawing general conclusions. However, three points have emerged from the foregoing as significant.</p>

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Johnsen, 2018
Land	Norge
Forskningsspørsmål	The aim of this study was to gain a deeper understanding of how children living in two homes after parents' separation experience their everyday lives.
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	An inductive qualitative design was chosen for the study using a hermeneutic phenomenological approach. The data analysis used the four fundamental lifeworld existential dimensions: "lived body", "lived time", "lived space" and "lived human relations" as guidelines for reflections during the research process. Thematic analysis was guided by van Manen's (1997) hermeneutic phenomenological approach.
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	Twelve children aged 10–13 years, and living in two homes, were interviewed.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	The study was conducted in five schools in a small, rural island community in the western part of Norway, from January to February 2017. The community has 11,700 inhabitants and 1750 children are divided into levels 1–10 at ten schools. All of the schools have school health services, and offer divorce support groups (PIS – Program for implementation of divorce groups in school), for children after their parents' separation. The goal is to promote mental health and prevent mental difficulties. PIS is led by one teacher and one nurse, and organized as conversation groups of four to six children, run over a period of six weeks, with a follow-up meeting after six months
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	Activities associated with this moment were later avoided, as they were related to insecurity and fear of the future. For some children, the parents' separation was completely unexpected. "I got angry when Mom and Dad argued – it happened before they moved apart. One evening I thought they were going to be divorced. The next day I thought it was not going to happen. But then it happened... and I was very sad." Friends and siblings were a support for the children. To see friends living in two homes gave them hope for the future. "I was mad at Dad when he did it. I cried and was angry. I felt like this when I was alone, sometimes I showed him. I was not mad at Mom, I felt just sorry when I was with her." Children's experience of feeling at home was largely about belonging to home, and whether it was with the mother or the father was less important. "At home is where Daddy lives. I have always stayed there. I'm going home when I'm going to Mom too, but I'm most related to the house I've always lived in." ... wanted time together with both parents, especially in connection with holidays and celebrations. They spoke happily about eating dinners, watching movies and engaging in other activities with their original family. "It's not like they throw the clothes in and say goodbye.... It's more like: Do you want a coffee or ...?" Collaboration between the homes meant that rules that the children had to follow were similar and therefore consistent.

	<p>"I have a family with my father too, but it's more complicated. His girlfriend and her son live there. I am in away a part of that family too, so it is a kind of good for me. It will certainly become better when we get to know each other more."</p> <p>"It's strange when there's an end between parents and their partners. People you had a good relationship with just disappear out of your life."</p> <p>"I'm celebrating birthday with Mom. Dad doesn't come. Aunt and uncles are coming. It has changed... it's a bit strange that they are there, but not my dad. And my cousins can't call them aunt and uncle anymore."</p> <p>"With Mom there were always so many of us. The dinner I like, pancakes, she doesn't feel like making all those pancakes. I get that with Dad. Then there are only three of us."</p> <p>"I don't like the stress of living in two homes. Sometimes when it's time to pack, I'll forget that... And the moving – just move and right back again!"</p> <p>"I'm actually envious of those who have only one home, and don't flap between two like me. I told Mom and Dad that as soon I am big enough, I will move into my own home. Then I won't have to move between two homes, and can settle down in one place. It affects me a lot, and I always have a fear of forgetting something."</p> <p>"I am old enough to decide where to live. They would certainly respect it – but I will not choose. I am afraid that one of them is going to be sad, and think I am fonder of the other one. It's not right."</p> <p>"I often think about how it was before...what should I say? It is difficult. I had one family and now I have several. It's sad to think about it."</p> <p>"I hope there is no end between my parents and my stepparents. I have a completely different relationship with them and their children, and it would be tough to lose them."</p> <p>When the children moved and the physical distance between them and their friends changed, the children longed to be with them. At the same time they felt guilty. Being with their friends meant that they sacrificed the time they might have spent with their parents. The children also felt guilty about the separation between their parents.</p>
Faktorer	<p>Konfliktnivå, (tidligere) hjem, foreldresamarbeid, like/ulike regler, nye partnere, nye søsken, nye familier, nye og ustabile relasjoner, øvrig familie (besteforeldre og onkler/tanter), nye/ulike regler, stress, flytting, praktiske forhold, skole som konstant, tilknytning, forståelse for brudd, lojalitet, ansvarsfølelse, foreldrenes følelser, tristhet, skyldfølelse, geografisk distanse, venner,</p>
Forfatterens konklusjon	<p>Parents' separation and living in two homes was stressful for children and affected their lifeworld extensively, and for a long time. Children felt torn between their feelings of loyalty toward their parents and their longing for calm and stability in their everyday life. A child centered approach after the parents' divorce is important not only in</p>

	further research studies, but also for developing and evaluating support focusing on the children's needs after their parents' divorce. Great efforts are needed to include children's voices before establishing living arrangements and social welfare agreements after divorce.
--	--

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Kitterød, 2021
Land	Norge
Forskningsspørsmål	... particularly interested in identifying discourses on fairness and equality and on children's best interest.
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	Semi-structured interviews at informants' schools, construtivistic and interpretative framework – discursive/narrative. Discourse analysis (thematic analysis?)
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	35 children, 11 boys and 24 girls (among high school informants 8 boys and 11 girls), 9-19 years old. 5 children with at least one parent with immigrant background
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Dual residency, but how much with each parent varied with age. Mainly even-split (except four informants)?
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>... they do wish for and value some flexibility in the schemes based on what they think is practical and desirable.</p> <p>... easier to have an opinion and to voice their views as they have grown older.</p> <p>... most annoying and tiresome aspects are having to bring clothes and other equipment from one place to another and to always have to plan their weeks in advance.</p> <p>The hardest part is worrying about experiencing a bad relationship with one of the parents or with others in the parent's household.</p> <p>... clear imprints of the dominant discourses in Norwegian society, particularly of claims of equality and fairness and claims of children's rights.</p> <p>... considerate about their parents and did not want to hurt their feelings. Equal sharing was by many seen as a proxy for equality and fairness...</p> <p>Their parents allowed for a great deal of flexibility within the scheme, so that the children could, for instance, stay an extra day with one of the parents or change days or weekends. Still, there was a clear understanding among several of the participants that the 'total' should be right.</p> <p>The children in our study understand justice concretely as 'equal time'.</p> <p>They did not want one parent to believe that they had more fun on vacations with the other.</p> <p>... the children think that having an equal-share scheme means that they have done their best to ensure that neither of the parents feels that they are disadvantaged. It can alleviate the children's concerns for their parents and may justify their absence from the parent they are not with. A fixed equal-share rhythm may also ensure the children a natural place in each parent's household when new partners and family members come into the family.</p>

	<p>... the discourse on children's best interest, which is embedded in the children's rights discourse, was clearly reflected in the interviews with both younger and older children.</p> <p>... eventually they had managed to tell the parents that they did not want to be 'go-betweens'. They made it clear that this was something that the parents had to agree upon themselves.</p> <p>... children have to figure out what they themselves think is important...</p> <p>Helga believes that the child should not worry about the parents and their reactions and feelings if they themselves opt for a residential arrangement that does not accord with the parents' wishes.</p> <p>The child's best interest refers to relational aspects — that it is good for the child to have close contact with both parents — as well as to practical arrangements.</p> <p>... his father used to be quite rigid and strict and was sometimes very difficult to live with. He thought this was very annoying and considered staying more with his mother.</p> <p>Which understanding dominates varies over time and between different situations, with positive views dominating regarding the fairness of the dual-residence scheme and less enthusiasm when it comes to the tedium of daily routines.</p> <p>... children and young people with dual residence may be more concerned than the parents are aware of with the set-up of their scheme and what works best for themselves.</p>
Faktorer	Flexibility; age; having to plan (cloths and equipment two places); social/media discourse; relationship to parent; ideas of fairness, equality and parents' feelings; concern about what's right; dampening conflict; parents' collaboration and communication; being go-betweens; child's preferences; practical arrangements; parenting practices; time and daily situation/stress;
Forfatternes konklusjon	Claims of equality and fairness and claims of children's rights both emerge, the latter being particularly visible in the participants' recommendations to other children. Children value spending much time with both parents, but may still want more flexibility than their parents realise.

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Lidén, 2019
Land	Norge
Forskningsspørsmål	<p>Formålet med studien er å undersøke familiers erfaringer med delt bosted, med særlig vekt på barnas perspektiv. I tillegg til at studien skulle få fram barns perspektiv, var det ønskelig at den skulle suppleres med andre kilder og metoder. Vi har derfor inkludert to delstudier i prosjektet i tillegg til barnestudien.</p> <p>Barnestudien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva sier barn er viktig for at de opplever deleordningene som gode? Hva skaper slitsomme liv? - Hva sier de om medvirkning når det gjelder valg og praktisering av bo-ordning? Hvem er viktige personer som de kan snakke med og få støtte fra i sine vurderinger? - Hva sier de om erfaringer fra foreldrenes samlivsbrudd, samarbeid og vedlikehold og eventuelt etablering av nye familierelasjoner? Hvordan snakker de om slike erfaringer?

	- Hva forteller de om sammenhengen mellom familieliv og eget barneliv? Hvordan er de selv aktører i eget liv, hva slags handlingsrom og strategier bruker de?
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	Intervjuer
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	35 intervjuer. Informantene er fordelt på tre aldersgrupper: barneskolettrinnet (fra 9 år), ungdomsskolettrinnet og 16-19-åringene.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Tre delstudier: Ser kun på barnestudien som skal få fram barn og unges erfaringer med delt bosted: Barnas/de unges forståelser av delt bosted, og ikke den juridiske definisjonen, som ble lagt til grunn i invitasjonen.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	Noen forteller om stor innsats for å holde ved like en tilnærmet lik fordeling hos mor og far også i perioder da faren har flyttet lenger unna. Dette har vært tidkrevende ordninger, med mye kjøring og tid i kø på vei til og fra skolen. Likevel har både faren og barna satt pris på ordningen. Ønsket om å vedlikeholde delt bosted har ført til at fedre, som først fant et sted å bo utenfor skolekretsen, har flyttet nærmere skolen når det har latt seg gjøre. «Man tenker jo at to uker er veldig mye, fordi man er så vant til å høre om énukesordning. Men det går veldig fort i forhold til at du ikke ser den andre. Men ganske langsomt i forhold til at du får sjanse til å lande. Synes det er veldig bra.» «Jeg følte egentlig at, jeg var ganske liten, men det var dette her med to uker som var veldig lurt. Fordi, ja, selv om det var en stund imellom at jeg så begge personene, men jeg fikk også tid til å være med den personen. Det har gjort at jeg har en lik relasjon til begge foreldrene mine, og det tror jeg ikke jeg hadde hatt hvis jeg hadde bodd hos én fra starten av.» «...Det er det å skulle pakke bag og flytte rundt på den – det er det at jeg liksom, annenhver uke da, må pakke alt sammen og dra, og så må jeg neste uke pakke ned igjen og dra tilbake igjen. Det er litt sånn, jeg savner det bare å bo ett sted.» «...Så jeg er litt mer hos mamma, fordi at mamma bor like ved skolen, men pappa bor (halv times reisevei), så det er litt lenger bort fra skolen og sånn.» «Jeg har ikke én uke hver, fordi at vi fant ut at det ikke var det mest praktiske for oss, da moren min bor veldig mye nærmere skolene mine. Jeg er veldig glad i den løsningen, fordi det gjør ting enklere for meg, for jeg har vennene mine som bor her. Så det at jeg liksom er i nærheten av dem, synes jeg er fint da. Men jeg vil jo selvfølgelig også møte faren min, så selv om han bor et stykke unna, det er ikke så langt, det er en T-banetur liksom, så får jeg jo sett han. Når jeg er hos han, så legger jo han opp til at han kan kjøre meg til steder, eller jeg kan ta kollektiv for å komme meg til vennene mine eller ting jeg skal på da...» «Jeg og søstera mi, vi flyttet med hverandre, at vi begge dro til mor og far. Og da var jeg litt mindre, da, fordi hun er fem år eldre enn meg. Men det tenker jeg også er viktig, fordi da får man den nærheten med søstera si, fordi ellers så ser man jo aldri søstera si, eller søsknene sine.» «Men så fikk søsteren min og faren min et litt sånn anstrengt forhold. Litt sånn – hun var liksom i den emosjonelle alderen, og faren min er ikke så hensynsfull til sånne type ting, da. Han har jo

	<p>ikke hatt en tenåringsjente før, så de fikk et litt anstrengt forhold, så da bodde hun litt lenger hos mamma.»</p> <p>Han tenker at egen tilpasningsevne og at han er mer rolig og forsiktig sammenlignet med søsteren, har gjort at ordningen har fungert bedre for ham enn for henne.</p> <p>«...Hun var jo liten når det skjedde da, så hun regner liksom stefaren sin som faren, da. Hun har bodd med stefaren nesten like lenge nå, så ... ja. jeg synes det er greit. Hun kan velge selv hva hun vil.»</p> <p>«Tror vi er ganske like, men sikkert forskjell å være yngst i forhold til den eldste, i forhold til hvilke regler som blir laget. For det første barnet, da skal jo foreldrene lage reglene.»</p> <p>«Ja, det tar ca. ti minutter å kjøre mellom hver, det tar sånn 20 minutter med kollektivt og å gå og sånn, da. Så det er ikke så ille. Men det er fortsatt litt slitsomt.»</p> <p>«Det er ofte økonomi som avgjør hvor foreldrene får ny leilighet, og om de kan bo i nærheten eller ikke har mulighet for dette, i alle fall i starten. En annen vanlig grunn til at de flytter, er når en av foreldrene flytter sammen med en ny partner.»</p> <p>... hvor viktig det har vært at faren har beholdt barndomshjemmet. I en ellers turbulent familiesituasjon har dette gitt henne en følelse av å høre til ett sted; huset har blir hennes ankerfeste.</p> <p>«... Den første tiden da fokuserte mamma mer på å flytte inn i det huset og sånt. Vi var på forskjellige steder og så på hus da. Hun kunne liksom ikke bo for langt unna, og så var det dyrt og ja, sånt. Vi kunne ikke flytte så veldig langt, fordi liksom, det ville blitt så veldig vanskelig for meg hvis jeg skulle dra så langt for å komme meg til skolen, og sånt.»</p> <p>«... Så selv om jeg dro til pappa, så kunne jeg kun ha med meg visse ting, da, så det ble jo ikke som å ta med meg alt, men det ble veldig slitsomt å pakke sammen det hver eneste uke.»</p> <p>For de yngre er det sjeldnere at dette blir avgjørende...</p> <p>«...Men noen ganger så glemmer vi å ta med ting, så da må vi stikke innom igjen, og det er ganske irriterende.»</p> <p>«Vi bodde først hos mamma hele tiden, tror jeg, til de liksom greide å roe situasjonen, for det var ... det var en ganske voldsom skilsmisse. Altså, jeg husker, de holdt jo oss ute av det. Men liksom da ting roa seg, det var først da ... jeg vet ikke hvor lang tid det tok, men det var først da vi flyttet til pappa etter hvert ... det tok ikke så mye som et år, tror jeg. Og så har vi bare fulgt etter hvor foreldrene våre har flyttet. Så vi har hatt delt bosted hele tiden.»</p> <p>«Ja, da skilsmissen starta, tror jeg det starta med utryggheten. Den var nok kanskje i perioder, fordi det var kanskje litt da jeg ikke sa noe, så jeg visste ikke helt hvor jeg skulle gjøre av meg. Men mest da på skolen og hjemme hos pappa, eller fordi mamma var sliten kanskje.»</p> <p>«Det er sånn at jeg får jo velge selv – for eksempel i dag om jeg ikke har noe lyst til å dra til pappa eller jeg har lyst til å dra til pappa, selv om det er en torsdag og jeg var der i går, jeg kan jo gjøre det. Men jeg gjør jo ikke det noe særlig. Vi prøver å ha det mest mulig fast.»</p> <p>«Jeg vil gjerne at jeg kan se dem like mye, men pappa han er borte så mye, og mamma er borte så mye, og noen ganger er begge to borte, og da må jeg være med tante eller kjæresten til mamma, og jeg er ikke så særlig kjent, altså hvordan de vil ha det i livet sitt.»</p> <p>«Noen ganger skal de ha møter sammen, da finner de ut når de skal dra og når de ikke skal dra. (...) Det er litt vanskelig å forflytte meg, hvis det er lørdag eller søndag eller ukedager eller skoledager, siden da er det litt vanskeligere å skjønne det. Sånn som noen ganger så sier de ikke ifra ordentlig, og da får bare søsteren min vite det.»</p>
--	--

	<p>«Men ja, sånn når jeg er hos mamma, så spiser jeg noen ganger middag med pappa på sånn, jeg vet ikke jeg, restaurant eller no', og så trener vi også med pappa selv om vi er hos mamma. Og jeg kan jo òg møte mamma på en søndag eller noe selv om jeg er hos pappa. Så det æ'kke noe veldig atskilt.»</p> <p>«En ting som jeg synes er veldig vanskelig, er hvis jeg er hos mamma, eksempel, og så spør jeg om jeg kan dra til pappa en dag som egentlig ikke var pappa sin dag. Det synes mamma er helt greit, men pappa er litt imot det, da, at jeg skal være hos den andre på andre dager. Han synes det burde være faste dager. Han synes ikke at jeg burde gå til mamma på hans dager, men han synes det er helt greit at jeg drar til han på hennes dager.»</p> <p>«Jeg har kanskje ikke snakket så mye med pappa om alt det her, i de siste årene, det var kanskje mer sånn i starten når de separerte seg, om hva som da måtte skje. Og så synes jeg ikke det er ... jeg blir veldig ukomfortabel med å begynne å ta det opp, fordi jeg synes på en måte ... ikke det at det er skummelt å ta opp, men jeg synes det er så rart bare, å snakke om det. Og så liksom vet jeg jo ikke hva han tenker heller, liksom.»</p> <p>«Altså selvfølgelig, det beste ville jo kanskje vært hvis jeg kunne velge akkurat når jeg ville være hvor. Men det går jo veldig dårlig sånn praktisk sett, for dem og, for de har jo et liv de også...»</p> <p>«De var veldig, de sa vi kunne bestemme selv, men at de gjerne ville ha oss begge to. Så vi hadde på en måte et valg. Men det var jo vanskelig å velge noe annet. De ville jo begge to gjerne ha oss.»</p> <p>«Jeg har hatt en såpass nær relasjon til begge to hele livet at for meg hadde det vært unaturlig å bare bo hos en av dem.»</p> <p>«Jeg vet ikke hvis jeg ville ha protestert på det på starten. Hvis det hadde skjedd nå, så ville jeg ikke hatt delt. Men jeg tror hvis det hadde skjedd på starten, så hadde jeg kanskje tillatt det. Eventuelt prøvd det ut, og hvis jeg da ikke hadde likt det, så hadde jeg sikkert sagt ifra. Men jeg er glad for at foreldrene mine har spurt meg da, om hva jeg ville, selv om jeg bare var 13 år når det skjedde...»</p> <p>«Er det ikke sånn at når man er 13, så kan man bestemme selv eller noe sånt? Fra man er tolv så har man ... ja, innflytelse over avgjørelser som tas i forhold til en selv. Ja, for det var da jeg begynte å si ifra, i hvert fall, da jeg ble rundt 14.»</p> <p>«Jeg er jo 18 år nå, jeg kan jo flytte der jeg vil selv. Og jeg kunne det siden jeg var 12, jeg har egentlig lov til det. Og det har de sagt veldig lenge, at du kan bo der du vil, og lagt veldig stort fokus på det da, men samtidig sagt at «vi vil gjerne ha deg, vi», eller «jeg vil gjerne ha deg» – så i realiteten har jeg ikke kunnet velge. Derfor fortsetter jeg å bo 50/50.»</p> <p>«Det hjelper jo litt at det er vanlig. Men jeg synes jo også egentlig at det er litt trist at det er så mange. Men det er jo litt sånn det blir. Nei, men jeg synes det er veldig greit å ikke være den eneste, liksom. Det har jo vært veldig deilig å ha venner som har også hatt foreldre som ikke bor sammen.»</p> <p>«Jeg har ikke snakket sånn veldig mye med venner, men de har jo forstått at jeg synes det er litt slitsomt å bytte hele tiden og ... og så har de syntes det har vært litt dumt at ... når jeg sier nei, jeg skal til pappa, og jeg er så sjelden med han, så den helgen kan jeg ikke være med dere, fordi han må bli prioritert og sånne ting, da. Sånne ting har de jo fått med seg, da. Men sånn generelt hvordan jeg har det, har vel vært mer nå som vi har blitt mere voksne og ikke lenger er forpliktet til å bo noe sted, da.»</p> <p>«[Samtalegruppen] har gitt meg et trygt sted å snakke, og den har fortalt meg at det hjelper å snakke om ting. Og også fordi at selv om</p>
--	--

	<p>jeg delte veldig få historier selv, fordi alle de andre hadde så mye fælt å si, så hørte jeg at de fikk delt sine historier.»</p> <p>«Ja, moren min måtte jobbe enda mer da. Fordi faren min pleide jo også å jobbe. Og så når faren min ikke var der, da måtte bare moren min jobbe mer. Så da måtte jeg hente søstera mi og sånn, da.»</p> <p>«Ja, det har med å betale bidrag, noe han tydeligvis ikke gjør. Så det er litt sånn konflikter der.»</p> <p>«Jeg tror de jobbet like mye da, men nå når de blir skilt, så blir det også veldig stor overgang, fordi da er det bare én voksen i huset som må betale alt liksom, ferier, og da blir det også litt sånn annerledes. Det er kanskje litt sånn, man føler jo kanskje litt mer på det at man ikke bare skal spørre om alt sammen: Kan jeg få den genseren, kan jeg få de buksene, kan jeg få det og det og det.»</p> <p>«Jeg vet ikke om det at de havnet i bedre økonomisk situasjon, gjorde det lettere for dem å gå fra hverandre, det vet jeg ikke. Men det kan hende.»</p> <p>«Tingen er at moren min tjener ganske greit, tjener mer enn faren min. Men hun er ikke så glad i å bruke penger, så da blir det egentlig ganske likt begge steder. At selv om hun tjener mer, så er det ikke noe annen livsstil der, siden hun ikke bruker så mye. Så det har egentlig ikke vært forskjellig, selv om det er ulik økonomi.»</p> <p>«Jeg har hørt at mamma kan bli ganske sånn irritert på pappa, at pappa skjemmer oss bort og sånne ting, men han gjør ikke det. Han sier at han gjør det fordi han er glad i oss og fordi vi fortjener det. Mm... men det er ikke noe sånn problem hos mamma heller»</p> <p>«Jeg tør ikke å spørre så veldig mye heller. Så jeg sparer heller. Når jeg har bursdag, så sparer jeg heller til hvis jeg skal kjøpe telefon eller noe sånne ting. Og ja ... jeg får jo penger av mamma til bussbillett og sånt noe, men jeg vil helst ikke spørre.»</p> <p>«Altså noen år så gikk det mye gjennom oss barna, og det var ikke noe greit. Men da husker jeg at jeg sa ifra, og da var jeg skikkelig sur, da var jeg sånn: Vet du hva, hvis den regningen skal betales, så får du si ifra til han, og ikke til meg. Og da hørte de på det, så nå hører jeg ikke noe mer om det, liksom.»</p> <p>«... det var ubehagelig, og jeg vet ikke om jeg tenkte så mye over det da, eller jeg tenkte liksom kanskje at dette her er ubehagelig, men det er vel sånn det skal være på en måte, altså liksom jeg tenkte ikke at det hadde noe å gjøre med at de hadde så mange problemer og konflikter som det de hadde, da. Men jeg har merket det i ettertid, når de har greid å gi litt mer slipp på det, og jeg ikke er like avhengig av dem som jeg var da jeg var liten, at nei, det er ikke sånn det skal være.»</p> <p>«De har kontakt. De er liksom ikke sånn uvenner og sånt. De har egentlig ganske mye kontakt. Men de er liksom, de møtes liksom ikke så veldig ofte. Med mindre det er noe vi må gjøre, som liksom begge to skal være med på.»</p> <p>«Jeg har sett i situasjonene noen ganger ved levering av tøy, så kan det bli litt krangel og sånn, fordi mamma vil helst ikke være på området til pappa, fordi hun er liksom helt: Nei, jeg vil ikke være i nærheten av deg. Hun har fått helt nok av pappa. Pappa prøver bare å være hyggelig og sånt, men noen ganger så er det sånn – folk liker ikke at de skal hjelpe deg.»</p> <p>«Noen ganger så blir mamma veldig sint, og da blir hun liksom sånn frustrert, og så er hun veldig irritert. Og hvis vi spør henne om noe da, så blir hun så sint, og da begynner jeg å bli litt lei meg, og irritert fordi at det går utover oss.»</p> <p>««Det er jo bedre nå. De klarer å prate sammen. Før, på starten, så var det jo veldig mye ord. Litt stygge ord. Men nå kan de liksom prate sammen og ha en grei samtale.»</p>
--	--

	<p>«Ja, men det har vel endret seg til det verre, kan man vel si ... eller, da jeg var liten, så var det ikke sånn at jeg tenkte så mye over det, og da var jo de akkurat skilt, så da var de også opptatt av å opprettholde en kommunikasjon. Men det var litt irriterende den perioden da det var dårligere ... det handlet jo litt om at de fikk kjæresten og sånt, så da var de litt sånn opptatt av sine egne greier og sånt.»</p> <p>«Jeg kan karakterisere faren min som ganske spesiell, fordi det er ikke noe å legge skjul på det. De klarer å samarbeide hvis faren min er på godfoten, for moren min vil gjøre det beste for meg, men det er ikke alltid at faren min ser det. Han setter seg opp mot moren min. Det er ofte at beskjeder fra faren min, hvis han er helt i vranglås, at beskjeder må gå igjennom meg til moren min istedenfor at han sender henne en melding. Eller så er det som regel moren min og stemoren min som snakker.»</p> <p>For henne hjalp det å snakke med mormoren, som diskuterte det med moren hennes.</p> <p>«Jeg har veldig mye respekt for foreldrene mine, sånn generelt liksom, så jeg er ikke sånn at jeg, eller for jeg skjønner alltid hvis, ikke sant, jeg prøver å se det fra deres side da. Så hvis det er sånn at du ber meg om å betale regningen, så skjønner jeg det at du vil ikke snakke med pappa fordi han vil ikke høre på deg, eller han er sur eller du er sur eller noe sånn. Så da, jeg har jo respektert det, men det endte jo bare opp med at det egentlig ble litt mye for meg. Så da jeg sa ifra, så sa jeg egentlig ifra til begge to. Altså, jeg snakket med moren min, og så snakket jeg med faren min, og så ba jeg bare de to snakke sammen, og da gjorde de det, og så ordnet det seg.»</p> <p>«Jeg spiser brødiskive med peanøttsmør hos begge hver dag hele uka, så da er det ikke så annerledes sånn sett», sier en av ungdommene og understreker at han føler seg hjemme begge steder.</p> <p>«Hvis jeg ikke hadde følt meg hjemme, hadde jeg bodd fast ett sted.»</p> <p>«At man opprettholder de samme vanene og sånne ting. Det tenker jeg kanskje er viktig i hvordan det skal føles som hjemme, da.»</p> <p>Vanene er de samme. «Fordi da føles det bare ut som det er et annet sted å gjøre det samme.»</p> <p>«Jeg tror jeg følte meg mye hjemme der faren min flyttet etter hvert, fordi det var bare oss. Hvis det hadde vært en annen person der, så hadde jeg kanskje ikke følt at det var helt hjemme, da.»</p> <p>«Jeg tror jeg fortsatt ser mer på det stedet mamma bor på, som hjemme, fordi der har jeg bodd lengst, det er der jeg er mest. Men jeg ser jo ... jeg ser jo også på pappa sitt sted som hjemme, men jeg ser kanskje mer på moren min sitt sted som hjemme.»</p> <p>«Ja, jeg tror det går. Ja, det går. Hvis man har alle tingene man trenger, begge steder, og har et rom man på en måte er fornøyd med og sånn. Så går det. Det er bare at foreldrene må delta like mye i barnet sitt liv, og viser like stor interesse, så føler man jo at man er like stor del.»</p> <p>«Hos mamma, det er mer sånn frie tøyler der, og ja, mamma er litt snillere, og hun gir meg alltid penger og kjøper det jeg vil. Ja, det er litt mer behagelig å være der.»</p> <p>«Det er liksom mye finere hos mamma. Vi har pussa opp, og sånn. Men hos pappa så føler jeg at det er ikke så viktig, og de bruker liksom rommet mitt som sånn oppbevaringsrom, og ja, jeg føler egentlig litt at jeg er en gjest der noen ganger, da.»</p> <p>«Hos pappa så har vi jo egentlig et ganske stort hus. Men hos mamma så har vi en litt liten leilighet. Fordi hos pappa så bor vi jo seks stykker, og alle har eget soverom. Hos mamma så er det litt sånn trangere på en måte, da er liksom alt i nærheten og sånn. Så det er liksom litt annerledes å komme til et stort hus når jeg har vært så</p>
--	--

lenge hos mamma, for der er på en måte alle litt lenger fra hverandre og sånn. Så det er liksom litt annerledes å komme til et stort hus noen ganger.»

«Den perioden jeg flyttet sånn langtids, da kjente jeg meg mer hjemme, for da hadde jeg alle tingene mine, ikke sant, hos pappa, da, altså PC-en min, og PlayStation, også hadde jeg katt og sånt, så da ble det jo veldig mye mer sånn hjemme med en gang. Men da jeg bodde sånn annenhver uke, var det litt vanskeligere, for da husker jeg jeg måtte ta med PlayStation og PC-en min, og det var litt stress.»

«Hver gang man kommer til foreldrene sine etter at man har vært borte en uke, så er det veldig sånn: Å kom tilbake til meg, her er det ekstra godteri, og ekstra, de skal jo liksom kjøpe litt, ja, godvilje. Alltid det. Så begge to la jo på litt ekstra, alltid. (...) Det starta i alle fall alltid hyggelig. Og så nå som man begynner å bli litt vant med det, så er det jo ... Etter at man har bodd en uke hos en forelder, så merker man at man gleder seg til å komme til den andre. Fordi det blir jo kanskje litt mer sånn hverdag igjen etter hvert, da, at man krangler litt mer og ... Men det starter alltid med litt sånn overfladisk, komme til meg igjen, best hos meg!»

«Men jeg skiller ikke på mamma eller pappa, for jeg vil begge to vel, jeg vil liksom ikke at noen av de skal få vondt eller tro at én av dem er bedre enn den andre.»

«Jeg synes forholdet til begge foreldrene mine har holdt seg ganske likt, egentlig, eh jeg var ganske mammadalt når jeg var liten. Men det har gått over, da. Men, jeg har ikke fått noe særlig endret forhold til dem, tror jeg.»

«Jeg krangler litt med mamma om sånn spilletider og sånn på PlayStation, og så krangler jeg litt med faren min om ting jeg mister, eller hvis jeg ikke gjør leksene ordentlig, eller hvis jeg spiller for mye eller noe sånt no', da. Jeg mister ganske mye ting, så faren min blir ganske sur på meg da jeg mister ting, så ... Mamma blir liksom sur, men det er sånn at hun bare sier, okay, du må slutte å miste ting, liksom. Men pappa blir sånn ... sur»

«...jeg da klart å endelig fortelle at jeg ikke ville bo fast hos han, og heller kunne møte han nå og da. Og det har han jo akseptert ganske fint. Eh jeg klarte ikke å si det selv, så jeg måtte gå gjennom tanta mi.»

«Mamma har jo fått levert sånn matkasse, det er veldig smart. Og så har vi sagt det til pappa at han også burde ha det, fordi sånn at vi liksom – til slutt så blir det jo bare den samme maten, bare pasta med bolognese hver dag. Pappa er liksom veldig flink til å si ifra om at nå skal vi hjelpe til, han er litt sånn mer: Kom og hjelp til her liksom, så han er sånn: [Navn på storesøsteren], nå går du og lager middag, så kan jeg lese avisen imens liksom.»

««Ja, det er alltid mamma som har tatt sånn ansvar for ting, da. Det er sånn, når jeg er syk, så er det mamma som sender mail til skolen. Så det var litt rart i starten når jeg bodde hos pappa, når han skulle gjøre sånne ting, for det var han ikke helt vant med.» Hun sier at hun er mer sikker på at moren har kontroll. «Klokka kan være fire, han kan bare si sånn: Å ja, skulle vi hatt noe middag, ja, kanskje. Han fikser det jo alltid, det går jo helt fint. Men det er bare litt mer, jeg blir litt urolig av det.»

«Men det er mer på grunn av stedet. Og sånn, mamma, når jeg er hos mamma, så er jo familien veldig liten. Da er det jo meg, broren min og ja, mamma. Men når jeg er hos pappa, så er det jo meg, hunden min, stesøstera mi, stemoren min og pappa. Og broren min. Så da er jo vi veldig mange flere. Men det æ'kke sånn, jeg vet ikke, det er veldig forskjellig egentlig. Men ikke på en dårlig måte.»

	<p>«Mamma og pappa er veldig forskjellige personer, men ikke i form av hvordan de tenker om sånn oppdragelse av barn.»</p> <p>«Moren min er streng, faren min er det motsatte av streng, han er litt mere uansvarlig kan du si, litt mindre regler og jeg trenger ikke gjøre noe husarbeid og sånt. Det er jo å leve to forskjellige liv. Han er litt sånn livsnyter, og liker liksom å gå på restaurant og drikke et glass vin, ikke sant, han er veldig sånn, mens moren min er mer A4, spise middag hjemme, litt mer sånn vanlig, da. Men det er artig å oppleve begge sider, liksom. Jeg lærte jo mye av det, å se at forskjellige ... eller like folk, eller sånn, at de har vært sammen, men de kan være så forskjellige.»</p> <p>«Jeg snakker jo ikke så mye med foreldrene mine hvis ikke jeg er hos dem, og er ikke så avhengig av dem lenger egentlig, eller jeg har egentlig aldri vært det. Fordi ... man har dem jo ikke hele tiden hos seg. Foreldre får jo ikke sett alle sidene hos barnet sitt eller hverdagen deres, så det er jo ikke alt de vet om dem. Det kan være flere ting som mamma eller pappa ikke vet at jeg har gjort, eller vært med på. Så ja, man kjenner ikke hverandre like godt, man gjør ikke det.»</p> <p>«I hvert fall, jeg var fremdeles ganske liten, eller jeg hadde køyeseng, og så var jeg litt mørkeredd, og så lå jeg og skulle legge meg, hadde sagt natta til pappa for sånn et kvarter siden. Og så fikk jeg ikke sove, og så hørte jeg noen lyder. Jeg husker ikke helt hva det var, men jeg ble i hvert fall litt engstelig, da. Og så hadde jeg en telefon på nattbordet mitt, og så ringte jeg til mamma bare for å si hva det var, ikke fordi, jeg visste jo i underbevisstheten at det var ingen ting, men bare for å si at nå er jeg litt engstelig, men det går fint. Jeg ville bare høre at hun skulle si at det ordner seg, så sa jeg fint, ja det ordner seg, ja takk, natta. Og så gikk det ti minutter eller noe, så kom pappa opp, så sa han sånn. «Har du ringt til mamma?» For da hadde mamma ringt til pappa og sagt: Du, datteren din er redd. Og da ble pappa litt sånn, han ble litt sånn lei seg, sånn fornærma, fordi jeg ikke hadde gått til han, jeg hadde ringt til mamma liksom, og da ble jeg litt, jeg ble jo sånn, ih! Fordi tenk så lett det var da, på en måte, at jeg, at jeg såra noen.»</p> <p>«På skolen, sånn ... når jeg ser tilbake nå, så vet jeg jo at jeg hadde det veldig, veldig vondt på barneskolen, og det var ingen lærere som plukket det opp, og jeg vet jo veldig godt at jeg gråt veldig mye, og jeg skulket skolen i veldig tidlig alder. Jeg har masse fravær fra 4. klasse og ut, så er det veldig mye fravær som aldri ble rapportert til foreldrene mine. Ingen ting, så jeg synes skolen var ganske dårlig, da, på å takle meg, i motsetning til at de visste at jeg gikk gjennom en skilsmisse, da.»</p> <p>«Moren min har alltid slitt veldig mye med psyken, og det har jo gått litt utover oss som barn, da. Hun var veldig streng, og det var ganske sånn, det var ganske psykisk vondt å være med henne når hun var så syk som hun var. Hun var jo sykemeldt nesten hele barneskoletiden min.»</p> <p>«Så der fikk jeg mer sånn tvungen hjelp, da. Jeg hadde jo ikke lyst til å snakke med noen. Men der var det en del lærere som prøvde å snakke med meg, da. Og det var først da i 8. klasse, at de sa det hørtes veldig ut som angst. Det var det jo ingen som hadde sagt til meg før noen gang, jeg visste ikke hva det var.»</p> <p>Likevel kan dramatiske situasjoner fra foreldrenes konflikter sette seg i minnet. De mange episodene har han opplevd som uforståelige og utrygge, og han har kjent på sin egen handlingslammelse. «Det har jo blitt verre fordi jeg har vært en del av kampen.»</p> <p>«Ja, vi snakket jo mye sammen, men det var litt sånn. Hun eldste har alltid gjort litt som hun vil, hun har liksom flydd litt fram og tilbake</p>
--	--

	<p>og, har jo bodd ute av huset nå i to år, eller tre. Så vi snakket ikke så mye sammen, for hun er jo seks år eldre enn meg, så det. Men hun andre som er to år eldre enn meg, vi har snakket mye sammen. Så da var det sånn, hun har vært sånn: Ja, hvis du vil bo annenhver uke, så vil jeg også bo annenhver uke, og ... liksom sånne ting, da, og så har vi snakket med foreldrene våre, og så har de sagt hva de vil, og så har vi kommet til en enighet.»</p> <p>Søsken kan støtte hverandre om situasjonen hjemme ikke er helt enkel, slik en jente på 12 år forteller: «Ja, fordi vi på en måte samarbeider. Hvordan da? Jeg vet ikke ... på en måte at vi opplever det samme, og da liksom. Støtter hverandre? Ja!»</p> <p>«Ja, noen ganger så pleier vi å ... eller, når jeg savner noen, så pleier jeg mest å si det til han. At jeg liksom gjør det, og da pleier han å si sånn, ja, det gjør jeg og, men nå skal vi snart møte eh de igjen, så da kan vi glede oss til det og sånn.»</p> <p>«Jeg tenker jo det er veldig stor forskjell på mitt forhold til min far og søsteren min sitt forhold til sin far, for eksempel. Det er jo fordi hun bodde hos mamma, og moren min var veldig ung, ikke sant, det var en helt annen situasjon. Det kan ikke sammenliknes, både økonomisk, og i forhold til alder og hva slags ... absolutt alt. Men det at søstera mi vokste opp med min far, da, istedenfor sin egen, har nok påvirket hennes forhold til sin far. Hun ser min far fortsatt, og de er vennlige og sånne ting, og hun har jo to brødre på hennes fars side, noe jeg synes er veldig rart, fordi hun er jo den eneste søstera jeg har, for meg, så da kan ikke hun ha andre, hehe. Men hun har ikke det samme type båndet med dem som hun har med meg, da. Eh og det har nok mye å gjøre med at hun ikke så faren sin så mye når hun vokste opp.»</p> <p>«Og han kom inn på et veldig bra tidspunkt, jeg var inni en av depresjonene mine på det tidspunktet, så hadde det ikke vært for han, så hadde det nok gått ganske dårlig, men fordi han kom, så ... og det var sånn rart ... litt sånn motivasjon, liksom. Så det er veldig ... barn er skikkelig bra, liksom, for alt tror jeg.»</p> <p>«Ja, de begynte ganske tidlig etter at mamma og pappa flyttet fra hverandre. Så for meg så har på en måte stefaren min og stemoren min, som jeg kaller dem, alltid vært der, da. Så å si hele barndommen. De fant hverandre, holdt jeg på å si. Det var ikke en lang periode der de bodde alene.»</p> <p>«...de ville liksom ikke bytte kjæreste veldig mye eh og vi merket det, da ... så vi merket det. Så det tok ett år før vi møtte dem. Eh og da husker jeg det, veldig godt, fordi da var jo jeg gammel nok til å huske. Og det syntes jeg var veldig vanskelig. Eh fordi, ikke fordi det var noen nye, tror jeg, men fordi, eller jo fordi det var noen nye, men ikke fordi det var noen andre enn mamma eller pappa. Og det var veldig rart, fordi jeg har alltid sett at hvis moren din har en kjæreste, så er det faren din, og hvis faren din har en kjæreste er det moren din, og så var det plutselig ikke sånn.»</p> <p>«Det var vel kanskje to år etter at de hadde skilt seg tror jeg. Og det startet jo med at hun først bare kom på besøk innimellom, og så etter hvert så sa de at de skulle flytte sammen, og det var da vi fant det nye huset, da. Men jeg husker det ikke som noe sånn, hun var veldig hyggelig, så husker det ikke som noe spesielt ille eller noe sånn. Søsteren min kom ikke helt overens med henne i starten, de gjør det nå, da, så hun hadde litt problemer med det først. Så det ble litt krangling mellom henne og pappa. Men ellers så gikk det egentlig ganske fint vil jeg si.»</p> <p>«Sånn som den første, det skjedde mens jeg fremdeles var ung, og det var en venn av mamma, så det var bare hyggelig, jeg kjente han liksom, og det var ikke noe farlig liksom, de var gode venner og</p>
--	---

hadde kjent hverandre ganske lenge, så det var egentlig bare at han var litt oftere hos oss. Mens han andre kjente jeg ikke, jeg visste ikke hvem han var da moren min introduserte meg for han. Så da. Jeg følte kanskje at det gikk litt, at det var litt å trå riktig, selv om jeg var hjemme, da. At hva kunne jeg dele med denne nye personen? Fordi han siste kom for noen år siden, så da var jeg ganske stor, så da følte jeg kanskje at noen steder måtte jeg gå litt på tå hjemme. Mens stemoren min har jeg vokst opp med hele tiden, så da ... hun har liksom blitt en person som jeg har kjent lenge.»

«Ja, jeg var veldig opptatt av at de ikke skulle tro at de var foreldrene mine. Eh så når de startet å ta den rollen, så var jeg med en gang sånn: Det skal ikke du gjøre! Du skal ikke fortelle meg hva jeg skal gjøre. Ehm og det var ikke sånn at jeg ble, jeg ble veldig sint på dem, men jeg sa det ikke til annet enn mamma og pappa.»

«Vi er såpass forskjellige at det er jo ... jeg bor jo ikke hos pappa, fordi hun ikke vil at jeg skal bo der. Så det er litt sånn. Det er ikke jeg som ikke vil bo der, da. For å si det sånn. Hun bare sa at det her går ikke, du må bare flytte, jeg orker ikke mer. Og pappa er veldig konfliktsky, klarer ikke å ta noen side noen gang. Så da ble det bare sånn, da.»

«Jeg kjenner på kroppen litt, jeg får aldri sove der ordentlig. Og uansett så de gangene vi har vært hos pappa, så har mamma alltid sett det på ansiktene våre at, eller på oss da, at vi er litt annerledes når vi kommer hjem, de første dagene, fordi vi blir litt sånn ... jeg vet ikke helt hvordan hun ser det, men hun tydeligvis ser det, at vi blir litt mer stille, eller vi er på en måte, ja, litt redde kanskje, eller noe sånt noe.»

«Og så husker jeg at jeg syntes det var litt urettferdig, for jeg var litt sånn: Ja, nå bor jeg så lite hos faren min, og det er jo litt kjipt, ikke sant, for han, og han syntes jo det var litt trist, ikke sant. Så da endte vi opp med å bo litt mer hos han, også litt mindre hos mamma. Og så ble hun litt sur, ikke sant. Så da ble det bare sånn at vi delte oss, da, så bodde jeg mer hos faren min, og så bodde søsteren min mest hos moren min, og så nå bare bor begge to litt hos moren min, og så er vi hos faren min når det passer. Men du tenkte det var urettferdig for deg? Eller for faren min egentlig, jeg tenkte mest på han. Han sa det jo og, atte ja, nå er dere jo litt lite hos meg, så dere må snakke med moren deres, han prøvde å påvirke oss litt, men det har alltid gått fint.»

«For det er ingen barn som skal gå rundt og ha det vondt hjemme, det er liksom det verste. Og det er mange måter å ha det vondt på. Det trenger ikke å være at foreldrene dine kranter eller slåss. Det kan bare være at ingen sier noe, for eksempel. Det kan være tortur i seg selv. Så beste tipset mitt er bare å gjøre det som du synes føles best og trygt. Det er ikke din feil, det som har skjedd, og foreldrene dine kommer faktisk sist i den rekka, der. Det er de som har tatt det valget, og da kan du få ta ditt valg også, da, tenker jeg. Fordi hvor du bor, og hvordan du bor, er liksom grunnleggende for alt, hvert fall når du er så liten, da. Så hjemmet ditt er jo på en måte det viktigste du har.»

«Så må jeg øve på grønne og røde tanker, altså grønne tanker. At man må tenke litt mer på det positive. Og ikke det negative. Jeg tenker at kanskje, jeg burde tenke at jeg ser dem [moren/faren] i morgen, og så tenker jeg det, og da blir jeg ikke lei meg hvis jeg ikke ser dem før i morgen, siden jeg vet at de skal, at de kan trøste meg når jeg blir lei meg.»

«Jeg liksom elsker å skrive. Jeg har en sånn mappe på den der appen, da. Som ikke skal bli publisert, som bare er sånn, de kaller det bare sånn skisser.»

Faktorer	<p>Samtalegrupper på skolen (helsesøster/lærere); alder barn; steforeldre/nye partnere; (nye – ste-/halv-) søsken; geografi; fleksibilitet (for eksempel i lengde på opphold, antall flyttinger); praktiske ordninger; fritidsaktiviteter; venner; fleksible foreldre som tilrettelegger for barna; kjønn barn; kjønn forelder; barns karakter/temperament; relasjon til forelder før brudd; alder relatert til søsken (yngst/eldst); «husregler»; økonomi; hjem/følelse av tilhørighet; involvering (også i valg av hus/leilighet/bosted); avstand til skole/venner/fritidsaktiviteter; barns alder ved skilsmisse; år siden skilsmisse; informasjon og referanserammer ved bruddet (forståelse av årsaker og hva bruddet kan innebære); foreldres følelser/følelsesuttrykk; positivt og «negativ» fleksibilitet (på barnas eller foreldrenes premisser – i det daglige vs «fordeling»); informasjon om endringer; foreldrenes holdninger, følelser og personlighet (til for eksempel daglig fleksibilitet); foreldres dagligliv; relasjon til foreldre før bruddet; innflytelse på egen ordning og hverdag; medbestemmelse; samarbeidsklima mellom foreldrene; oppfatning av barneloven/diskurs; venner (som også har skilte foreldre - erfaringsutveksling); fortrolige andre; foreldres jobbsituasjon; økonomi; holdninger til forbruk; relasjon mellom foreldrene; foreldresamarbeid/-konflikt; foreldrekommunikasjon – direkte eller indirekte; foreldrenes temperament/personlighet; besteforeldre; barnevern/familievern (som meglere); hjem og vaner/rutiner; tid fra brudd til nye relasjoner; fysisk bolig og kontinuitet; lengde på opphold; hensynet til foreldrene; relasjon til (hver av) foreldrene; sosial smidighet (barn og foreldre); øvrig familie; oppgavefordeling før brudd; «Å ikke ha oversikt over hele barnet(s liv); skole; foreldres psykiske helse; støttende omgivelser som ser; manglende informasjon og dermed forståelse; familievold; (relasjon til) søsken; rettferdighetsfølelse; (samfunns)diskurser; medbestemmelse; lærte tankeverktøy/mindfulness/selvhjelp;</p>
Forfatterens konklusjon	<p>Anbefalingene som informantene gir til andre barn og foreldre, berører etter vår mening viktige funn og forståelser i barnestudien som helhet. Delt bosted kan være en god løsning for familier for å sikre at barn får et nært og godt hverdagsforhold til både faren og moren og deres respektive hushold. Det må likevel være tilpasset barnets situasjon og praktiseres fleksibelt, og det må være mulig å endre på ordningen ut fra nye behov og forhold. Barnas beskrivelser uttrykker ambivalens ved og forsiktighet med å formidle tankene de har, fordi de ikke vil såre foreldrene. Medvirkning og mulighet for å kunne reforhandle bo-ordningen er dermed helt vesentlig for at barn skal ha en god bo-ordning over tid. I meklingsmøtet ved familievernkontorene bør derfor foreldre bli gjort kjent med betydningen av å ta opp bo-ordningen som tema med jevne mellomrom.</p> <p>Vi ser at lavterskeltilbud som samtaler med en helsesøster eller andre er viktig for dem som sliter. Flere har hatt samtaler med instanser som familievernkontorer, psykisk helsevern og barnevern, men ikke opplevd å få tilstrekkelig tillit eller gehør for sin situasjon. Det er derfor viktig med god og spisset barnefaglig kompetanse og tid til å følge opp skikkelig der dette er nødvendig. Kunnskap om og refleksjon over barnehagens og skolens rolle overfor barn med ulike bo- og familieformer er også et tema som bør inngå i de respektive utdanningene.</p> <p>Vi viste innledningsvis til noen viktige særtrekk ved norsk barndom og familieliv av i dag. Norge og Norden har høy yrkesdeltakelse blant kvinner, en familie- og likestillingspolitikk som legger til rette for at både fedre og mødre</p>

	<p>skal kombinere jobb og barn, og en bred oppslutning om barnesentrert oppdragelse og pedagogikk. Et annet framtreddende trekk ved norsk barndom er barnas klare meldinger om å ta hensyn til barnets beste og barns medvirkning med henvisning til barnerettigheter. Dette er hverdagsbetingelser som vi gjenfinner i barnestudien,</p> <p>og som kan gjøre en studie av delt bosted i en norsk og nordisk kontekst til et interessant forskningsområde, også internasjonalt. Den nordiske velferdsstaten med sjenerøse velferdsordninger og klare forventninger til at begge foreldre skal delta i yrkeslivet og i hus- og omsorgsarbeidet både når de bor sammen, og når de bor hver for seg, gir andre føringer og muligheter for hvordan foreldre fordeler ansvaret og omsorgen for barna når de skiller lag, enn hva man finner i land med en mindre sjenerøs familie- og velferdspolitik og mindre aktiv tilrettelegging for mors yrkesarbeid og fars omsorgsansvar. Dette kan også ha betydning for både barns og foreldrenes økonomiske levekår etter et samlivsbrudd.</p>
--	--

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Lidén, 2020
Land	Norge
Forskningsspørsmål	Artikkelen beskriver hvordan kulturelle modeller for likestilt familie, fellesskap og tilhørighet blir forhandlet om gjennom det praktiske arbeidet med å skape et hjem for barn med delt bosted etter foreldrenes samlivsbrudd.
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	Intervjuer – narrativ fortolkning/analyse
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	intervjuet 35 barn og unge i alderen 9 til 19 år om deres erfaringer med delt bosted – her fokus på 6 barn
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	delt bosted i middelklassefamilier i sentrumsnære eller østre deler av Oslo.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>Jenny har bodd vekselvis hos moren og faren siden foreldrene skilte lag da hun gikk i barnehagen. Da hun gikk på barneskolen var foreldrene uten nye partnere. «Jeg bodde sammen med bare mamma og så bodde jeg sammen med bare pappa.» Hun syns ikke det var så ulikt de ukene hun tilbrakte sammen med hver av foreldrene. «Jeg hadde det jeg trengte begge steder, ja, det var ikke sånn at jeg gjorde forskjellige ting.»</p> <p>På ungdomsskolen ble forflyttingen mer tungvint, selv om foreldrene fremdeles bodde nær hverandre. «Jeg hadde flere ting og mer å gjøre, det ble vanskeligere, jeg hadde ikke alt jeg trengte hos begge, jeg måtte pakke veldig mye hver gang. Ja, det å flytte kom i veien for så mye.» Hun fikk da lyst til å få et fast bosted. «Hvor jeg har mine egne rutiner og ikke trengte å endre på dem annen hver uke.»</p> <p>«Så fikk jeg en lillesøster på pappas side. Jeg ville jo egentlig flytte til mamma. Men nå kan jeg jo ikke det, siden jeg har en lillesøster.»</p>

	<p>«Ja, jeg tror det går. Hvis man har alle tingene man trenger, begge steder, og har et rom man på en måte er fornøyd med, så går det. Det er bare at foreldrene må delta like mye i barnet sitt liv, og vise like stor interesse, så føler man jo at man er like stor del. Og at man opprettholder de samme vanene og sånne ting. Det tenker jeg kanskje er viktig i hvordan det skal føles som hjemme.»</p> <p>Jenny forteller: «Jeg har et eget rom både hos mamma og pappa. Så jeg føler meg jo velkommen.</p> <p>Det er jo et rom der til meg, så.» Rommet hennes hos mamma har de pusset opp sammen: «Det er mye finere hos mamma, men hos pappa føler jeg at det ikke er så viktig.»</p> <p>At faren bruker rommet hennes som oppbevaringsrom, gjør at hun føler seg mer på besøk hos faren.</p> <p>«Siden jeg flytter hele tiden, og kommer med bag, så føler jeg på en måte at jeg er gjest.»</p> <p>Da jeg var fire år, så flyttet vi inn i et hus, og det eier faren min fortsatt. Så det er jo fint, sånn noe å knytte seg til. For det har jo vært en del flytting, og nye kjæresten, og stesøsken her og der, så det har vært litt sånt turbulent. Så det synes jeg er fint, at vi har det huset, som base.</p> <p>«Jeg fikk aldri den hjemmekoselige følelsen, der, det stedet. Det var alltid noe nytt, og jeg fant aldri min plass.»</p> <p>Etter at Birgits far får en kjæreste som flytter inn hos ham, blir stedet et annet.</p> <p>«De har kastet alle møblene, alle de gamle tingene som var hjem, de er borte. Alt på rommet mitt, alt. Det er kjempefint der nå, pusset opp og fint, det er ikke det, men det er ikke mitt hjem lenger. Den trygge basen ble borte, og det var skikkelig tøft for meg.»</p> <p>Når Aslak (16 år) blir spurt om hvordan han opplever det å ha to hjem, legger han vekt på vanene som skaper kontinuitet på tvers av steder: «Jeg spiser brødknøtt med peanøttsmør hos begge hver dag hele uka, så da er det ikke så annerledes». Han forteller at hverdagsrutiner morgen og kveld, leksearbeid og måltider ikke blir vesentlig forstyrret av hvor han er.</p> <p>«Det er strengere hos pappa. Men hos mamma kan jeg gjøre litt mer hva jeg vil: Sove lenge, være lengre ute. Jeg vil si at jeg nå har to forskjellige liv hos mamma og pappa. Jeg liker ikke det.»</p> <p>«Vi forholder oss til foreldrene våre som individer på en helt annen måte enn det jeg tror de som har foreldre som er sammen, gjør, fordi man forholder seg til en av gangen.»</p> <p>Når Jenny trekker fram foreldrerelasjoner som det tredje forholdet som er avgjørende for om hun føler seg hjemme, vektlegger hun at begge foreldrene deltar i barnets liv og viser interesse, og at de gjør det «like mye».</p> <p>«Jeg skiller ikke på mamma eller pappa, for jeg vil begge to vel, jeg vil liksom ikke at noen av de skal få vondt eller tro at én av dem er bedre enn den andre.»</p> <p>«Før var det egentlig likt, men nå føler jeg at mamma deltar mer i livet mitt.»</p> <p>Når Anette (12 år) beskriver familie, er denne liten hos mamma. «Da er det meg, broren min og mamma.» Hos faren er de mange flere.</p> <p>«Det er meg, hunden min, stesøster mi, stemoren min og pappa. Og broren min.»</p> <p>«Ja, jeg var veldig opptatt av at hun ikke skulle tro at hun var forelderen min. Så når hun startet å ta den rollen, så var jeg med en gang sånn: Det skal ikke du gjøre! Du skal ikke fortelle meg hva jeg skal gjøre. Det var ikke sånn at jeg ble veldig sint på henne, jeg sa det ikke. Men sa det til mamma og pappa. Fordi, det tok veldig lang tid</p>
--	---

	<p>for meg å bli trygg på dem. Jeg var utrygg på dem, og da turte jeg ikke å fortelle dem hvordan, sånne ting.»</p> <p>Andreas for eksempel forteller at det alltid var faren som var omsorgspersonen hjemme hos ham, mens farens yngre partner aldri tok et slikt ansvarsforhold overfor ham. Han reflekterer over hvordan relasjonen har blitt: «Det hadde vært veldig hyggelig hvis hun gjorde det, hvis hun faktisk hadde tatt sånn grep som en omsorgsperson for meg. Men det har ikke vært et problem som jeg har tenkt på, og virkelig har villet endre på.»</p> <p>«Stefaren min har jeg veldig god kontakt med, han er nesten faren min.» Han har et langt mer komplekst forhold til stemoren. «Jeg vet ikke helt om hun later som at hun vil meg vel, men at hun på innsiden egentlig er litt imot at pappa har et barn uten henne. Hun skal alltid kommentere og nevne hva jeg ikke er flink til, og hva jeg burde jobbe videre med.»</p>
Faktorer	Barnas alder, praktiske forhold, nye partnere, nye søsken, relasjon barn-foreldre, regler/vaner, geografisk avstand mellom hjem, fritidsaktiviteter, egne ting, eget rom, flytting (til nye områder), lokalmiljø, like/ulike rutiner og regler, foreldrenes personligheter, relasjon barn-forelder, hensyn til foreldrene og deres følelser, rettferdighet og likeverd, likheter/ulikheter i barns og foreldres interesser, venner, samvittighet, barns alder ved brudd, barns alder ved etablering av nye relasjoner, relasjon til steforeldre, bli inkludert i avgjørelser i hjemmet,
Forfatterens konklusjon	Delebarnas fortellinger om hjem to steder kaster lys over idealer for, men også grensdragninger mellom hjem, familie og tilhørighet. Hjem manifesteres gjennom spesifikke kombinasjoner av materialitet, temporalitet og relasjoner. Mens hjem ofte blir framstilt som et sammenbindende prosjekt, finner vi ambivalens i tilknytningsformer og virksomme symbolske grenser for hvem som hører til. Særlig for ungdom er hjemmet forbundet med ambivalens og refleksivitet, vilkår som former deres subjektivitet så vel som posisjonen i familien. Informantene i denne studien er del av en pionergenerasjon med delt bosted, med begrensede forbilder og språk for å snakke om erfaringene sine. Narrativene de bruker om delt bosted gjenspeiler forståelser og begreper fra samtidens normer for likestilling og rettighetstenkning. Dette er et av flere uttrykk vi finner for hvordan det offentlige er til stede i hjemmet. Mer enn å se hjem som en atskilt privatsfære, slik Gullestad argumenterte for, får vårt materiale nettopp fram hvordan hjem som sted og sosial organisasjon er innvevd i det offentlige.

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Marschall, 2014
Land	Danmark
Forskningsspørsmål	I am interested in studying how different conceptions of care are experienced, articulated and interpreted by children and parents with time-sharing arrangements. By focusing attention on the ambiguous needs at stake in this particular care setting, the complex exchange of emotions and actions between children and parents emerge.
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	the sociology of childhood - emphasizes children's own perspectives on the social world and positions within the family. Critical psychology

	The empirical data were collected through in-depth interview-based Life-Mappings – drawings of important features in the child’s life in and across the two residences. Additionally, the children recorded audio diaries – her 6 barn og 4 foreldre (til 5 av barna)
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	The study involves 10 Danish children aged 8–12 and their parents (men spesielt fokus på seks barn og fire foreldre (til 5 av barna), 3 gutter og 3 jenter, 3 fedre og 1 mor). The participating families were recruited through various relevant websites concerning divorce and time-sharing arrangements and through word-of-mouth.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	parents (time)-share their child, and the child spends a period of time at each household
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>«At dad’s, we get oatmeal and stuff like that for breakfast. At mom’s, we just get a sandwich or something. ... I can decide when to shower at mom’s, but at dad’s I have to shower sometimes. We can’t watch movies at mom’s, but at dad’s, we are allowed to watch TV. We watch a lot of TV at dad’s and only a little at mom’s. There’s also a difference when it comes to the computers – my dad’s doesn’t work, my mom’s does. This is my life – pretty much.”</p> <p>“Well, once I missed my mom a lot. ... Now, I just text her at night to say ‘good night’. I don’t care if she answers me; it is just so I know I’ve said good night.”</p> <p>“Of course I am there to see him (my dog), but still, I think, I’m just as much inside playing with my sister and drinking tea with my mom.”</p> <p>Carrie has specifically arranged for their sons to come by her house every morning before going to school when they are staying at Ben’s: Carrie: “Then, I can have a little kiss, a hug and a little chat. ... In that way, I actually get to see them every day, and that has helped me out when I missed them.”</p> <p>“I asked them: ‘Well, now you are getting older, do you still want me to read stories for you in the morning?’ And they definitely do – they just sit there, leaning their heads against my shoulder. I get quite emotional when I talk about it. ... It’s fantastic!”</p> <p>“At the beginning I tried to call them and talk to them. It didn’t work. They couldn’t. ... First they asked: ‘Why are you calling? Is something wrong?’ And Carrie, she didn’t like it at all. She found it disturbing. We were fighting a lot at that time. Well, I tried not to say ‘I miss you’ [to the boys], even though I missed them terribly. I tried to turn it upside down and tell them how much I looked forward to see them – ‘I can’t wait to see you guys!’ Of course it was much harder then than it is now.”</p> <p>“I would also love to stay two weeks at dad’s. ... But it’s because of Victor – he misses mom a lot at the moment. So, it’s ... it’s OK just to stay two weeks at mom’s.”</p> <p>“No, I really don’t care about that. They [my parents] can handle it. It’s because I miss dad.”</p>
Faktorer	Forskjeller i regler og rutiner mellom hushold; elektronisk kontakt; husdyr; små møter med forelderen de ikke bor hos; ha spesielle rutiner med hver forelder; foreldres prioriteringer; foreldrenes omsorgsmønster/-modeller; foreldrenes (emosjonelle) behov; barns omsorg (for søsken eller foreldre); søsken; savn;
Forfatterens konklusjon	The children in this study have certain advantages because of their age (8–12). They all have cell phones and bikes, and most of them are capable of moving around freely in

	<p>their neighbourhoods. These assets enable them to connect with their other households in slightly different ways than smaller children. Nevertheless, the children creatively find flexible (sometimes secret) ways to care and be cared for in time-sharing settings.</p> <p>There are various ways of living in childhood, and children have various perspectives on their everyday lives. Children and parents are all contributors to different caring practices, in diverse (fruitful as well as restrictive) ways. In that sense, care is not to be generalized; it is a specific and situated matter connected to specific and situated circumstances. The question of who actually cares for whom highlights the complex entanglement of perspectives that must be taken into account when investigating care within (post-divorce) families.</p>
--	--

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Marschall, 2017
Land	Danmark
Forskningsspørsmål	<p>By assessing their conduct of everyday life, this article elucidates what children do to adapt to and make sense of this double-looped situation. This article examines how differences between households affect children's ways of understanding themselves and their family lives.</p> <p>This article examines from an everyday perspective how children attempt to manage and integrate the differences, demands and expectations of the two households, with a strong focus on their experienced possibilities, dilemmas and constraints.</p> <p>Overall research question for this and 2014:</p> <p>What possibilities, constraints and dilemmas emerge through children's (and parents') narratives of everyday life with time-shared living arrangements as a premise, and how does children's participation in two households shape and influence their understanding of themselves and their family lives?</p>
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	<p>scientific critical psychology. It is a cultural-historical approach to human subjectivity grounded in activity and the structuring of meaning by subjects in and across different social contexts.</p> <p>The interviews were designed as a so-called life-mapping processes and lasted 1–2.5 h. The children recorded audio diaries, reflecting upon the transition from one household to the other.</p>
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	A total of eight post-divorce families participated in the study, two of which included siblings. There were thus 10 children aged 8–12 (three girls and seven boys). Furthermore, 14 parents (seven mothers and seven fathers) and two stepparents participated.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	<p>Premise: 50/50 time-sharing arrangements</p> <p>most of the parents who approached me highlighted the fact that a focus on the specific amount of time spent in each household was</p>

	irrelevant. They argued that they had practised 50/50 time sharing, or planned to do so in the future. Therefore, the primary criteria for recruitment were changed to include children who had experienced having two households.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>Caroline: "I think it would be boring if we did all the same at both households. Then you might as well just have one life."</p> <p>Caroline: "I like to spend time with my siblings. I can't stand if any of them start to cry – and that's for both places – then I also start crying [. . .]. It makes me feel good to play with my siblings – I'm so glad I have them."</p> <p>Caroline emphasises how she negotiates the rules and routines at her mother's house; if she asks a sufficient number of times, she is typically allowed to do what she wants to do. At her father's house, the rules are stricter and non-negotiable.</p> <p>Philip: "Mostly we eat out all the time at dad's — at mom's, we're just home all the time — and there are more things to do, more activities with my dad than with my mom."</p> <p>Josh argues that their neighbourhood is rather tough and he likes to maintain control of Philip's time by keeping him active both at home and in his spare time. Philip: 'Mostly we are just at home all the time'.</p> <p>Sarah (11) (laughing and pointing at her life map) "right here I'm at my mom's, and right here I'm at my dad's. That's the biggest difference! And if you think about it, it's probably because my mom and dad are two completely different things. And the only thing they have in common is that they are parents, right?"</p> <p>Sarah's everyday life with time sharing offers a built-in variation based on the weekly transition between the two households. Her mother, Molly, emphasises activity and trips outside the house, whereas Michael focuses on family time at home, relaxation and intimacy. The parents' individual contributions to the girls' everyday lives are not in opposition, or, although they are still closely aligned, were they directly negotiated. Michael: "[We have to] balance each other (Molly and I), and I sometimes feel [.] that they (Sarah and her sister) need to relax and calm down a bit when they get here (from mom's house)."</p>
Faktorer	Søsken; nye/stesøsken; regler; geografisk distanse; bostedsområde; venner; foreldrenes forventninger; foreldres personlighet og interesser; foreldresamarbeid;
Forfatterens konklusjon	<p>If we want to know about the children's efforts, we need to ask them and to listen. Children's perspectives on their time-shared family lives often disappear in statistics about risk factors and in the static of well-meaning adults' predetermined standards of a healthy childhood.</p> <p>Children have insightful knowledge about the kind of support they need to make the two loops meaningful and coherently connected.</p>

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Mathisen, 2014
Land	Norge
Forskningsspørsmål	"Delt bosted etter foreldres samlivsbrudd: Hva kan ungdommer fortelle om hvordan de har opplevd å vokse opp med to hjem?"
Metodologisk/analytisk tilnærming	Kvalitative intervjuer med fire ungdommer,

(f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	teori rundt tilknytning og lojalitet – (for-?) tolkende fenomenologisk analyse (IPA)
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	4 ungdommer mellom 19 og 21 år (2 jenter og 2 gutter) (ungdommer som har fylt 18 år, og som minimum har bodd slik i to år.)
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Delt bosted
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>Brage har en opplevelse av at foreldrene har satt barnas behov først. Dette er for ham en viktig verdi som han mener alltid bør gå foran andre ting, først og fremst fordi barna er den uskyldige parten i dette. Som et eksempel på denne fleksibiliteten som er villig til å sette barnas behov før sine egne...</p> <p>... en av fordelene med delt bosted fordi de har fått ekstra ferier og gjort mye gøy med hver av foreldrene. Fordi det ikke var uvennskap mellom foreldrene, ble konkurransen i deres tilfelle oppfattet som positiv. En konkurranse om å bli mest likt kan også ha motsatt fortegn dersom det fører til at foreldrene setter hverandre i et ufordelaktig lys overfor barna.</p> <p>En fleksibilitet i daglige ting satte alle ungdommene veldig pris på. Det å merke at foreldrene kunne se deres behov og legge til side sine egne. Vivian hadde også erfaringer av det motsatte. Her forteller hun om sin mors forsøk på å ha henne mest mulig hos seg selv, også når det klart ville vært bedre for henne å sove hos sin far...</p> <p>... så flytta Mamma oppi åsen, siden ho ville bo nærme, siden jeg tror de hadde opplevd litt stress, at det er litt stress å flytte fram og tilbake og overalt, så da ville ho bo litt nærme sånn at vi kunne komme og gå litt som vi ville...</p> <p>... det som var viktig for meg på den tida, var venner og...skole og at du bor nærme.</p> <p>... så blei det veldig dårlig, sånn at de ikke snakka sammen i det heile tatt. Og nå, de siste årane så svarer de ikke på mail til hverandre eller noe sånt, så da er det bare brutt. Så det syns jeg er veldig dårlig gjort egentlig, i forhold til meg. At de ikke har snakka noe særlig sammen. De har sikkert ikke tenkt over det sjøl, men det er veldig stress!</p> <p>«Det begynte ganske greit, da snakka de sammen fint. Men det var jo først når ho dama...kjæresten til pappa, kom inn i bildet at det begynte å bli vanskelig, da. For ho (mamma; red.) skjønte jo fort at det skjedde noe som ikke var bra der.»</p> <p>«Veldig klart når man skal være hvor og at man selv ikke blir sånn mellomperson som skal gi beskjeder til den andre,...[...] Da ville jeg anbefalt å ha laget klare regler for hvor... sånn at det blir trygt, at det ikke blir så utrygt. For om en skal velge sjøl når en er så liten, så blir det bare...»</p> <p>«...Der ble jo vi spurt, siden det var vi som var styrende der, så da var det liksom vårt ansvar hva vi sa og ville...»</p> <p>«Jeg husker i hvert fall at jeg tok et valg selv, jeg tror det var når jeg begynte på videregående, at nå orket jeg ikke mer å flytte fram og tilbake, for jeg følte at jeg bodde i en levende koffert, liksom. Det var jeg lei av, og det merket jeg i forhold til det at jeg kanskje hadde glemt noe hos pappa, og så måtte jeg dra dit for å hente det, og så måtte jeg hente det, og så var det bare fram og tilbake hele tida, og det orket jeg ikke lenger...»</p> <p>«Du kan bare velge hvor du skal bo.» Men jeg vet ikke, det ble bare så vanskelig. Å skulle velge det sjøl! Det ble veldig mye sånn rot, jeg</p>

	<p>greide aldri å bestemme meg! [...]...i stedet for å spørre: Hvordan syns du at dette fungerer, så tror jeg bare at de tenkte "Velg, fiks det! Hvordan vil du ha det?" på en måte...»</p> <p>«...At de får hele det ansvaret på seg. Det er ikke helt bra det heller. Men at de har en løsning, at ikke barnet må komme opp med en løsning, men at de blir spurt: "Er dette greit? Vil dere være med på det?" liksom.»</p> <p>«Da ville jeg ikke sett ham så ofte (med vanlig samvær, red.) Og det går jo mye på det med likestilling, like mye hos begge.»</p> <p>«Jeg tror noen ganger føltes det veldig greit, når det ble ca. likt, hvis jeg følte at nå har jeg vært like mye der og der, så nå er de sikkert glade, da tror jeg det føltes veldig greit for meg også.»</p> <p>«Nei, det er vel egentlig noe som jeg har gått og tenkt litt på hele tida. Det er stress å bo to steder. Det er jo ikke no... kanskje det er normalt nå, men det behøver jo ikke være normalt å bo to steder! Det er jo ett hjem, men to hjem! Det er greit en hytte, men to hjem! Det er litt rart. Så jeg har jo egentlig tenkt at jeg ville bo ett sted hele tida, men en kan jo ikke få det som en vil når det er mange brikker...men...»</p> <p>«Noen ting kunne jeg ikke, for jeg fikk dårlig samvittighet av å prate om det. Jeg ville ikke prate stygt om den partneren eller den de har valgt, nei, og jeg ville ikke snakke stygt om den andre foreldren, ikke sant...og ting jeg typisk fikk vite om en av de, og så kunne jeg ikke snakke med foreldren om det, for tenk om det bare var noe pappa sa, eller no. Så jeg gikk jo og bærte på mange ting som jeg aldri egentlig prata om, og jeg kunne ikke prate med noen andre om det, for da ville de se på foreldrene mine på en dum måte. Jeg ville jo ikke det heller.»</p> <p>Mine informanter snakket i svært liten grad med andre om sine problemer. En av guttene sa at han hadde en venn som kom i samme situasjon som ham, og det var godt å ha noen som skjønte hvordan han hadde det. Men de snakket aldri direkte om det.</p> <p>Man vil jo tilbringe like mye tid med hver. Men jeg vet ikke, det er jo så stress å ha... vanskelig å bli delt opp, eller ha to steder man skal føle seg like mye hjemme.</p> <p>«...Det var nok det jeg reagerte på, at det hadde gått så kort tid for min del, og det syns jeg det var litt sånn "Oi!" Men det jeg ikke visste var på en måte at det ekteskapet hadde vært slutt for lenge sia, det var bare ikke, ja...»</p> <p>«...Det kom en følelse av at han er mer opptatt av ho enn av meg, jeg snakker, og han er helt i sin egen verden, og bla, bla, bla. Men jeg vet ikke om han egentlig alltid har vært sånn, men at det var da jeg oppdaga det, for akkurat da var det så viktig for meg at han brydde seg om meg.»</p> <p>«Jeg tror alt hadde gått mye enklere hvis han bare hadde venta litt med å... venta et par år, sånn at vi lissom hadde blitt litt vandt med den formen for å flytte fram og tilbake, da, før han hadde funnet seg en kjæreste eller samboer. Det tror jeg hadde gjort alt mye enklere.»</p> <p>«...Sånn jeg husker det så sa ho det, og så møtte jeg pappa og den nye... og da syntes jeg det var bare gøy med... akkurat da var det bare spennandes, jeg vet ikke, ny person som han var med...»</p> <p>«Jeg har vært veldig god venner med stemor. Jeg er veldig glad i min stefar også. De er jo kjempegreie. Det har vært veldig... det var veldig godt når jeg var liten. [...] Begge to har hatt samme kjæreste hele tiden. Og det har jeg vært veldig glad for! Liksom skulle vende seg til et nytt menneske igjen! Så det har vært veldig greit, at det har vært den samme person hele tida. Ja, det setter jeg veldig pris på egentlig.»</p>
--	---

	<p>«...Hjemme er vel mer Mamma enn bygningen, så det... Jeg følte meg ganske godt hjemme der... egentlig... men, det var litt rart i starten å vende seg til alt, da.»</p> <p>«...Så jeg følte mer at her hos mamma, da, var liksom Hjemmet, og så var det andre et sånn, det var også et hjem, men ikke på samme måte, i hvert fall ikke etter at han flytta sammen med ho. Som da han bodde aleine var det jo veldig greit, og nå er det jo også veldig greit, så nå blir også det på en måte et hjem, da...»</p> <p>«... Ja, det som også var greit, at de bodde så nærme, så jeg kunne gå fram og tilbake. Sånn at hvis du krangla med en, så kunne du gå til den andre!»</p> <p>«Ja, det var mye stress! Pakka mye rundt på det. Hvis jeg skulle ut, var det ofte jeg måtte opp der og kle meg og så gå, men jeg følte det ble litt action, jeg måtte lissom...ha et travelt liv!»</p> <p>«...Jeg vet ikke helt. Der jeg hadde vokst opp, det ble ikke så veldig hjemme lenger når det ikke var... som det var... før. Jo, det var hjemme, men det var ikke det, egentlig, og det nye hjemmet, det var ikke hjemme det heller, så jeg følte meg nok lite hjemme, egentlig. Jeg følte ikke jeg hadde et trygt sted, hjemme...»</p> <p>«...Men så kommer det en utenfra, og da følte jeg liksom at jeg ikke kunne være helt meg sjøl. Jeg følte at nå ser han at jeg er sint, og nå slenger jeg med dører og er skikkelig fjortisjente, liksom. Den greia. Og da følte jeg liksom at han så på meg som et eller anna...utrolig vanskelig unge, da, og da ble det vanskelig for meg, ikke sant. Og at den personen skulle se at jeg gjør ditten og datten og jeg kunne ikke, kunne ikke bare slappe av hjemme.»</p> <p>«”Jeg har alltid følt meg mer hjemme hos mamma! Hadde så mye flere ting der! Rommet mitt hos pappa har aldri vært sånn veldig personlig. Jeg har aldri hatt nok tøy der egentlig. Jeg tok alltid med meg... Jeg prøvde å ha skuffer med tøy der også siden jeg skulle jo leve der også, men det ble alltid litt sånn halvveis. Det ble liksom ikke helt... Jeg syntes ofte jeg mangla tøy som jeg ville gå med, på det andre stedet. Det var så irriterende!»</p>
Faktorer	<p>Lojalitet til foreldrene og tanker om rettferdighet; steforeldre/foreldres nye parforhold; alder; fleksibilitet (ulike perioder, kan også bli en utfordring (kom når du vil)); bli hørt; foreldresamarbeid og konflikt; besteforeldre; praktiske ordninger – flytting mellom to hjem, skolevei; foreldrekommunikasjon – bli sendebud; klare ordninger vs. bestemme/ta stilling selv; måtte ta valget/ansvaret selv vs. bli spurt og tatt med på råd; innflytelse på egen hverdag; foreldrenes ønske om å bli likt av barna; tvetydig kommunikasjon; geografisk distanse mellom hjem; å ha noen å snakke med/nettverk; annerkjennelse for egne følelser; tid fra brudd til etablering av ny relasjon (foreldre); stabilitet i relasjon til nye partnere/steforeldre; ting to steder;</p>
Forfatterens konklusjon	<p>Ungdommenes erfaringer med delt bosted er både positive og negative. De uttrykker to konkurrerende behov: Behovet for å være mer i ro og behovet for å opprettholde god kontakt med begge foreldrene. Mitt inntrykk er at de er villige til å ofre mye for å kunne ha et godt forhold til begge. Jeg ser imidlertid en fare i den raske utviklingen av delt bosted som den foretrukne bostedsløsningen etter samlivsbrudd, da denne ordningen krever spesielt mye og tett samarbeid. Når flere velger det, kan dette prinsippet lett neglisjeres, og barna kan bli skadelidende. I den forbindelse ser jeg et behov for tettere oppfølging fra hjelpeapparatet av barn og familier som velger delt bosted etter samlivsbrudd i fremtiden.</p>
	Sitat fra tekst

Forfatter (alle) og årstall	Ottosen, 2011
Land	Danmark
Forskningsspørsmål	<p>hvordan børn artikulere og evaluerer erfaringerne med at bo lige meget hos begge forældre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giver børn udtryk for, at de er glade for at leve i en deleordning, eller kunne de forestille sig, at andre ordninger ville være bedre? - Er det muligt for børn at føle sig som en del af deres to hjem, og føler de, at de hører lige meget hjemme begge steder? - Kan børn skabe kontinuitet mellem deres to familieliv, og får de hjælp og støtte hertil? - Hvordan håndterer et barn at have en pendlertilværelse, og hvordan passer denne tilværelse sammen med de øvrige livsarenaer, som også udgør børns hverdagsliv? - Oplever børn at have medindflydelse på, hvor meget eller lidt kontakt der skal være til de respektive forældre, og i hvilket omfang tilgodeser disse ordninger børns henholdsvis forældres behov?
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	<p>dybtgående interview barndomssociologiske paradigme Tematisk analyse</p>
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	<p>Datagrundlaget for undersøgelsen er kvalitativt og baserer sig på dybtgående interview med 54 børn i alderen 8-14 år og deres forældre, der har erfaringer med deleordninger, samt fire unge i starten af 20'erne, der som børn levede i deleordning.</p> <p>Stemmer ikke helt med senere opplysninger? I alt er 56 personer interviewet til undersøgelsen.</p> <p>Alt i alt blev der gennemført interview med 28 børn og unge (i 8-14-års-alderen) samt med 24 forældre, som tilsammen dækker 17 familier. I 10 familier talte vi kun med den ene forælder, i syv af familierne talte vi med begge. Desuden blev der gennemført interview med fire unge voksne på 21-22 år: tre kvinder og én mand.</p> <p>Empirigrundlaget består således af interview med 56 individer.</p>
Samværsordning/bostedsordning (type, gennemføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	<p>deleordning, det vil sige som bor lige meget eller næsten lige meget hos begge forældre</p> <p>I nogle tilfælde var deleordningen et resultat af forældrenes egen frivilligt indgåede aftale, i andre tilfælde var den resultatet af en myndighedsafgørelse.</p>
Funn (om oplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	<p>Moren gav udtryk for, at "alles behov skulle tilgodeses", men var samtidig bevidst om, at skiftearrangementet ikke var det bedste for børnene: «Vi skal altid skifte midt på ugen, så Ole kan planlægge møder i den uge, hvor vi skifter. Det er blevet onsdag. Man kunne sige, at det måske var nemmere at skifte en fredag, men der har jeg været meget fleksibel og ligesom sagt, at jamen, selvfølgelig. Vi skal have alles behov tilgodeset» (Anne, mor til to).</p> <p>Kasper: «Når jeg er ovre hos min far og skal hen til mor, kører vi i bil eller cykler sammen, og så skal jeg tage mine tasker og køre dem over til mor.»</p> <p>Interviewer: «Er det dig, der afleverer taskerne eller far?»</p>

Kasper: «Nej, jeg går ind og afleverer dem (...). Når jeg skal fra min mor, kører hun selv taskerne ud. Hun sætter dem ind i et skur, for der er låst hos min far. Hos mor kommer jeg ind med dem, og så siger mor hej» (Kasper, 10 år).

...

Interviewer: Hvordan har du det, når du skal skifte fra far og over til mor?

Astrid: Det er lidt ubehageligt, fordi at så kommer vi ind, og så er vi lige så glade for at komme til mor, og så siger mor, at nu skal I lige sige farvel til far, og han står bare ude foran, altså ude i gangen. Jeg synes godt, han måtte komme ind og lige se, hvordan vores værelser ser ud, ik?

Interviewer: Hvorfor tror du, han ikke kommer ind?

Astrid: Det vil mor ikke have.

«Vi var i statsforvaltningen, fordi vi skulle finde ud af, hvornår vi rent faktisk skulle overgå til den aftale. Men også i forhold til, at den ene fast hver andet år har børnene i påsken, og hvert andet år har den anden vinterferie og sommerferie og starten af sommerferien og sådan. Ole havde meget brug for at få begrundelse for, at vi ændrer på tingene. Han er sådan meget mere, jeg ved, hvad jeg har, og jeg ved ikke, hvad jeg får. Derfor er det trygt for ham at holde fast i de gamle ritualer eller rytmer, eller hvordan man nu lige skal formulere det (Anne, mor til to).»

Interviewer: Hvem tog initiativ til at få samværet nedfældet i en resolution?

Kirstine: Det gjorde jeg ud fra, at hendes far har tre børn du over hende, og jeg kunne jo godt se tilbage og se, hvor mange konflikter der havde været i den forbindelse (...). Jeg ved, at der med hans andre børn har været en stor kamp hvert år for eksempel omkring jul, og så tænkte jeg, jamen den del af det kan vi få på papir, og så skal vi ikke diskutere det. Så det valgte jeg at gøre (Kirstine, mor til en).

Karina vidste, han ville

blive ked af det, hvis hun ville bo mindre tid hos ham. Alligevel tog Karina

i statsforvaltningen. Men hun var nervøs inden:

«Fordi jeg vidste, at jeg skulle sige, hvad det var, jeg helst ville. Men jeg ville jo heller ikke gøre nogen af dem kede af det.»

...

Interviewer: Ville du helst være fri?

Ida: Det tror jeg. Men på en måde ikke. For var jeg ikke til samtale, kunne jeg ikke rigtig være ved far. For det ville min mor og far ikke kunne blive enige om.

...

Jeg tror, det er den der retfærdighedsfølelse, den der, at man får lige meget af børnene. Sådan helt simpelt matematisk. Men jeg tror også, at det betyder meget for børnene, at der er en form for stabilitet. Og måske de også kan se, at det går matematisk op, at de er lige meget hos hver (Bent, far til to).

Ida satte sin samværsordning i tale ud fra forældrenes behov; det var forældrene, hun forsøgte at tage hensyn til, og deres behov, hun satte højest: «Altså far, han snakkede nogle gange om, at en deleordning ville

være mest retfærdig, og så kunne man jo også godt mærke, at man var lidt mere hos sin mor end hos sin far.»

«Jeg ved, at min eksmand lige så gerne vil have børnene hele tiden, som jeg gerne vil, men det kan man ikke, når man ikke skal være sammen mere (...). Det er meget egoistisk, vores valg, jamen, det

	<p>tænker jeg nu, hvor jeg sidder her og snakker om det, at det er. Det er vores behov, der er blevet dækket, at vi har dem halvdelen af tiden hver.»</p> <p>«Nogle gange, det siger jeg bare, at det nogle gange kan føles, som om at de voksne på en måde kæmper sådan mod hinanden, som om barnet er førstegevinsten. Og det kan jeg ikke lide.»</p> <p>«Hun har snakket om, at hun godt vil op på en 14-dages-periode, men efter at jeg snakkede med hendes mor, så er vi nået frem til, at det var vi ikke indstillet på. Altså, det vil være for besværligt, hvis hun skulle have en 14-dages-periode, og de andre skulle køre videre med 7/7» (Arne, far til tre).</p> <p>«Jeg søgte deleordning, fordi jeg syntes, det var rimeligt. Det er jo ikke min datters ønske, at vi ikke er sammen, og jeg synes jo ikke, jeg har mere ret til hende, end han har (...). Jeg synes, det er godt, at barnet har tæt kontakt til begge forældre og får både den moderlige og faderlige indfaldsvinkel i sit liv. Og forhåbentlig bibeholder begge forældres familierelationer (Kirstine, mor til en).»</p> <p>I dag oplevede Sigurd, at de alle tre havde indflydelse på samværsordningen, der blev en 7/7-ordning:</p> <p>«Det var os alle sammen, der bestemte, at det skulle være sådan (...) jeg tror, jeg har haft mest indflydelse på det (...). Fordi de ville helst have, at det var mig, der skulle have det bedste. Hvis det nu er, jeg har lyst til at bo hos far en uge, så må jeg gerne det.»</p> <p>Der var også forældre, der gik med på deleordning, fordi modparten truede med at fjerne de økonomiske bidrag:</p> <p>«Han købte dem (...). Jamen altså, da han ville skilles, der sagde han, at der gik han med til en 9/5-ordning. Vi havde en mundtlig aftale om, at vi skulle lave en 9/5-ordning, og han skulle betale dobbelt børnebidrag, fordi han tjener fire gange så meget som mig, men da vi så kom ind i statsamtet, så havde han hevet sådan en kæmpe hotshot-advokat ind, og så kom han pludselig og ville have bopæl over den ældste og ville have 7/7 og ville ikke betale hustrubidrag og ville ikke betale børnebidrag. Og så var jeg nødt til at sælge mine børn» (Pia, mor til tre).</p> <p>«I starten, selvom vi skiftede, så Line kørte 14 dage og 14 dage, så kørte min dreng stadig 10/4. Vi kørte stille og roligt mere og mere over på, at han skulle være mere hos sin far, men fra start der kørte vi 10/4. Og så havde han været hos sin far i sommerferien i 2 uger, og der havde han ikke savnet mig, og så begyndte vi sådan stille og roligt at køre over på 9/5, og til sidst så kunne han faktisk være hos far 14 dage ad gangen» (Anne, mor til to).</p> <p>Interviewer: Ved du, hvorfor det er blevet ændret?</p> <p>Rasmus: Ja, jeg blev lidt stresset af hele tiden at skulle flytte.</p> <p>Interviewer: Var det noget, du havde indflydelse på, at det blev ændret?</p> <p>Rasmus: Ja, det var mig, der bad om at det blev ændret (...). Ja, jeg har indflydelse. I starten der så vi kun far onsdag, når vi skulle til musik, og så hver anden weekend. Ellers så vi ikke far mere, og det var jeg irriteret over, så jeg blev 1 uge hos hver. Det var måske sådan 2 måneder højst (Rasmus, 12 år).</p> <p>Jeg er ikke så vild med det derhjemme hos far. Jeg synes, det er lidt kedeligt. Og så savner jeg mor. Men far vil også gerne have lov til at se mig, så så blev det det her.</p> <p>«Første gang, så var det sådan noget med, at jeg kun var hos mor, og det var Rasmus også. Men jeg blev bare så ked af det. Og så var det sådan 1 uge hos far og 1 uge hos mor. Men så blev det simpelthen for stressende for mig, fordi jeg blev simpelthen så frustreret af, at jeg skulle først det ene sted hen og så det andet. Og så var jeg helt forvirret, fordi nogle gange var det jo også sådan, at så</p>
--	--

	<p>skulle den ene hente mig, og så skulle den anden hente mig, og så skulle den anden aflevere mig, og så var jeg helt forvirret. Helt oppe og køre. Jeg røg helt til loftet.»</p> <p>Karina ønskede dog efter noget tid at få den ændret, fordi hun oplevede, at hun kedede sig, når hun var ved sin far, hvor hun ikke kunne være sammen med sine venner. Hun følte sig desuden ikke hjemme hos faren, hvor reglerne også var mere strikse, hvilket Karina oplevede skyldtes farens nye kæreste, som faren lyttede mere til end til Karina og hendes lillebror. Karina gav udtryk for, at hendes forhold til faren var blevet mindre tæt siden forældrenes skilsmisse: «Da jeg var mindre, var jeg sådan meget sammen med ham, men det ændrede sig hurtigt. Der har været sådan engang, hvor jeg har været i tvivl, hvor jeg har følt, at min far ikke virkelig var min far på den måde. Det var, som om det bare var et sted, jeg skulle hen hver anden weekend.»</p> <p>«Jeg tror først, så bestemte de, at det skulle være sådan. Jeg forstod det ikke rigtigt dengang, men så da jeg blev lidt ældre, så blev jeg spurgt, om det var okay, eller om jeg gerne ville prøve at ændre det. Det ville jeg så ikke, fordi jeg syntes, jeg havde vænnet mig nok til det.»</p> <p>«Det er nogle gange lidt svært, nu, fordi at jeg bliver sådan meget tit sur på en af mine forældre. Det har nok noget at gøre med min alder. Så kommer man over til den anden fredag, og så får man ligesom ikke rigtig afsluttet det skænderi, og så kan det godt være lidt besværligt. Det kan godt være lidt svært at skifte over.»</p> <p>«Det sidste stykke tid har Pernille været sådan, at det skal være noget bestemt makeup og nogle bestemte smykker og en bestemt T-shirt. I og med at hun bliver meget teenagebevidst om, hvad hun går i, så har hun givet udtryk for, at argh, nu ligger det ovre ved far eller et eller andet, og hun mangler den trøje, hun skulle have haft på» (Helle, mor til Pernille).</p> <p>«Når jeg skifter om mandagen, så er det tit, at det er der, ens venner spørger, om man kan være sammen med dem eller sådan noget, og det kan man jo så ikke, fordi det er første dag ovre ved ens mor og sådan noget. Man kan for det meste ikke se venner hos mor og far, fordi så er det sådan, så har de lige fået en hjem, og så vil de gerne have, at man bliver hjemme der (...) Hmm, det er lidt svært, men jeg har heller ikke så meget tid, når jeg er der, fordi det er meget, så skal vi jo noget indimellem, og så skal vi jo presse det ind på den lille tid på en lille uge der. Og så er det ikke så tit, jeg får leget med nogen, det er ikke så tit, jeg leger med nogen (...) jeg har jo også min bror, jeg kan være sammen med.</p> <p>«Altså for eksempel, når jeg skal lege med venner om mandagen. Det gider jeg bare ikke rigtig, fordi at der skifter jeg lige præcis, og så gider jeg ikke rigtig. Før jeg gik i skole, der ville jeg hele tiden bare lege, før de blev skilt.»</p> <p>Interviewer: Hvis du skulle nævne to ting, der var gode ved den her ordening, hvad er det så?</p> <p>Laura: at man får set begge forældre i stedet for, at ens mor for eksempel er meget sådan, hun skal være ovre hos mig i 5 uger, og så ens far er lidt jamen, så vil jeg have hende i hver weekend eller hver anden weekend. Det har jeg haft nogle venner, der havde, nemlig.</p> <p>...</p> <p>Laura: De er altså jo stadig gode venner, men de kan godt blive lidt trætte af hinanden og sådan efter 5 minutter (...). Man kan også tit sådan se på dem, at de er sådan ... ej hvorfor tog far ikke skoene af og sådan (...) jeg synes godt, de kunne blive bedre venner (...).</p>
--	---

	<p>Interviewer: Det er ikke sådan, at far og mor ikke er så gode venner, så at man ikke vil ind på værelset?</p> <p>Laura: De er ikke uvenner og sådan noget, men der er bare meget, og så skal han skynde sig og så videre og sådan noget.</p> <p>...</p> <p>Det er jo ret hårdt. Det er sådan, jeg bliver ikke rigtig afbrudt i noget, men det er sådan, så tænker man åh, så er man lige blevet så glad for at være der, og så skal man videre. Det er derfor, jeg nogle gange godt kunne tænke mig 2 uger eller sådan noget.</p> <p>...</p> <p>Katja: Altså, det var jo noget, de planlagde sammen, fordi de er simpelthen sådan nogle egoister. Og det siger de også selv, de er. At de er så meget egoister, at de bare slet ikke vil gøre det, der var bedst for os. De siger jo allerede nu, at det ikke er særlig godt, det her.</p> <p>Interviewer: Ja. Ved du i dag, hvad du ville have sagt dengang?</p> <p>Katja: Øh nej, altså. Dengang, der ville jeg, hvis de begge to var der, så ville jeg nok for ikke at såre dem, bare sige den der løsning 7/7-ordning. Jeg kan simpelthen ikke lide at såre folk.</p> <p>...</p> <p>Ingen af børnene tager ting frem og tilbage fra forældrene. Mia har dog en bamse, hun har med sig i skoletasken. Katja forklarer, hvorfor de har organiseret det sådan:</p> <p>Katja: Tidligere, der var det bare sådan, at så satte man det i garagen, og så snakkede man ikke sammen om det eller noget.</p> <p>Interviewer: Altså, mor og far satte det i garagen?</p> <p>Katja: Ja. Altså, mor og far, de satte det bare sådan i garagen, og så skulle man ud og hente tøjet.</p> <p>...</p> <p>Katja: Altså, jeg bliver lidt ked af det, fordi at det er sådan lidt. Jeg synes, det er lidt frustrerende og skal skifte hele tiden, og åh, det er bare sådan lidt svært og så, men altså så, ellers så er det fint nok, men jeg får tit at vide, at jeg er en helt anden til at starte med, fordi altså som om der er to forskellige mig, eller sådan en ved far og en ved mor. Det er sådan lidt mærkeligt.</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Ja. Hvis du savner mor, får du så lov til at ringe hjem til mor?</p> <p>Mia: Næh.</p> <p>Interviewer: Det må du ikke hos far?</p> <p>Mia: Jo, men ... Nogle gange, der må jeg godt ringe hjem til mor, men ... Nogle gange spørger vi bare ikke så tit om det (...). For hvis nu, man har virkelig brug for det, og ens mor siger nej, eller far siger nej ...</p> <p>...</p> <p>Her sidste gang, jeg havde fødselsdag, der var jeg hos min far, og der var det sådan, at der cyklede jeg herud (til mor) efter skole og var her i nogle timer, og så cyklede jeg hjem til far igen (Katja, 13 år).</p> <p>...</p> <p>Interviewer: To gode ting ved at bo lige meget?</p> <p>Katja: Ja. Altså, det er godt, at man ser begge to lige meget, sådan så man ikke sårer nogen. Og så er det også godt, at altså bare at man har forskellige familier, og det er jo også dejligt at se dem hver anden uge.</p> <p>Interviewer: Ja ... Hvad hvis du skulle nævne to dårlige ting?</p> <p>Katja: Ork, det kan jeg nemt.</p> <p>Interviewer: Ja, du må også gerne nævne flere.</p> <p>Katja: Altså, af dårlige ting, der synes jeg for eksempel, det er</p>
--	---

	<p>dårligt, at man slet ikke når at falde til. Så er man først hos den ene og så hos den anden, og det kan være, at de er fuldstændig forskellige. Altså, man skal vænne sig til hele tiden at være et nyt sted. Og så kan det jo godt være, at det passer, at man ikke er sig selv, fordi de er jo to forskellige, altså mennesker, og når de er blevet skilt, så kan de jo umuligt være ens altså. Det er jo puh ...</p> <p>Interviewer: Så det er meget forskellige hjem?</p> <p>Katja: Ja.</p> <p>Interviewer: Er der andre dårlige ting ved sådan en 7/7?</p> <p>Katja: Jeg synes også, det er dårligt, at for eksempel om fredagen, der vil de jo helst ikke have, at man er sammen med nogen, fordi de gerne vil have, man skal vænne sig til at være hos dem og se dem. Det er irriterende, at man skal sige til sine venner, at man først kan ses om 3 uger, for der er jeg ude ved min mor.</p> <p>Interviewer: Ja, ja, du kan ikke planlægge din fredag?</p> <p>Katja: Nej, man kan ikke planlægge.</p> <p>Interviewer: I hvert fald ikke fredag?</p> <p>Katja: Man kan heller ikke planlægge weekenden, fordi så skal man til at skrive til den anden og ringe og snakke om det og altså det er sådan lidt ... Lidt besværligt.</p> <p>...</p> <p>Mor synes, det er en dårlig idé, at vi bliver skilt ad. Og lige nu synes jeg også, det er en dårlig idé, for så bliver vi skilt ad, og på en måde hænger vi jo bare sammen (Mia, 9 år).</p> <p>***</p> <p>Katja: Men jeg har snakket med mor om, at jeg gerne vil have dem med, fordi ellers så har jeg ingen søskende tilbage, vel, fordi jeg har selvfølgelig de søskende her rundt omkring, men jeg ved bare, at man kommer til at holde kontakten bedre, hvis man er sammen. Så jeg vil slet ikke væk fra Matthias og Mia.</p> <p>Interviewer: Nej, så det betyder meget, I er sammen?</p> <p>Katja: Ja, det betyder meget.</p> <p>...</p> <p>«Hvis børnene glemmer et eller andet, jamen, så kommer vi forbi. Så kommer min eksmand for eksempel forbi. Vi bor ikke længere væk fra hinanden, at det er noget problem. Nu for eksempel i morgen tidlig, der er der et arrangement i klassen, samtidig med at jeg har et møde på arbejde, og der har vi aftalt, at han kommer forbi og henter dem her og tager med dem hen i skolen.</p> <p>...</p> <p>Det samme oplevede Sigurd: Sigurds to hjem lå tæt på hinanden, og han havde sin daglige gang i begge hjem: Da moren boede lige ved sportshallen, hvor Sigurd spillede tennis flere gange ugentligt, havde tennisketsjeren sin faste plads i hendes hjem. Sigurd var derfor altid forbi mor, inden turen gik til hallen. Også i de uger, hvor Sigurd boede hos sin far. Hjemme hos faren havde Sigurd fået en lillesøster. Denne lillesøster var anledningen til, at Sigurd nogle gange var hos faren, selvom det egentlig var en uge, hvor han boede hos moren, så han kunne være mere sammen med lillesøsteren.</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Synes du, reglerne ligner hinanden i de to hjem?</p> <p>Mette: Ja, det synes jeg, fordi de er enige om næsten alle ting.</p> <p>...</p> <p>Det er ikke sådan, at de lige kommer ind og op på værelset, for vi har jo værelser ovenpå, og det er lidt dumt at gå op på værelset bare for at sige farvel, ik? Men de kan godt tåle at se hinanden. Det er der jo ikke alle forældre, der har det sådan. Der er nogle forældre, de vil simpelthen ikke have, at den anden person kommer ind i deres hus. Der siger de simpelthen nej, her stopper græsset (...). Mine forældre</p>
--	--

har faktisk slet ikke noget imod hinanden, og min fars kæreste og mor, de er gode venner. Faktisk er det ikke alle forældre, der har det sådan.

...

Bente: Ubehageligt. Altså, jeg har snakket med dem om det nogle gange, og de synes, det er underligt, fordi de sidder midt i, og hvem skal de lige henvende sig til. Og jeg har oplevet for eksempel, når min ældste datter er hos far, og så det er en uge, hvor hun er hos ham, så øh, så henvender hun sig sådan meget til ham. Og omvendt når hun er hos mig, så henvender hun sig til mig. Altså, jeg tror, det er rigtig svært for dem, faktisk (Bente, mor til tre).

Hans holdning er, at det er hans børn i de ulige uger, og det er mine børn i de lige uger. Og sådan er det også, når jeg sammen med børnene møder ham på gaden, så laver han sådan en bevægelse væk fra dem og er ikke meget for at hilse på dem. Der har jeg jo måttet råbe hallo, din datter vil gerne sige goddag. Så kommer han så hen og krammer og sådan ... (Bente, mor til tre).

...

«Altså, det kan godt være lidt sværere for mig at få læst, når jeg er hjemme hos far, altså at få mig selv til at læse. Fordi far, han ser ikke efter, om jeg gør det. Det gør min mor. Så det kan godt være lidt svært for mig at frilæse hos far.»

...

Interviewer: Ja. Kan du godt snakke med mor om, hvad der sker hjemme hos far?

Anna: Ja, det synes jeg, men det er lidt sværere hos min mor, altså.

Interviewer: Ja, ved du, hvad det er, der er lidt sværere?

Anna: Hm nej, men hun vil helst ikke, altså hun vil helst ikke blandes så meget ind i min fars liv og sådan.

...

Interviewer: Okay. Synes du, din far og mor er gode venner, eller kunne de godt blive bedre venner?

Astrid: Altså, min mor kan virkelig ikke lide min far.

Interviewer: Virkelig ikke?

Astrid: Nej.

Interviewer: Nej. Hvad med den anden vej rundt, tror du?

Astrid: Altså, min far, han har vist ikke rigtig så meget imod min mor.

Interviewer: Nej, okay. Øh, hvor lang tid har du opdaget det, at det er sådan?

Astrid: Øh mor, hun snakkede, altså i starten, der var det meget, at hun hadede ham og sådan noget.

Interviewer: Var det noget, du hørte?

Astrid: Ja. Men det var kun mig.

Interviewer: Det var kun dig, der hørte det, fordi du er ældre?

Astrid: Ja.

...

Interviewer: Ville du også gerne have, at de var der begge to eller det?

Astrid: Nej.

Interviewer: Nej?

Astrid: Fordi at så kommer de bare op at skændes.

...

Signe: Det er de. Og vi har også sådan noget elevsamtale, hvor de begge to skal med og mig. Så plejer jeg at sidde imellem dem og sådan noget. Det er ikke så rart, fordi de kigger overheadet ikke på hinanden, og så sidder jeg bare imellem, og så klapper de mig på ryggen begge to. Det er bare ikke særlig rart.

	<p>Interviewer: Er de gode til at snakke sammen eller hvad?</p> <p>Natasja: Hmm. I hvert fald når jeg er her, så kan de. Jeg ved ikke om, når jeg ikke er der (Natasja, 10 år).</p> <p>Selvom den 10-årige pige havde kort afstand mellem forældrene, besøgte hun aldrig den forælder, hun ikke var hos. Heller ikke selvom hun nogle gange var alene hjemme i det andet hjem, hvis den ene forælder arbejdede længe. Natasja var en tilpasningsparat pige, der omgikkes sine forældre diplomatisk og indrettede sig, så hverdagen kunne fungere.</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Ja, hvis nu der er nogle ting, far skal transportere herover. Kommer han så ind i dit hjem her?</p> <p>Freja: Nej, han må ikke for mor.</p> <p>Interviewer: Han må ikke for mor?</p> <p>Freja: Han står bare uden for døren og øh, den røde pose giver han så til mor, og mor får den så ind og alt det der.</p> <p>Interviewer: Har far set dit værelse?</p> <p>Freja: Nej.</p> <p>Interviewer: Aldrig?</p> <p>Freja: Aldrig.</p> <p>...</p> <p>Jeg ville meget, meget gerne have haft en fest, men min far, han hader min mor så meget, så det ville ikke kunne lade sig gøre. Det, jeg tror også, det ville ødelægge min fest, hvis det var ... Min mor snakker ikke om sit had til min far, men min far har fortalt, fordi han ville gerne have, vi skulle forstå, hvorfor det var han ikke, de ikke kunne snakke sammen mere, og så har han jo fortalt noget med nogle penge og noget, og hun havde krævet nogle penge. Jeg har ikke lige styr på det.</p> <p>...</p> <p>Jeg sagde til dem, at I skal regne med, at hvis jeg får 7/7-ordningen, og jeg får jer hver anden uge, så bliver jeg glad, og jeres mor bliver ked af det. Så sagde de, at det var retfærdigt. De sagde, at det var mest retfærdigt, at når man har en far og en mor, at man er lige meget hos hver (Henrik, far til to).</p> <p>...</p> <p>Min eksmand var meget vred på mig, og det var mig, der gik i forholdet, så han, øh, han var meget gal på mig, altså. Det var okay. Men han ville så have tingene meget separat, øh, hvor jeg meget gerne ville have det meget fleksibelt (Bente, mor til tre).</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Hvis nu børnene er hos deres far, og du siger, ved du hvad, vi skal til den og den konfirmation eller fødselsdag, kan jeg låne børnene?</p> <p>Bente: Det kan ikke lade sig gøre.</p> <p>Interviewer: Det kan ikke lade sig gøre?</p> <p>Bente: Altså, jeg har gjort det, hvor min eksmand fyldte 50 år. Selvom hans holdning var, da vi talte om det i statsforvaltningen, at ville man holde fødselsdag, så måtte man gøre det i en uge, hvor man havde børnene, så fik han selvfølgelig børnene i den uge, selvom det var en lige uge, hvor de skulle være hos mig.</p> <p>Interviewer: Men det omvendte oplever du ikke?</p> <p>Bente: Nej. Jeg skulle på ferie, og der måtte jeg ikke få børnene med, fordi det var en ulige uge. Der sagde han, vi kunne planlægge det i en lige uge (Bente, mor til tre).</p> <p>...</p> <p>Vi har en aftale om, at hvis man skal noget stort i den anden familie så som en konfirmation eller bryllup eller et eller andet, at så skal man have lov at låne børnene, men jo, vi har faktisk prøvet det en</p>
--	---

	<p>gang. Han har faktisk fået dem både til sin 40-års fødselsdag og også til, øh, der var en anden fødselsdag, han fik dem til (...) Der er vi forholdsvis fleksible (Pia, mor til tre).</p> <p>...</p> <p>I hendes familie var hun og hendes søskende brikker i forældrenes Indbyrdes retfærdighedsregnskab, og for forældrene var fokus på, om regnskabet gik op frem for at tilgodese børnenes interesser:</p> <p>Interviewer: Ja, jeg skal lige høre, hvis nu du skal et eller andet, og du er hos mor, og du skal til noget i fars familie. Kan du godt komme det? Hvis der, hvis der er fødselsdag eller fest eller noget?</p> <p>Astrid: Så vil mor helst have, og også far, at de så får en dag i den andens uge.</p> <p>Interviewer: Hvad betyder det? Hvad vil det sige?</p> <p>Astrid: Altså, hvis vi nu er væk en onsdag i mors uge, fordi vi er til fest med far, så vil mor godt have en dag i hans uge sammen med os.</p> <p>Interviewer: Ja, okay. Hvad tænker du om det?</p> <p>Astrid: Det synes jeg er lidt mærkeligt, fordi at, altså ja, det er lidt mærkeligt, fordi at øh, man burde vel bare kunne komme til en fødselsdag, det er jo vores familie stadig, uden at de skal have sådan.</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Kan du selv få indflydelse på din samværsordning?</p> <p>Astrid: Nej.</p> <p>Interviewer: Altså, du regner ikke med, at du kan, hvis du vil?</p> <p>Astrid: Altså, jeg vil godt have lavet den om til 9/5, men far vil gerne have, at vi bliver ved med at have det sådan her.</p> <p>Interviewer: Ja, hvordan vil du have de 9/5 – hvem vil du bo hos i 9 dage, og hvem vil du bo hos i 5 dage?</p> <p>Astrid: Hos mor 9 og 5 hos far.</p> <p>Interviewer: Har du nævnt det for far?</p> <p>Astrid: Nej, det har jeg ikke fortalt ham selv.</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Hvis der skal ændres på samværsordningen, så gør I bare det, kan jeg forstå?</p> <p>Peter: Jah, altså hvis det er små justeringer. Hvis nu at den ene kom og sagde, det skulle skiftes til ulige uger, så ville vi selvfølgelig have en snak om det, men ...</p> <p>Interviewer: Ja, hvis nu der er fødselsdag i den ene familie, men han var det andet sted, så ville I?</p> <p>Peter: Så tager han bare af sted.</p> <p>Interviewer: Ja, okay.</p> <p>Peter: Og så det er en klar holdning, det kommer det også til at være, når han bliver større, at det er ham, der skal vælge, hvor han vil, og hvad han vil. Altså, det er hans liv, det er ikke mit (Peter, far til en).</p> <p>En mor fortalte også:</p> <p>Interviewer: Kan I så blive enige om at ændre på samværsordningen, hvis det er nødvendigt eller fødselsdag eller fest eller hvad nu?</p> <p>Helle: Ja, ja, det plejer ikke at være noget problem. Vi bytter sådan frem og tilbage og går ikke så højt op i, om der lige smutter en ekstra dag hist og her (Helle, mor til en).</p> <p>Generelt ønskede børnene medbestemmelse.</p> <p>...</p> <p>Et eksempel var 13-årige Pernille fra Helsingør, hvis forældre var opmærksomme på, at deres spirende teenagedatter var ved at nå en alder, hvor deleordningen måske burde overgå til en anden samværsordning. Også Sigurd på 14 år gav udtryk for, at det betød</p>
--	--

	<p>meget, at han følte, han kunne påvirke sin samværsordning. Han oplevede, at han havde mulighed for at komme og gå fleksibelt i de to hjem, og at han havde mulighed for at deltage i, hvad han ønskede. Også Mads på 10 år fra Aarhus gav udtryk for, at han oplevede sin hverdag fleksibelt indrettet:</p> <p>«Nej. Det min mor og far plejer at være sådan, hvis for eksempel min faster har fødselsdag, hvis jeg var herhjemme, så plejer hun altid at sige, jamen, du må da godt tage hjem til min faster og lege, og hvis det bliver alt, alt for sent, for min faster bor i lejlighed, hvor hun har sådan lidt lille værelse så, så må jeg gerne, hvis det bliver helt, helt, helt, helt vildt sent, tage hjem til far og overnatte og så køre hjem til mor næste morgen, hvis det nu bliver alt for sent.»</p> <p>Ønsket om øget fleksibilitet omkring samværet var især fremtrædende blandt de større børn i undersøgelsen. De oplevede, at deleordningen føltes mere og mere besværlig, i takt med at de blev ældre.</p> <p>...</p> <p>«Men altså, jeg kunne måske godt tænke mig, at det var sådan, at så havde man 7/7-ordning, men så kunne man, når man blev lidt større, selv bestemme, at nu tager jeg lige hjem til far og så måske 5 dage efter, nu tager jeg måske lige hjem til mor.»</p> <p>...</p> <p>«Jeg synes, det er ret irriterende, når man sådan skal pakke det hele ned og så tage det med frem og tilbage, det er ret besværligt» (Sofie, 14 år).</p> <p>...</p> <p>Mads: Det er altså, nu er det sådan noget fysisk, at når jeg skal bære på den taske, så kan jeg mærke, at min ene skulder gør ondt nogle gange. Det gør ondt i den ret tit. En hel uge, 6 dage.</p> <p>Interviewer: Nå, det var lang tid.</p> <p>Mads: Og så på den syvende dag er det fint, og på den ottende dag gør det bare ondt igen. For det er ligesom der, hvor jeg skal bære den. (...) Det mest besværlige er nok den der taske.</p> <p>...</p> <p>«Det er altså forudsætningen, at de voksne kan kommunikere og være de praktiske grise bagved, og det skal man sørge for, og det det er enormt vigtigt, og så kan barnet på den måde føle sig fri, ik'? Øhm, og det tror jeg er det vigtigste af det hele. Og så at der skal være åben kommunikation mellem de to hjem alligevel, uanset hvad» (Peter, far til en).</p> <p>...</p> <p>I starten, der gjorde vi det, at vi flyttede ind og ud af huset, for at børnene blev der, og så havde jeg så fået fat i en lejlighed, vi kunne bo i, men Ole kunne slet ikke holde ud at være i den der lejlighed. Så hen over sommerferien, for vi var også på sommerferie på skift og sådan noget, øh, så da vi nåede til september, så ville han have en afklaring. Han kunne simpelthen ikke holde ud at bo på den måde længere (Anne, mor til to).</p> <p>***</p> <p>Allerførst, til at starte med, flyttede vi fra huset og kom hen til huset, hvor de boede (...) Efter nogle måneder fik vi hver vores lejlighed lige over for hinanden og boede der et halvt år, hvor børnene faktisk gik meget frem og tilbage og kunne se os (...) det var rart for børnene (Bente, mor til fire).</p> <p>...</p> <p>Den</p>
--	--

	<p>ene, den umiddelbare, var, at den ene eller begge forældre boede for langt væk fra vennerne, sportsklubben, musikskolen eller fritidshjemmet. Det betød for nogle børn, at de ikke kunne se venner eller dyrke fritidsinteresser de uger, de var hos den forælder, der boede langt væk. Mette på 12 år fra Emdrup fortalte om, når hun boede hos faren:</p> <p>Mette: Jeg synes, det var mærkeligt at være derude i så lang tid, og jeg synes, at det var rigtig underligt, at man skulle ud et sted, hvor man ikke sådan kendte det rigtig.</p> <p>Interviewer: Ja, så du havde ingen venner hos far?</p> <p>Mette: Nej.</p> <p>...</p> <p>En anden årsag til isolation fra barnets udenomsfamiliære cirkler var, at forældrene forventede kvalitetstid med børnene, når de havde undværet dem en hel uge, som det blandt andet var tilfældet for de tre søskende i Slagelse.</p> <p>...</p> <p>Katja i Slagelse gav udtryk for, at skiftedagen indebar, at forældrene skulle prioriteres. For hende var det umuligt at være sammen med venner om fredagen, fordi enten mor eller far den dag forventede, at hun nu ville bruge tid på dem. Det blev yderligere kompliceret for Katja, fordi hun ikke kunne lave aftaler med venner i de uger, hun skulle være hos sin mor, når hun var hos sin far og omvendt. Katja oplevede nemlig ikke opbakning fra forældrenes side til at ringe til den forælder, hun ikke var hos, så hun eksempelvis kunne spørge om lov til en legeaftale ugen efter.</p> <p>...</p> <p>Interviewet: Hvordan er den ordning for dig?</p> <p>Mette: Den er fin nok. Altså, jeg er meget sådan, jeg er glad for, at jeg ikke bliver skilt fra min lillebror, sådan så at det bliver, at vi er forskelligt hos hinanden.</p> <p>...</p> <p>Astrid var storesøster til Markus på 10 år og Freja på 8 år, og hun gav i interviewet tydeligt udtryk for, at hun ønskede et andet samværsarrangement end en deleordning, men var ikke desto mindre eksplicit omkring, at hun ikke ville ændre på sin samværsordning, hvis det indebar, at hun ikke længere kunne følges med de to mindre søskende.</p> <p>...</p> <p>Ikke desto mindre kom det til udtryk i interviewet med Sigurd, at han prioriterede at være sammen med sine biologiske forældre. Stedforældrene var accepterede og et positivt element i hans liv, men det var moren og faren, Sigurd var tættest knyttet til. Lillesøsteren i morens hjem var han meget glad for. Generelt blev nye halvsøskende beskrevet positivt.</p> <p>...</p> <p>De to søskende oplevede, at kæresten kom og bestemte og lavede om på regler og pligter:</p> <p>Hun bestemmer jo næsten alt (...). Altså nogle gange er hun meget flink, men altså nogle gange, så er hun også bare rigtig dum, fordi hun kommer med nogle dumme kommentarer og sætter os til at gøre nogle ting, vi ikke har lyst til og sådan noget med at skrælle kartofler. Og så skælder hun også rigtig meget ud nogle gange (Ask, 12 år).</p> <p>Hun er dum og irriterende (Emilie, 14 år).</p>
--	--

	<p>Nogle børn oplevede, at forældrene tog mere hensyn til de nye partnere end til børnene, dette blev italesat af blandt andet Rosa på 10 år: Rosa: Men jeg synes også, min fars kæreste reagerer lidt hårdt i forhold til, at jeg er et barn. Interviewer: Ja, hvad tænker du på? Kan du nævne et eksempel? Rosa: For eksempel engang, så smadrede jeg en vase, hun havde arvet fra sin faster, og så tabte jeg den så på gulvet, og det var så ikke med vilje, og så reagerede hun så rigtig, rigtig hårdt, sådan ej, Rosa! Hun blev sådan rigtig sur og råbte til min far, at han skulle komme, og det er, som om far, han altid beskytter hende. ... Interviewer: Hvordan har du det med fars nye kone? Rasmus: Ja, de er jo ikke gift, altså. Interviewer: Nej, kæreste så. Hvordan har du det med hende? Rasmus: Hmm, altså fint nok. Hun er lidt sur nogle gange. Men far er jo så glad for hende. Så jeg er glad på hans vegne. ... Interviewer: Når nu du er her hos mor, kan du så godt snakke om, hvad der er sket hos far? Signe: Jah, men det er sådan, det er lidt svært, men jeg gør det også nogle gange. Interviewer: Ja, ved du, hvad det er, der gør det svært at snakke om det, der er sket hos ham? Signe: Jeg kan godt sige noget om min far, men ikke så meget om min papmor, synes jeg, fordi det tror jeg ikke, min mor så godt kan lide. Altså, hvis jeg snakker om min papmor, for jeg kan også godt lide min papmor. Det tror jeg ikke så godt, min mor kan lide. Min mor kan ikke så godt lide min papmor, tror jeg. Interviewer: Nej, nej. Kan du se på din mor, at hun ikke bryder sig om at høre det eller? Signe: Jah. Interviewer: Børn er dygtige til at se sådan noget, hvordan voksne reagerer. Vil din far godt høre om din papfar? Signe: Hmm, han har det også lidt svært med det, men jeg tror på en måde, at det er sværere for min mor. ... Altså, hvis nu man lige har været hjemme hos sin far, og hvis gaflerne og knivene nu ligger i en eller anden skuffe, og så man kommer her hjem, så kigger man i de samme, men så er det bare i en anden skuffe (...). Det kan man godt blive sådan lidt forvirret af. ... Interviewer: Ja, okay. Hvis nu du skulle nævne tre ting, der var gode ved at bo lige meget. Hvad er det så? Kan du nævne tre ting? Det behøver ikke være tre ting, det kan også være to ting. Hvad er det gode ved at bo lige meget hver sted? Ole: Så ser man dem lige meget (...). Så kommer jeg ikke til at savne dem så meget. ... Interviewer: Hvis nu du kunne nævne to ting, der er godt ved sådan en uge hvert sted eller en eller to ting, hvad er det så, hvad synes du, det er? Signe: Jeg synes, hvis det havde været mere, så synes jeg, det ville være for meget, hvis det havde været mindre, så synes jeg det ville være for lidt. Så jeg synes, det er ret godt. Interviewer: Du synes, det er godt med sådan en uge hvert sted? Signe: Jah, jeg bliver rigtig glad for at se dem. Men hos min mor har jeg en hund, og den savner jeg også rigtig meget, så den er jeg også glad for at se.</p>
--	--

	<p>Interviewer: Den bliver du også glad for at se, ja. Hvis så du skulle nævne en eller to, der var dårligt ved at man skulle bo en uge hvert sted. Hvad kunne det være?</p> <p>Signe: Hmm, nok det man skulle, hvis man har vænnet sig til det ene sted, så skal man det andet sted hen og sådan.</p> <p>Interviewer: Ja, og det er, det lyder anstrengende. Er det også anstrengende, at man hele tiden skal tænke på de ting, man skal flytte eller skal huske og sådan?</p> <p>Signe: Ja, det er det lidt. Øh, nogle gange har jeg bare lyst til at løbe væk fra det hele, nogle gange.</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Jeg skal høre dig her til sidst, øh, hvis du skal nævne to ting, der er godt ved en deleordning, at man bor skiftevis, hvis du skal tænke tilbage, hvad er to ting, der er godt ved det?</p> <p>Sofie: Det må være, når man har fødselsdag, så er der to fester.</p> <p>Interviewer: Jah, det kan være en af dem. Men du sagde, du gerne ville have haft en konfirmation, selvom du havde to.</p> <p>Sofie: Ja, det var det, jamen, det er den store fest. Det er noget, der sker én gang i livet, så det.</p> <p>Interviewer: Det er en gang i dit liv.</p> <p>Sofie: Ja. Men altså fødselsdage, det er jo sådan, det er jo, det betyder ikke så meget.</p> <p>...</p> <p>«Det gode var, at man har to af alting. Det kan også være en dårlig ting, for altså, det er sådan lidt ærgerligt, altså hvis man har noget, man godt kan lide i det ene, og så kan man ikke rigtig flytte det frem og tilbage og sådan noget.</p> <p>...</p> <p>Pernille: at det ikke er alt for lang tid, fordi hvis jeg er mere end en uge hos min mor, så kan jeg godt blive ret irriteret på hende, fordi så bliver jeg lidt sådan ... Fordi jeg har vænnet mig til, at jeg skal skifte efter en uge. Så jeg kan godt blive ret træt af at være det samme sted mere end det.</p> <p>Interviewer: Ja, okay. Er der et par ting, der er besværlige eller dårlig ved den ordning, du har? Hvad kunne det være?</p> <p>Pernille: At ... Ej, det ved jeg ikke.</p> <p>Interviewer: Men du var næsten ved at svare på det, da du sagde det der med, at du godt kunne blive irriteret?</p> <p>Pernille: Ja altså, hvis for eksempel far nu skal et eller andet – det sker dog mest med min mor, at hun for eksempel skal på et eller andet kursus eller et eller andet, hvor hun så bliver nødt til at overnatte der, så skal jeg jo ikke være alene herude, og så bliver jeg nødt til at blive lidt længereovre hos min far, og så kan jeg godt blive ret træt af ham.</p> <p>Interviewer: Så bliver, så kan du blive træt af ham?</p> <p>Pernille: Så kan jeg blive træt af ham. Eller jeg kan blive nemmere sur på ham, fordi jeg er der i længere tid, for det er jeg ikke vant til.</p> <p>Interviewer: Nej, for det er du ikke vant til, nej okay. Er der andre ting, der er dårlige ved, at man skifter?</p> <p>Pernille: Altså, hos min far, der bor jeg tættere på mine bedste venner. Øhm, det tager mindre end 5 minutter at gå hjem til den nærmeste af dem. Og hos min mor, der tager det et kvarter eller noget at gå hjem til den nærmeste af dem.</p> <p>Interviewer: Et kvarter?</p> <p>Pernille: Ja.</p> <p>Interviewer: Det er lidt lang tid, ja?</p> <p>Pernille: Ja, nemlig. Det er lettere, det er lidt irriterende.</p> <p>...</p>
--	--

	<p>Interviewer: Okay. Hvis nu du skulle nævne et par ting, der var gode ved den her ordning. Hvad er så det?</p> <p>Anders: Det er, at øh, de kan have mig lige længe hver. Og de kan finde ud af at have mig lige længe, så de kommer ikke op at skændes om, at lige pludselig du har haft ham for længe, og jeg har haft ham længere tid end dig.</p> <p>Det er tankevækkende, at flere børn således fremhævede lavere konfliktniveau som det positive ved deleordning. De fokuserede i høj grad på forældrenes behov frem for på deres egne, selvom ønsket om lavere konfliktniveau selvfølgelig også ville komme børnene til gode.</p> <p>...</p> <p>Jeg synes, det er en dårlig ordning. Fordi man har ikke noget fast sted. På min alder er det rigtig, rigtig svært for mig at falde til et sted, og man har det, som om man bor i en kuffert, som de siger. Så jeg kunne godt tænke mig at bo sådan bare et sted fast og så selvfølgelig komme og besøge den anden.</p> <p>...</p> <p>Øh, der i starten, der var jeg meget glad for, at jeg skulle hjem til min mor, fordi at det var ikke lige så ubehageligt at være der, synes jeg og sådan noget, så men alligevel blev jeg ked af det, fordi at jeg gerne ville være sammen med min far, så det var sådan begge følelser både glad og ikke glad (Mette, 12 år).</p> <p>***</p> <p>Jeg tror, at jeg var ked af det, fordi altså, jeg var jo både glad og lidt ked af det, sur og ked af det. Jeg var glad og ked af det. Jeg var glad, fordi jeg skulle over til, øh næsten hvis nu jeg var hos mor, så var jeg glad for, at jeg skulle over til far, men jeg var også lidt ked af, at jeg skulle væk fra mor (Freja, 8 år).</p> <p>...</p> <p>Ikke tatt ut noe fra anbefalinger til sin beste venn, side 143-147, og heller ikke mye fra fordeler og ulemper for foreldre, 147-151</p> <p>...</p> <p>Interviewer: Ja, er der noget, der er dårligt ved en deleordning, tænker du, for din datter?</p> <p>Helle: Ja, at hun kan føle sig rodløs og at, øh jamen, jeg tror, det er jo nok det. At hun kan komme til at føle sig rodløs og kan komme til at føle i stedet for at høre hjemme to steder, så hører hun hjemme ingen steder.</p> <p>Interviewer: Hvad tror du, hun selv føler?</p> <p>Helle: Jeg ved, jeg har faktisk lidt svært ved at finde ud af det. Jeg synes, det svinger lidt op og ned. Jeg håber, hun føler, at hun hører til to steder (Helle, mor til en).</p> <p>...</p> <p>«De har virkelig været OBS på, at det skulle være helt lige også med ferier og med jul. Der skulle bare være lige mange dage. De ville bare nødtigt have, at det skulle være sådan, at en havde os mere. Jeg ved ikke, om det var af frygt for, at vi skulle knytte os mere til den anden. Det har de været fuldstændigt enige om, at sådan skulle det bare være.»</p> <p>«Jeg har aldrig villet det der med at bo hos en. Også fordi mine forældre er meget følsomme med sådan noget. Jeg ved, de ville blive så kede af det, hvis jeg lige pludselig sagde, jeg ville bo mere et sted.»</p> <p>«Det var hårdt, da min far kom hjem fra udlandet, og jeg sagde, at jeg bare blev hos min mor, fordi jeg simpelthen ikke gider mere. Jeg var så gammel. Men indtil da flyttede jeg frem og tilbage også meget for deres skyld.»</p>
--	--

	<p>«Det der med at pakke en taske og frem og tilbage og ikke at have rødderne et sted. Det blev jeg træt af, og så blev det sådan, at jeg boede hos min mor og så min far, når jeg havde lyst. De boede også 5 minutter fra hinanden, så kunne jeg tage over til far, hvis vi skulle have boller i karry hos min mor, og der var noget bedre på menuen hos far (...). Jeg har været rigtig glad for, at jeg har været med til at vælge, når jeg ikke længere ville være så meget hos min far.»</p> <p>«I starten ville min mor gerne have, at det var 1 uge hvert sted, så det var det. Men så kom min stedfar og belyste det på en lidt anden måde, og han mente helt klart, at det var bedst for mig at være fast et sted. Så det var jeg: 10 dage hos min mor, og så var jeg en weekend fra torsdag til søndag hos min far. På det tidspunkt har min far ikke villet lave ballade og ville ikke ud i noget, så han gik med til det.»</p> <p>«Jeg følte mig som sagt ikke rigtigt hjemme. For når jeg kom hjem et sted, hvor der hang postkort fra andre, hvor der stod 'Kære Arne, Anja, Fie ...', hvor jeg blev glemt, for jeg var der jo ikke, når de fleste folk kom på besøg. Altså, de vidste godt, jeg var der, men jeg tror, jeg blev glemt ofte. Jeg ved ikke. Jeg synes ikke, det er en god ordning. Jeg kan godt forstå idéen i, at barnet skal have et sted, der ligesom er deres base, men det andet ... Det bliver bare så halvt (...). Jeg synes helt klart, 1 uge hvert sted er den rigtige måde at gøre det på.»</p> <p>«Deleordningen var næsten bare en overgang fra, at jeg boede mest hos min mor, til at jeg boede mest hos min far, sådan at jeg kunne vænne mig til det. Jeg fik helt sikkert lavet ordningen om, fordi jeg ville være mindre sammen med mor. Jeg var så træt af at bo hos hende. Man bliver bare træt af hinanden, når man bor tæt sammen.»</p> <p>«Før jeg begyndte at gå i byen og få kæreste og sådan noget, så boede jeg rigtig meget hos far, men da jeg var omkring 17 år, begyndte jeg at bo rundt omkring. Jeg kunne ikke holde ud at bo hjemme. Det var bare for langt væk fra alt. Min far kunne ikke lide, at jeg bare boede rundt omkring, men han vidste ikke, hvad han skulle gøre ved det, og min mor havde fået ny kæreste og havde super travlt med ham.»</p> <p>«Jeg tror ikke, jeg selv har valgt det 100 procent, men jeg tror, de blev enige om det, fordi jeg kom og var ked af det. Og det har de været enige om. Det tror jeg også, min far har været ked af, men de blev enige om det, fordi det var det bedste for mig – forhåbentlig.»</p> <p>«Det var først, da jeg blev 15-16 år, at mine forældre begyndte at lytte. Før da gjorde de det tydeligt klart, hvad deres meninger var.»</p> <p>«Det skal ikke bare være dem [forældrene], der styrer en, men at man netop selv får lov til at sige, at det her holder ikke.»</p> <p>«Jeg vil også sige, at jeg havde meget frie tøjler på den måde, at det meget var op til mig, men de gjorde det samtidigt sådan, at det var meget klart, at det betød rigtig meget for dem, at jeg var lige meget begge steder, det kunne jeg virkelig mærke var vigtigt for dem. Så derfor faldt det mig aldrig ind at sige, at jeg ville være mere det ene sted. Det var der bare ikke nogen diskussion om (...) Åh, så ville der bare være krise det ene sted. Det havde jeg bare overhovedet ikke lyst til.»</p> <p>...</p> <p>Pil: Jeg spurgte, om man ikke godt kunne godt gøre det lidt længere. Jo, det kunne vi godt, og så fik jeg også trumfet det med 2 uger hvert sted igennem, så det blev 2 uger hos hver.</p> <p>Interviewer: Skulle det trumfes igennem?</p> <p>Pil: Ej, ja lidt. Jeg tror mere, de er sådan nogle, der er lidt "øv, så ser vi dig ikke i 2 uger", så måtte man jo lige sige "hey, det er alt så mig, der render frem og tilbage hele tiden". Det kunne de godt forstå.</p>
--	--

	<p>Interviewer: Har I kunnet diskutere dine holdninger og følelser omkring det?</p> <p>Pil: Ja, sagtens, det har de altid været meget åbne overfor. Jeg har altid været forsigtig netop med det der med at være meget hos den ene og mindre hos den anden. Men det har jeg heller aldrig haft interesse i at skulle være, men det har jeg også passet meget på med, fordi jeg ved, at det ville betyde rigtig meget for dem, hvis jeg lige pludselig sagde, at nu vil jeg kun bo hos mor. Så ved jeg godt, at det ikke ville have været så fedt. Det havde ikke været så sjovt. Det havde jeg jo heller ikke lyst til.</p> <p>...</p> <p>«Jeg har aldrig ligget og været ked af det, fordi jeg ikke var hos min far. Var meget naturligt. Nok fordi man havde gjort det altid. Sådan var det bare. Det kunne man ikke rigtig gøre noget ved. Jeg blev ikke flyttet over til min mor, fordi jeg havde lyst til det. Der var en orden. Det faldt mig ikke ind.»</p> <p>«Mine forældre samarbejdede o.k. De har altid været i dialog. Det var først, da jeg blev ældre og selv kunne bestemme, at det gik galt. Der blev jeg jo lidt sådan en tredje part, og det skabte yderligere konflikt. Jeg kunne jo tage parti. Og gjorde det ofte for, hvad min far sagde.»</p> <p>«Det skulle ikke være, så jeg fik dårlig samvittighed over det (...) jeg tror, de gjorde det klart for mig, at det har vi taget en beslutning om, så jeg ikke skulle føle (...). Jeg tror, det er vigtigt, at forældrene sørger for, at barnet ikke får dårlig samvittighed. Fordi man står i det der dilemma, fordi man ikke vil gøre den ene ked af det, hvis man vælger en fra eller til.»</p> <p>«Jeg syntes, det var besværligt til sidst. Fik også flere og flere ting med mig, bøger for eksempel. Det blev mere irriterende det hele (...). Jeg blev sådan lidt stresset af det. Jeg syntes bare, det var rigtig, rigtig irriterende. Jeg havde brug for længere tid. Jeg syntes også, det gik hurtigt. En uge gik begyndte bare at gå hurtigere, hurtigere og hurtigere. Jeg syntes, man havde brug for mere tid, så man kunne nå at falde ned og være der.»</p> <p>«Det er godt at have en søskende at følges med. Ens forældre skal bare lave to. Jeg var rigtig glad for at have min bror med mig. At vi var to. Nogle gange kunne man jo også få sådan teenageanfald og råbe, at øv altså, hvor er det bare tarveligt, at jeg skal slæbe min hårbørste frem og tilbage hver uge, og så kunne man snakke om det. Jeg syntes, det var svært, da han flyttede hjemmefra før mig, og jeg skulle fortsætte alene.»</p> <p>«Min ene søster havde svært ved, at mig og min bror flyttede og var sammen hele tiden. Hun vidste jo godt, at hun ikke havde den samme mor som os. Det har taget lidt tid at få hende til at indse, at hun jo er lige så meget søster for mig som min bror. Men det har hun haft lidt svært ved, også fordi vi jo var væk nogle gange. Det har været lidt tough for hende lige at skulle affinde sig med det.»</p> <p>«Det har jeg savnet lidt, faktisk det at have en søskende. Jeg var den eneste (...). De andre var mere knyttet sammen, og det var det faktisk ikke, for i virkeligheden var mine søstre jo vildt glade, når jeg kom derhjem, men alligevel følte jeg, at de var lidt bedre stillede, fordi de jo var der oftere. Det havde da været meget fedt at have haft en storebror med.»</p> <p>«Hos min far kom min stedmor, de er gift i dag, da jeg var 6-7 år, hun havde to piger, der var 1 år yngre og 1 år ældre end mig. Og for 12 år siden fik de en lille søn sammen. Det var hyggeligt at have nogen at lege med. Da jeg lærte dem at kende. Jeg tror ikke, jeg var så vild med dem i starten, og de var sikkert heller ikke så vilde med mig.»</p> <p>«Men det er da en bonus ved at være skilsmissebarn, at man får</p>
--	--

	<p>nogle ekstra søskende.»</p> <p>«Jeg brød mig ikke om min fars familie. De var lige flyttet sammen, og man har jo sådan en forsvarsmekanisme, at man hader fars nye kæreste. Men da jeg var 13 år, opdagede jeg, at jeg havde søde søstre og en enormt sød stedmor. Før det var jeg meget præget af forsvarsmekanisme. Jeg skulle holde min far i hånden, når jeg var i huset, og min stedmor var bare en, jeg skulle adlyde. Men så gik det op for mig, at det var fint.»</p> <p>«I dag har jeg det sindssygt godt med pigerne. De er ligesom søstre. En af dem bor lige ved siden af mig i dag, og vi ses tit og laver mad.»</p> <p>...</p> <p>Anne-Kristine: Det, der står klarest for mig, som jeg var ked af, det var med min stedmor, og der var det svært at gå til min far, for han var jo endelig glad. Var faldet lidt til ro. Interviewer: Hvorfor var det svært med din stedmor?</p> <p>Anne-Kristine: Jamen, hun var også selv lige kommet ud af en skilsmisse, og jeg tror, hun var – ikke jaloux – men hun havde det svært med, at min far var meget glad, når jeg var der, og ville lave ting med mig. Og at vi nogle gange cyklede tur bare os to. Ved ikke, om hun har følt sig udenfor. Og så synes jeg, hun var dum ved min mor og søster. Og så blev jeg også sådan lidt "du skal ikke genere min familie", men det er blevet helt fint.»</p> <p>«Kommunikationen var helt fin på overfladen, men selvfølgelig har der været nogle problemer. Især da min stedmor kom til og ikke var så glad for, at de talte sammen.»</p> <p>«Man var jo fuldstændig klar over, hvem der var ens rigtige far. Hvem der er ens forældre. Ikke at man ikke kan holde af dem. Jeg elsker mine stedforældre næsten lige så højt, fordi de er så stor en del af ens familie. Nu skal jeg ikke lyde tarvelig, men man ved jo godt, hvem man prioriterer. Det er da min far og min søster, jeg tænker på, når jeg skal over og sige hej. Det er da dem, jeg prioriterer, de to. Det er helt klart dem, der er mit fokus.»</p> <p>«De har ikke holdt jul og fælles fødselsdag, men det var ikke på grund af mine forældre, men på grund af min stedfar, der har haft et fuldstændigt sygeligt jalousiforhold til min far. Han gik altid ned i kælderen, når min far kom og hentede mig. Lige inden min konfirmation fik jeg et brev om, at der havde han nattevagt, så det kunne han ikke. Jeg tror egentlig, jeg vænnede mig til det, men da jeg var 13 år, satte jeg mig ned med ham og sagde til ham, at han skulle tage sig lidt sammen, for han skulle bare vide, at når jeg fik børn og blev gift, så nægtede jeg altså at skulle holde to af alting. Og så tog det ham så lige 5 år ekstra, så en dag kom han op og sagde "ej, ville det ikke være hyggeligt med en fælles fødselsdag?" og så sad jeg lidt der. Det var bare meget mærkeligt, at et menneske skal ned i kælderen og hente ærter i fryseren, hver gang ens far kommer. Jeg havde ikke set dem trykke hænder, før jeg var 18 år. Det er jo virkelig ikke normalt.»</p> <p>«Min mor var alene, og det hele handlede om mig. Så var de nyforelskede, og det hele handlede om dem. Jeg oplevede et opmærksomhedsdrop, fra at det hele handler om mig og til så slet ikke. Måske var det også min mors tid til opmærksomhed. Barnet får jo altid tonsvis af opmærksomhed, men det kan godt føles anderledes (...). Han stjal min mor, men i dag har vi et superfedt forhold.»</p> <p>«Da min far og hans kone fik deres datter, der tog min far mig og min bror med til Paris i 3 dage i Disneyland, og det kan jeg tydelig huske, det var så vigtigt. Det var det første nye barn, og det var alligevel lidt mærkeligt, at nu var der en ny kone, og nu skulle de have et barn sammen, og hvad så med os, og der var det virkelig</p>
--	--

	<p>vigtigt, at min far, kun ham og os, han ligesom sagde, nu tager vi lige væk. Nu skal den nye ikke have al opmærksomheden. Det kan jeg huske stadigvæk, at det var bare det vigtigste. At jeg stadig kan huske, hold da op, det betød meget. Det var rigtig godt, han gjorde det der.»</p> <p>«Jeg har virkelig været glad for, at de forblev i det samme område. Alt sådan noget med, at jeg kunne gå i den samme skole, og jeg skulle ikke køre langt med den ene og kortere med den anden, og jeg kunne have venner begge steder. Det har været virkelig vigtigt for mig, at jeg har kunnet gøre det samme to forskellige steder.»</p> <p>«Distancen var det værste. Jeg boede helvedes langt væk hos min far. Jeg var der kun for at se dem. Jeg havde ingen venner i byen, jeg kendte ingen, og i dag kan jeg ikke finde rundt der. Jeg kendte kun til huset. Den største udfordring for mig var helt sikkert afstanden, fordi jeg havde velfungerende hjem hos både min far og min mor. Jeg kunne jo ikke lige tage venner med hjem til min far. Far skulle jo så køre dem hjem igen. Det blev bare et sted, jeg sov.»</p> <p>«Det var helt klart ikke godt for mig, at min far boede så langt væk. Det har påvirket mig enormt meget. Men min fars kærestes børns far boede jo tæt på, og de blev jo nok nødt til at vælge, hvilket barn de skulle bo tættest på. Og jeg har nok klaret det bedre end pigerne, hvis de havde haft langt mellem hjemmene (...). Jeg følte altid, jeg var alt for kort tid hos min far. Jeg kunne ikke holde min mor ud til sidst, men havde jeg fået deleordning tidligere, som 10-årig for eksempel, så havde det nok været godt. Et barn opdager, at det er mere et sted. Bøf med sovs hos far og øv hos mor.»</p> <p>...</p> <p>Anne-Kristine: Jeg kunne huske, at så skulle man pludselig pakke. Lidt forvirrende. At man skulle omstille sig selv til at være i en ny familie, i et nyt liv. Det tror jeg har været det sværeste. Det der med, at der var to forskellige familier, to forskellige måder at gøre tingene på. Det var nok mest i hovedet, at man skulle vænne sig til det.</p> <p>Pil: For mig var det bare ... Det gik lidt for hurtigt nogle gange. Jeg synes, det var hårdt senere hen, at jeg skulle flytte hele tiden. Det kan godt være, at jeg følte mig lidt som en kuffert alligevel. Jeg synes, det stressede mig lidt. Eller gjorde mig lidt irriteret. Jeg er også meget glemsom. Jeg glemte hele tiden ting.</p> <p>Interviewer: Hvad skete der, hvis du glemte noget? Skulle du så selv hjem og hente det?</p> <p>Pil: Det kom lidt an på situationen. Om jeg stod og tudede, fordi jeg havde glemt en bog, så kunne min mor godt lige trille mig over eller omvendt. Ellers var det jo mig selv. På den anden side kan jeg heller ikke forestille mig, at det kunne have været gjort anderledes eller bedre på nogen anden måde. Jeg synes, det er blevet gjort så godt, som det kunne for mig. Så det er alligevel ikke så negativt. Men det var lidt hårdt nogle gange. Men jeg har jo ikke prøvet noget andet.</p> <p>Anne-Kristine: Det kan jo bare ikke være perfekt. Men omstilling kunne også være spændende og udfordrende: Jeg havde to meget forskellige familier, og det var jo også sjovt med den afveksling. Det var noget af det gode – at der var noget det ene sted og noget helt andet det andet sted, at det var nogle helt andre ting, man spiste. Og nogle helt andre ting, man lavede og brugte sin fritid på (Pil, 21 år).</p> <p>En hverdag fordelt på to forældres hjem betød også dobbelt op af materielle goder og en stor og broget familie:</p>
--	---

	<p>Anne-Kristine: Man havde jo to værelser, dobbeltjul og -gaver. Det er meget sjovt. Der var jo rejser, dobbeltferier. Materielle ting.</p> <p>Rikke: Folk var vildt misundelige. Blærefaktor.</p> <p>Pil: Begge mine forældre er enebørn, så pludselig fik jeg fætre og kusiner ved, at de blev gift med nye. Fantastisk pludselig at have tre kusiner og to fætre. Wow.</p> <p>...</p> <p>Rikke: Det er vigtigt, at mine forældre – nu snakkede de ikke meget sammen, men alligevel – at de snakkede om, hvornår man måtte drikke, og hvor sent man måtte være ude, for sådan noget var mine forældre enige om. Så det heller aldrig kan være den der ”hjemme hos far, der må jeg det her”, for det skaber bare en splid på en måde og laver nogle unødvendige konflikter.</p> <p>Anne-Kristine: Det, der betød mest, var, at de fandt ud af det sammen og var enige om opdragelse. Det med at de gik til forældremøder sammen.</p> <p>Pil: Jeg synes også, det har været rart, at mine forældre kunne snakke sammen, og at de gjorde det. Hvis nu jeg var lidt trist over noget, at mine forældre havde skrevet sammen, at min mor for eksempel havde skrevet til min far: ”Hey, Pil er ked af et eller andet”. Det var bare rart at vide, at de snakker sammen. Når de snakker sammen, var det kun om mig og min bror, men det gjorde de, og de holdt hinanden opdateret.</p> <p>Anders: Min far kom og pyntede op til fødselsdag om morgenen hos min mor, og så vækkede de mig sådan. Sådan har det altid været. Altid.</p> <p>...</p> <p>Ofte var tonen afvisende, og, som Anders formulerede det, faren ”blev tit afvist med sådan en kold skulder eller en sarkastisk bemærkning”. Anders’ forældre skændtes meget.</p> <p>Anders: Der har været skænderier, og jeg har følt, at jeg ikke kunne have dem sammen. Hvis der var noget, jeg skulle have lov til, kom de stort set hver gang op at skændes. Det var helt klart for mig, at det ikke var rart, når de mødte hinanden. Og det gjorde de hver gang, jeg skulle hen til min far eller tilbage til min mor. Der var konfrontation hver gang. Diskussionerne havde ingen mening andet end, at de bare prøvede hinanden af. Det generede mig.</p> <p>Interviewer: Sagde du det til dine forældre?</p> <p>Anders: Ja, og det hjalp.</p> <p>Anne-Kristines forældre havde et godt forhold. Hun er i dag imponeret over dem. Holdt jul sammen, da jeg var lille. Når man tænker tilbage, at det var utroligt flot af dem, for det var sammen med min stedfar. Og jeg kan i hvert fald ikke huske, mens vi har været sammen, at der har været ubehagelige episoder. De har altid kunnet ringe sammen, snakke sammen, hvis der har været noget. Fødselsdag, jul.</p> <p>...</p> <p>Rikke: Min far har aldrig været sådan, men min mor kunne godt finde på at sige, Rikke, du kender ham jo, det gør han jo, det er jo din far, men de har været gode til at være meget loyale over for den anden.</p> <p>Anne-Kristine: Det vil man jo ikke have.</p> <p>Rikke: Nej, det er jo bare noget, man selv må synes, men de skal jo være total neutrale og slet ikke rydde op i gamle ting/følelser.</p> <p>Interviewer [henvendt til Anne-Kristine]: Er det noget, du også kan genkende?</p>
--	---

	<p>Anne-Kristine: Ja, helt sikkert. Altså min mor, jeg har aldrig hørt hende si noe dårlig om min far, like meget hvor meget, om jeg har brokket meg over ham. Når jeg gjerne ville ha hende litt med på den, der har hun ikke villet si noe dårlig om ham. Men min far kunne godt si noen ting om min mor. Det er da meget sørgelig, for man vil jo også beskytte sine foreldre over for hinanden.</p> <p>Rikke: Det var ikke, fordi jeg ønsket, at mine foreldre skulle finne sammen igen, men på det tidspunkt i ens liv, er det bare de to mennesker, der er allerviktigst, så er det bare et stik i hjertet at høre de der ting.</p> <p>Pil: Ja, det er det. Ja. Skulle man si noe, så måtte de godt lade være med det og bare være søde.</p> <p>...</p> <p>«Jeg kan ikke ha flere hjem. Mit hjem var hos min mor størstedelen af min barndom. Altså indtil jeg blev uvenner med min mor og flyttede hen til min far. Jeg kan heller ikke ha to juleaftener. Jul holdt jeg altid hos min mor, så fik far nytår.»</p> <p>«Jeg skulle ikke lave så meget hos min far. Det var lidt mere specielt at være hos min far. Måske en lidt mærkelig sammenligning: men det var lidt ligesom at komme hos sine bedsteforeldre med hygge og slik. Jeg så min mor mere, jo. Der blev gjort noget ekstra, når jeg var hos min far.»</p> <p>«Det ene har altid været endnu mere mit hjem end det andet, men det har da været mit hjem. Min far har jo været der. Men jeg tænker, at der tit vil være forskel på, hvor man føler sig mest hjemme.»</p> <p>...</p> <p>Pil [henvendt til Anne-Kristine og Rikke]: Det, I siger, at I, når I var hos jeres far, så var det ligesom, at I var hos jeres bedsteforeldre. Og jeg tror, det er vigtigt, at man har en hverdag. Som du savnede, Rikke, hos din far. Det ville jeg føle var vigtigt. At jeg kunne mærke, at det kunne godt være, jeg havde to hjem, men jeg var hjemme begge steder. jeg ved ikke, hvordan jeg skal forklare det. Det er lige meget mit hjem begge steder.</p> <p>Rikke: Jamen, jeg tror helt klart, det er vigtigt det med, at man hører til begge steder, for det gjorde jeg ikke (...) jeg nåede ikke at falde til. Vigtig faktor, at man kan høre til begge steder.</p> <p>...</p> <p>«Det med at føle sig elsket af begge foreldre. Det er ikke din skyld, de er gået fra hinanden. De vil begge gerne ha dig. Jeg synes, noget godt er, at det må da være dejligt at vide, at ens foreldre kan deles om en, så det ikke er den der, at min far vil ha mig hele tiden, og min mor vil ha, at jeg skal bo hos hende.</p> <p>Det har da betydet meget for mig, at jeg boede 1 uge hos hver, at jeg har vidst, at det har de godt kunnet finde ud af at deles om mig og min søster på den måde.»</p>
Faktorer	<p>Barns alder; barns alder ved brudd; praktiske forhold; foreldresamarbeid; relasjon mellom foreldrene; årsak til valg av bostedsform; hvordan avtaler er gjort/befestet; medbestemmelsesrett; foreldrenes følelser; rettferdighetssans; hensyn til foreldrene; foreldrekonflikt; foreldre-barn relasjon; økonomi; fleksibilitet; stress; ønsker om stabilitet; venner; nye partnere; venner; nye partnere; geografisk avstand; fritidsaktiviteter; tidsfordeling (7/7 eller 14/14 for eksempel); søsken; skole; ulike regler; kontakt utenfor «egen» uke; rigiditet; foreldrekommunikasjon; følelsen av kontinuitet; medbestemmelse; barns ansvar (for deleordningen); hverdagslogistikk; foreldrenes forventning om å bruke tid sammen; søsken; den utvidede familien;</p>

	fysiske omgivelser; barnets temperament og psyke (robusthet); savn;
Forfatterens konklusjon	Vi har i denne undersøgelse fået indblik i, hvordan skilsmissebørn i deleordninger oplever deres hverdag. Nogle af de problemstillinger, børnene fremhævede, er særskilte for børn i deleordninger. Andre deler de med skilsmissebørn i almindelighed, om end disse accentueres for delebørn, fordi de tilbringer lige meget tid hos begge forældre. Atter andre problemstillinger er vilkår for børn, uanset om deres forældre er skilt eller ej. Det gælder eksempelvis de behov for forandringer i hjemmet, børn kan opleve, i takt med at de bliver ældre og får øget trang til frihed og autonomi.

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Ottosen, 2013
Land	Danmark
Forskningsspørgsmål	Formålet med artiklen er at undersøge, hvordan forskningsresultater om skilsmissebørns samværsarrangementer, in casu deleordninger (delt bosted; vekselsvist boende), kan omsættes til redskaber for den børnesagkyndige rådgivning.
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	kvalitativ interviewundersøgelse barndomssociologisk/socialpsykologisk udviklet en model som ramme for de empiriske iagttagelser med inspiration fra teoridannelse og modeller om stress/sårbarhed
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	28 danske børn i 8–14-års alderen, deres forældre samt fire unge voksne,
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	I Danmark bliver dette arrangement kaldt en deleordning, mens man i Sverige taler om vekselsvis boende og i Norge om delt bopæl.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	Deler her – fram til side 70/71 er veldig oppsummerende (presenterer funn fra opprinnelig studie) – skal vi bare hente funn derfra? Fx fortalte en 12-årig pige om at flytte fra den ene forælder til den anden: «Det er ligesom at starte forfra hver gang – altså sådan med, hvordan de tager de forskellige ting, man siger. Hvis den ene synes, at en ting var sjov, så hvis man siger det til den anden, så er det nogle gange ikke så sjovt som med den anden.» «Altså, jeg var ved at blive pubertet, så jeg var rimelig meget uvenner med min mor og sådan noget, og så ville jeg hellere være noget mere her [hos faderen] og sådan noget, men det ville min mor ikke rigtig have, og det var sundest for børnene at være et sted og have adresse et sted og sådan noget. Men så fik vi det så trumfet igennem, at vi gerne ville bo en uge hos hver»[Og senere i samme interview om moderen]... «Jeg blev jo irriteret på hende, fordi altså i princippet, så vil jeg jo sige, at det er mig, der altså skal have indflydelse på, hvor jeg skal være henne...» «Om mandagen tænker jeg, ork! Jeg orker nærmest ikke at flytte, fordi det er sådan lidt besværligt, fordi jeg har en stor taske med alle mine ting, som jeg skal have flyttet. Det er hårdt, men når man endelig har fået det overstået, så er man glad for at man gjorde det.

	<p>Det dårlige [ved 7-7-ordningen] er altså sådan noget fysisk, at når jeg skal bære den taske, kan jeg mærke at min ene skulder gør ondt nogen gange. Ret tit hele 6 dage, og så på den 7. er den fin, og på den 8. dag gør den ondt igen, fordi det er ligesom der, jeg skal bære den.»</p> <p>«Mine forældre blev jo skilt, da jeg var 6 år, og dengang sagde jeg, at jeg simpelthen blev så stresset af det her: «Kan jeg ikke få en ordning, hvor jeg skal flytte mindre?» fordi jeg simpelthen blev så stresset. Jeg kunne ikke holde ud at flytte hver uge – hvor skulle jeg være nu og hvor skulle jeg være nu? Efter at jeg er blevet 10 år, har jeg tænkt lidt over, hvad der egentlig gør at jeg blev så stresset og sådan noget, for på en måde tænker jeg, at det ikke kun er på grund af ordningen, det er også på grund af noget, der sker i skolen. Jeg er nemlig begyndt at blive mere deprimeret, hver gang jeg kommer hjem fra skole, og nogen gange, når jeg tænker, at jeg er dum, så slår jeg mig selv i hovedet med min jerndrikkedunk. Så jeg tror ikke, at det kun kan være derfor.»</p> <p>«Altså her i fredags skulle jeg til Vejle sammen med en veninde, og min far ville ikke have det. Men det er min mor, der bestemmer efter skoletid om fredagen, og hun ville godt have at jeg tog af sted, fordi hun går meget op i det der sociale samliv og sådan noget, og det endte med, at jeg tog af sted, og min far sagde bare, at det måtte være min beslutning, og han ville bare ikke gøre det.»</p> <p>«Jeg tror ikke, at min mor snakker om sit had til min far, men min far har fortalt, fordi han gerne vil have, at vi skulle forstå, hvorfor de ikke længere kunne snakke sammen. Jeg har ikke lige styr på det, men vil faktisk gerne vide, hvad der foregår, hvad der sker, så man ikke bare går i det uvisse, uvidende om det.»</p>
Faktorer	Foreldrene ulike – ulike stemninger i hjemmene; fleksibilitet; barnas innflytelse i valg av boform; praktiske forhold (rundt flytting); stress; psykisk helse; foreldresamarbeid; å være informert; ha innflytelse;
Forfatterens konklusjon	<p>På baggrund af den danske undersøgelse og andre studier har vi identificeret en række faktorer, som kan have betydning for trivsel hos børn i deleordninger.</p> <p>Alment kan den multifaktorielle model anvendes til at navigere i de henh. beskyttende og vedligeholdende faktorer, der foreligger i en konkret familie og på den måde danne grundlag for, at forældre og myndighedspersoner kan afklare, om en deleordning vil belaste barnet unødigt. Nogle helt centrale faktorer er kvaliteten af forældrenes samarbejde med lydhørhed over for børns skiftende behov og en infrastruktur, der ikke skaber uoverstigelige barrierer for at leve et normalt barndomsliv. Endvidere peger vi på, at kvaliteten af barnets indre arbejdsmodel er en vigtig individuel faktor. Vi gør ikke gældende, at delebørn er mere sårbare end skilsmissebørn i andre typer samværsordninger. Men vi har argumenteret for, at delebørn – som andre mobile personer – er særligt belastede pga. af ulemper, som pendlen medfører. Derfor har disse børn brug for støtte til at udvikle «copingstrategier» og hjælp til at skabe sammenhæng mellem deres to familieliv. Vi har med modellen peget på en række empirisk veldokumenterede faktorer, som kan påvirke delebarnets mulighed for at skabe en sammenhængende hverdag. Arbejdet med modellen gav os en ny forståelse af, hvordan empiri om skilsmissebørn kan indgå i praktikerens arbejde med at vurdere de kræfter, som er i spil i den enkelte familie og dermed øge kvaliteten i det familieretlige arbejde.</p>

	Ligeledes gav modellen mulighed for at integrere de individuelt beskyttende og vedligeholdende faktorer, som den tilknytningsteoretiske analyse af børneinterviewene gav
--	--

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Sigurdardóttir, 2018
Land	Iceland
Forskningsspørsmål	(a) to explore the general development of shared parenting arrangements within the Icelandic population as a whole, to find out their extent and the general experience, and (b) to acquire new knowledge by obtaining information on the views of children who had lived through such arrangements in more depth.
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	Personal interviews
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	16 grown-up children of divorced parents participated in personal Interviews, around the age of 20, 12 women and 4 men. Their ages at the time of divorce varied greatly, ranging from 2 to 18. However, the most common age at the time of divorce was around 13 years.
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	'equal time sharing arrangement' (ETSA): it refers to parents' own agreed arrangement about children staying half their time with each parent. It is seen as equal although the time split may differ from 7:7 nights to 6:8 and sometimes 14:14, according to the children's ages and wishes or the families' practical circumstances. It needs to be stressed that ETSA is unrelated to the legal custody arrangement. It goes further than 'shared parenting', which implies legal joint custody. Its core meaning in practice is equal parental responsibility and the child's equal right to each parent's day to day care and contact. This applies to physical contact on a regular, equal 50/50 time-split.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	Positive experience reflected continuous, equal and happy relationships with both parents during childhood. Most of the respondents, 12 of 16, expressed good or neutral communications and effective parental co-operation. These parents seemed to keep their own disagreements and circumstances away from the children. Financial matters were most often kept away from the children and the parents divided between them informally and flexibly the expenses for the child. ... parents made an effort to coordinate the child's life between them, for example by keeping changes to a minimum. Most of the parents lived in the same school area which played a big role in the children's positive outlook. Those who felt that the parents respected the child's need for explanation and participation emphasised its effect for their contentment after the divorce. Negative experience of the children was related to the practical organisation of life, i.e. having switch between two homes with their belongings and not being able to be with their friends. On the other hand, they described discontent and emotional distress because of instability and conflicts linked to the parents' problems. Poor communications between parents did also affect the children's relationship with their

	<p>grandparents and the extended family and created a crumbling feeling of disintegration or lack of belonging. ... two quite different homes ... very different rules... ... changes in the parents' roles and their communications with them, most of them had had interactive, satisfactory relationships with both of their parents, not only before but also after the divorce. This seems to have been a factor when equal time-sharing was chosen, that is, building on the earlier experience of solid parental co-operation when in marriage. Some of the narratives reflect insecurity, anxiety and stress. These connected to the young person's critical views of the arrangement and frustration towards their parents, often reflected in their descriptions of the turbulence in their lives connected with not to have one permanent place to stay. ... insecurity and regret were expressed over a third party coming into parent's life.</p> <p>The parents had settled their emotional conflicts and disagreements and emphasised that the children did not experience any discontent.</p> <p>The stories revealed that sometimes the parents agreed upon this arrangement and wanted to co-operate despite the fact that their communication and co-ordination was not optimal. They selected the arrangement for other reasons, such as practicality or adult equality rather than because they believed it would be the best outcome for their child. It could be functional enough, although the children suffered from the often mechanical and restricted communication between the parents.</p>
Faktorer	<p>Relationship with parents; communication and cooperation/conflict between parents; economy; keeping changes to a minimum; geographical distance; respecting or not children's need for explanation and participation; degree of flexibility; practicalities of two homes; relationship to peers/friends; instability; parental conflicts; relationship to grandparents and extended family; different homes with different rules; relationship to parents before divorce; turbulence of two places to stay; parents' new relationships; reasons for choosing the arrangement;</p>
Forfatternes konklusjon	<p>The reality of the arrangement in practice is that parents chose the arrangement on the basis of their own preferences rather than a court imposing it or because the generally accepted core conditions for a positive outcome for children were in place. These negative experiences of ETSA are discussed in further detail and the need for law reform and service improvement is considered.</p>

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Sollied, 2015
Land	Norge
Forskningsspørsmål	<p>Hensikten med studien er utforske hvordan barn og ungdom opplever samlivsbrudd, for så å implisere dette perspektivet i samtaler mellom fagfolk, foreldre og barn.</p> <p>Hvordan opplever barn som bor i en deleordning skiftet mellom sine to hjem? I tilknytning til problemstillingen har jeg følgende forskningsspørsmål:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan skaper de sammenheng mellom de to hjemmene? • Hvordan opplever de at innsatsen blir omtalt og anerkjent?
Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)	For å belyse fenomenet teoretisk bruker jeg systemteori med et spesielt fokus på sosialkonstruksjonisme, og supplerer dette med forskning på samlivsbrudd generelt og delt omsorg spesielt. Antonovskys mestringsteori er sentral i analysematerialet. Analyseverktøyet er Interpretative Phenomenological Analysis (IPA), og fire semistrukturerte intervju ble grunnlaget for kategorisering av empiri, som etterpå ble fortolket og drøftet opp mot relevant teori.
Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)	4 intervjupersoner er mellom 19 og 25 år, tre jenter og en gutt, og de har i snitt 11 års erfaring med å bo i to hjem. (Alle mine intervjupersoner var rundt 12 år og yngre da foreldrene gikk fra hverandre. På intervjutidspunktet er de mellom 19 og 25 år.)
Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)	Det er mange ulike bostedsordninger som velges for barn som opplever samlivsbrudd, men mitt fokus er den økende bostedsordningen som kalles delt bosted. Det vil si at barna bor tilnærmet likt i begge hjemmene. De ble valgt ut fra at de hadde levd i en 50/50-ordning over flere år, og at det ikke hadde vært høy konflikt mellom foreldrene.
Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)	"vi ble bare enig, vi og foreldran våres, ikke så mye diskusjon, det ble bare til at sånn skulle det være" "no va altså vi heldig,.... foreldran våres måtte finne ut av en god løsning sjøl, det trengte ikke å være noen andre instansa involvert" Alle intervjupersonene var opptatt av rettferdighet, for foreldrene, og uttrykte dilemmaet mellom å velge etter eget ønske eller av hensyn til foreldrene slik "da hadde vi kanskje fått dårlig samvittighet, hvis vi var mer hos den ene enn den andre." og ".....det må være rettferdig." Mine intervjupersoner er alle over 19 år, men flere sier fortsatt at "æ ville ha følt nu også hvis æ skulle ha sagt til pappa at æ bare skulle bo hos mamma, at æ ville fått dårlig samvittighet, og det trur æ de yngre søskenan også hadde sagt". ... flere benevnte hvordan venner som hadde opplevd det samme, hadde vært støttende og trøstende: "Æ blei kjæmpelei mæ, men så begynte jo andre som hadde opplevd det før å si at det ville gå fint, og trøsta mæ." En annen snakket om ubehaget med å være den eneste i vennegjengen som hadde skilte foreldre, men at andre kom til etter hvert og det ble hjelpsomt for henne, og hun sa: "æ tror, eller æ vet, at når æ va yngre, så syns æ at det va litt ubehagelig å si at foreldran mine va skilt. Men så har æ jo fleire venninner som etterhvert har endt opp med skilte foreldra, og da har man jo plutselig noen man kan snakke med om det.... eller kordan det va....., og si at det ville gå bra". En av mine intervjupersoner sa " det e så mange som opplever skilsmisse, så det e jo ikke store saken....." Alle mine intervjupersoner uttrykte at foreldrene spurte om uka (fjortendagene), og at de bekreftet at det gikk bra, "det blei jo rutine etter hvert, det va egentlig bare sånn det va, æ tenkte ikke spesielt over det". De hadde heller ingen tanker om at situasjonen skulle bli noe annerledes om de snakket om det, og sa bl.a. at "i starten var det jo litt uvant, det tok litt tid til å bli vant til det, men æ syns det gikk bedre enn forventet, trodde det skulle bli verre egentlig". En av intervjupersonene sa: "æ synes egentlig de fikk til en fin overgang, og at det ikke var for ofte, at den en eller toukersplanen fungerte bra, at det ikke ble for hyppige skifta. Det ble stabilitet". Som en av mine intervjupersoner sa "vi snakker aldri om det....., tenker egentlig ikke over det, det har vart så lenge, vi er blitt så

	<p>vant...”, og jeg fortolker det dithen at de har tilpasset seg til de ordninger foreldrene ble enige om. Likevel kunne en av intervjupersonene reflektere over å ”...sitte igjen med følelsen av at vi ikke er blitt spurt nok...for på mange vis e det jo godt å få snakke om det, for det er jo ikke noe man snakker om....”.</p> <p>”Æ kan faktisk huske det mest fra byttedagen,.....at æ kunne være litt sånn.....at æ kunne bruke litt lenger tid.....på å gå hjem”.</p> <p>”altså, det sånn man ser for seg en liten....., som e overlessa med ting, og går og sparker litt i grusen”.</p> <p>”det e....., og kanskje oppi det hele å ha litt, æ vet ikke om æ kan si tid til mæ sjøl, men det e jo noe med å hele tiden skulle gå sånn imellom da.....”</p> <p>Intervjupersonene sa også at de selv ønsket å ha det rolig på flyttedagen, og en sa at “hvis det var noe avslappende med venninner, så hadde æ sagt at æ flytte i kveld, kan vi ta det i morra, men hadde æ blitt invitert og det hadde vært noe større, så hadde æ selvfølgelig gjort det”.</p> <p>En fortalte at hun “koblet seg på hele huset, for når partnera og mine og dine er tilstede, tar man det man får”. Samme person uttrykte glede over de gangene det bare var henne og den ene forelderen og sa “det e fint at det bare e mæ og han for ei helg, for da har æ liksom ikke ho og hennes barn å forholde mæ til, da blir det bare tid til mæ og han”.</p> <p>De to som bodde fjorten dager i hvert hjem, hadde også erfaring med ukesopphold, men sa at “det var for det meste to uker om gangen, det passa best for foreldran våres, men det passa egentlig greit for oss også. Fjorten dager i hvert hus hjelper til med å falle på plass”. Betegnende for at flyttingen er en innsats blir utsagnet fra den ene om at “det ble jo kjempeslitsomt å skulle hver søndag....., å pakke tingane sine....., så da utvida vi til to uke....., og det er nærliggende å knytte innsatsen til arbeid når en annen sier at “da hadde vi ei frihelg hvor vi bare var på et sted”.</p> <p>”så begynte vi å bytte på fredag, så hadde vi helga til å komme på plass, det e reint praktisk”.</p> <p>[om søsken] ” det at vi har vært sammen er det som har vært mest bestemmende for at æ har hatt det bra” (...)”korsen vi snakker sammen, og den generelle tonen er liksom den samme. Det tror æ e fordi vi....., vi to e i lag hele tida.”</p> <p>”vi søsken er alltid sammen, det e viktigst”.</p> <p>... foreldreskapet skal fortsette, bekreftes av en av mine intervjupersoner som sa at “vi er sammenhengen”.</p> <p>... en av mine intervjupersoner sa “vi vil ikke gjøre det vanskeligere enn det er, vi klager ikke”.</p> <p>”å bo her og bo der, det er jo ikke stedet, det er jo folkan du er med som preger kordan du har det”.</p> <p>”det var ikke veldig naturlig i starten, men det føltes veldig mye greiere når det kom fram at pappa og hun hadde et godt forhold, så da kunne æ også ha kontakt og ikke føle at æ tråkka over noen grenser.”</p> <p>Men også noen som blir stabile i livene deres; ”pappa har en samboer som han har bodd med hele tida, de flytta ikke sammen med en gang, vi har et veldig godt forhold.”</p> <p>”erfaringa med å flytte flere ganger har vist at det går bra, men det er viktig at man vet hva som skal skje, at man er informert”.</p> <p>”de har vært flink til å ha det ordentlig delt.”</p> <p>”at det ikke var noen som prøvde å ta mer enn andre....”.</p>
--	--

	<p>"æ kunne synes at det var litt ekkelt innimellom fordi at æ følte at, eller at æ valgte den ene foran den andre" og "da blir man stilt overfor noen valg om at den her gangen så må æ velge å ha en ekstra helg hos pappa eller være med på det i stedet for å ha helga hos mamma".</p> <p>"at foreldran mine va veldig gode venna gjorde at det har blitt bra for oss og kordan vi har det".</p> <p>Ikke hos alle, men hos de fleste av mine intervjupersoner kom det frem betraktninger rundt dette at familiene kunne være sammen, "relasjonene våres er ikke annerledes selv om vi bor i to hus" og spesielt når det kom til julaften "æ e veldig glad i jula og æ e veldig glad når vi alle sammen e i lag".</p> <p>Tre av dem var av og til sammen med begge foreldrene (gjerne jula), og sa at "vi feirer jula slik vi brukte før, det er bare kommet flere mennesker til". En av dem opprettholdt tradisjonene knyttet til den ene forelderen, og opplevde det som uproblematisk: "det har alltid vært greit, for vi har alltid feira jul hos mamma, [...]og det e heilt,... pappa synes det e heilt greit at vi ikke feirer jul hos han, han skjønner veldig godt koffør, fordi det e det vi e vant til. Han feirer jul hos sæ sjøl, og så kommer han hit, mamma og pappa har et godt forhold, han kommer hit når de han bor med har åpna pakkan".</p> <p>Slik opplevde de ikke store endringer knyttet til dette, men sa at tradisjonene fortsatte uavhengig av skilsmisse fordi "familietingan e alle sine ting, for alle vil jo være med hverandre".</p> <p>"så kanskje æ blir en sånn som....., ikke får til å ha fullstendig forhold til bare en,.....altså det kan være litt ulogisk å tenke sånn, men....[...] så kanskje man ikke er like flink...., i forhold til andre som har foreldre som har bodd sammen, de klare det fordi det er normalen."</p> <p>"æ kjenne mange som sier at de ikke tror på det å gifte seg, når foreldran e skilt, men æ har aldri tenkt på det, ikke i det hele tatt".</p> <p>"æ har hatt en fin oppvekst selv om æ e skilsmissebarn" og "vi e en normal familie....., på en måte.....".</p> <p>"æ va så liten, æ huske ikkje, men æ tror de ordna det greit for oss", for siden å oppleve at " det gikk seg til, æ hadde det fint i begge husan".</p>
Faktorer	Medvirkning/medbestemmelsesrett; rettferdighet; likefordeling; samvittighet; venner; ideer om «normalitet»; Samfunnsdiskursen; nye partnere; nye søsken; lenge på opphold/hyppighet på bytte; praktiske forhold; byttedag; relasjonen mellom foreldrene; lojalitet; steforeldre; (hyppig) flytting; å være informert; foreldrenes følelser; foreldresamarbeid; foreldrekommunikasjon, foreldrerelasjon; foreldre-barn-relasjon; tradisjoner/kontinuitet; fleksibilitet; tanker om framtid; alder ved brudd;
Forfatterens konklusjon	Viktige funn i studien er ungdommenes opptatthet av at familietradisjonene opprettholdes etter samlivsbruddet, ønsket om å bli betraktet som normal familie og betydningen av søsken. Det kommer også fram at deres ekstra arbeidsinnsats i familiens relasjonsarbeid, ikke er tematisert. De opplever heller ikke å få anerkjennelse for den ekstra innsatsen de investerer i å vedlikeholde familierelasjonene.

	Sitat fra tekst
Forfatter (alle) og årstall	Aas, 2013
Land	Norge
Forskningsspørsmål	Undersøkelsen har følgende hovedproblemstilling: Hvilke helsemessige, sosiale og faglige

	<p>konsekvenser registreres hos disse barna?</p> <p>I forhold til dette har jeg følgende forskningsspørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke reaksjoner og utfordringer opplever foreldrene at barna har – og på hvilken måte gir boformen dem selv utfordringer i forhold til å møte barnas behov? - Hvilke konsekvenser og utfordringer opplever man i skole og hjelpeapparat at boformen gir barna? - Får familier som opplever dette som utfordrende den hjelp de har behov for?
<p>Metodologisk/analytisk tilnærming (f.eks. intervjuer, fokusgrupper, observasjoner, samt eventuelle vitenskapsteoretiske rammeverk)</p>	<p>kvalitative metoder med åpne og semistrukturerte intervjuer</p> <p>Utviklingsteori fenomenologisk og hermeneutisk perspektiv tematisk analyse</p>
<p>Populasjon (antall, kjønn, alder, foreldre/barn)</p>	<p>Det er i alt fire foreldreinformanter. To fedre og to mødre. De har fra ett til tre barn, totalt sett 8 barn, i alderen 3-23 år. Korteste tid fra samlivsbrudd er 3 år, lengste er 10 år. Informantene er spredt geografisk fra Nordland til Oslo.</p> <p>Fire foreldreinformanter og ni fagpersoner fra følgende etater: skole, helsesøstertjenesten, familievernet, barnevernet, barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP), og Barneombudet.</p>
<p>Samværsordning/bostedsordning (type, gjennomføring, omfang, varighet, frekvens, kontekst – kulturelle/sosioøkonomiske føringer)</p>	<p>Delt bosted</p>
<p>Funn (om opplevelser, erfaringer og preferanser, for eksempel knyttet til barnets livskvalitet, barnets psykiske helse, tilknytning mellom barn og foreldre, konflikt mellom foreldre)</p>	<p>En mor beskriver på følgende måte barnets reaksjon når dagen for å bytte bosted nærmer seg:</p> <p>«Så begynner hun å gråte. Jeg har så vondt i magen, jeg har vondt i hodet, jeg vil ikke, jeg er kvalm, jeg er svimmel.»</p> <p>Et par av barna har hatt så alvorlige symptomer at det har ført til sykehusinnleggelse slik en mor og en far beskriver:</p> <p>M: «Ja, i fjor sommer ble den yngste lagt inn på sykehuset for vondt i magen. Hun hadde så vondt i magen at hun ropte. Situasjonen hennes, den her flyttinga, og den her - hva skjer og hva skjer ikke - livet hennes er vanskelig å takle.»</p> <p>F: «Hun havnet jo på sykehus til slutt. Hun klarte ikke å stå på beina. Det var reelt for henne. Altså, det var ikke skuespill. Det var faktisk på en måte et kraftig utslag i kroppen på en veldig, veldig stresset situasjon for henne.»</p> <p>«Nei, jeg tror at, og det har jeg sagt fra de var ganske små, at en dag må de ha kraftig terapi, men jeg er veldig redd for de her. Jeg tenker litt mer forebygging. Hvorfor ikke gjøre det bra for ungene når de er små så slipper de å måtte ta det igjen når de er større. Jeg vil gjøre det best mulig for dem nå.»</p> <p>To belastninger ser ut til å gå igjen i informantenes beskrivelser av årsaken til at delt bostedsordningen får psykiske konsekvenser for barna. Det ene er stress, der de mest sårbare barna som har stort behov for ro og forutsigbarhet tydelig reagerer på den ukentlige flyttingen. Det andre er enkelte barns ansvarsfølelse for de voksne som helt overskygger barnets egne behov.</p>

	<p>En far beskriver sønnens vansker med å ha to hjem på følgende måte:</p> <p>«Så det var nok på en måte hovedgrunnen for ham, at vi så og på en måte lyttet til det. Han må ha en base, å ha én seng, ikke to senger, for det ville skape veldig mye stress. Vi så han trivdes best når ting var liksom definert og avklart kan du si da.»</p> <p>En mor forklarer hvordan datteren til stadighet setter til side egne ønsker fordi hun er redd for å såre far. Hjemme hos mor kan hun komme med utsagn som:</p> <p>«Jeg må jo ta vare på han pappa. Hvis han pappa ikke har meg så har han ingenting og da klarer han seg ikke.»</p> <p>Mor når ikke inn med argumenter om at de voksne har ansvar for seg selv. Hun har konkludert med følgende:</p> <p>«Jeg tenker hennes rettferdighetsans er så vanvittig stor, så hvis jeg tvinger noe igjennom der vil jeg ødelegge mitt forhold til henne. For lojaliteten er så stor.»</p> <p>En far forteller hvordan de ser datterens ansvarsfølelse sliter på henne, men at det ikke er noen enkel oppgave verken for ham selv eller barnets mor å endre på dette:</p> <p>«Det har vært tøft å balansere dette her, å ta, å vise omsorg for mor og for meg. Hun tar mye ansvar for de voksnes følelser, og det tror jeg har vært ganske tøft for henne. Det har jeg jobba veldig mye med. Både med meg selv, og vi har hatt kontakt med familievernkantoret og med mor. At hvordan kan vi skåne henne for det, få henne til å tenke mer på seg selv. Så det, ja det har vært en stor øvelse.»</p> <p>Dette gjaldt de informantene der barnas mor og far bodde i ulike skolekretser. Disse foreldrene beskrev barn som annenhver uke satt mye alene på rommet sitt, og at barna gav uttrykk for kjedsomhet og ensomhet. En av informantene mente at flyttingen også medførte vansker den tiden barnet var i det hjemmet som lå i skolekretsen:</p> <p>«Og jeg ser utfordringen med venner. Det er ikke så mange venner som kommer og ringer på lenger for de vet jo ikke når de er hjemme. Så spesielt den eldste har kjempeproblemer med det.»</p> <p>Der begge foreldrene bodde i samme skolekrets ble det ikke beskrevet sosiale vansker i det hele tatt, heller tvert om:</p> <p>«Så jeg tror det har vært godt for henne å ha både mor og far som en del av hverdagen, og at det også innebar – det med vennene hennes. At det var like naturlig for dem å være her som der moren bodde.»</p> <p>Noen av barna klarer fint å forholde seg til dette og skiller greit mellom regler hos far og regler hos mor. Imidlertid kan det for noen oppleves forholdsvis kaotisk og uforståelig. En mor sier fortvilet:</p> <p>«Jeg synes det er vanskelig å se at ungene ikke har det bra. Jeg synes det er kjempevanskelig å vite at mine unger får store sår i sine følelsesliv. At de skal bruke store deler av barndommen til å prøve å forstå livet sitt, som egentlig er veldig uforståelig for dem tror jeg. For det er veldig stor forskjell i regler og lover og hvordan man oppfører seg, og hva som er greit.»</p> <p>Mor flyttet da fra nærområdet og datteren skulle flytte sammen med henne, hennes nye mann og hans tre tenårings sønner. Avstanden mellom hjemmene var så stor at jenta skulle gå over til samvær med far. Han forteller:</p>
--	---

	<p>«Hun isolerte seg veldig på rommet der oppe og følte seg veldig syk hver dag. Det var liksom både det ene og det andre og det gikk mer og mer i vranglås. Tilslutt kom hun seg ikke på skolen i det hele tatt, var en time her og en time der liksom. Det ble helt fastlåst og til slutt kollapset hele jenta. Jeg tror hun strakk seg veldig, veldig langt for hun hadde – jeg tror hun var kjemperedd for å skuffe mamma, ikke sant for dette var mammas store prosjekt, og hun skjønte at moren ville gjerne ha henne med i det prosjektet. Det skulle bli en flott, ny start for dem og så opplevde hun ikke at det slo til for henne. Det ble bare forferdelig.»</p> <p>«Den minste er en forferdelig vanskelig unge å forholde seg til. Hun er en forferdelig vanskelig unge sier hun (stemor). Men jeg sier at jeg aldri har opplevd noen enklere unge i hele mitt liv, av alle ungene jeg har møtt. For hun er så ekte, hun er bare seg selv.»</p> <p>«Hun må dele rom med ei som er like gammel som seg og som bestemmer alt, som tar fra henne lekene.</p> <p>Fra hun var lita kom hun hjem og sa: «det er ingen vits for meg å samle på petshopper for hun tar dem i fra meg. Alle mine ting blir borte». Jeg kom dit engang og da lå til og med yndlingsbamsen hennes i den andre sin seng. Sånn at hun har ingen plass. Det er ingenting som er hennes. Det er ikke rom til henne rett og slett.»</p> <p>Den siste av informantene er positiv til at barnas far har fått ny kjæreste. Hun har ikke flyttet fast inn sammen med ham enda, men mor mener far er mer sosial og mer aktiv med barna når hun er til stede. Hun sier:</p> <p>«Han skal jo ha for at han har blitt bedre på det sosiale nå da. Ja, spesielt etter at han fikk seg ny kjæreste. Da har det vært et par, trur de har vært på et par sånne fjellturer med de.»</p> <p>Hun har ikke merket negative reaksjoner hos barna og forsøker å medvirke til at de skal få et positivt forhold til farens kjæreste. Hun sier:</p> <p>«Så jeg prøver jo å snakke positivt om henne, at ungene skal oppleve at det er okei. Ja. Og det er jeg veldig bevisst på.»</p> <p>Foreldrene opplever at det blir vanskelig å trøste fordi de ikke kan love barnet noe på vegne av den andre. Det føles sårt og vanskelig fordi de enten ikke klarer å roe barnet, eller ikke kan løse barnets problemer, noe de anser som sin oppgave. En mor sier det slik:</p> <p>«Jeg føler meg kjempe hjelpeløs. Føler meg totalt tappet for energi. Jeg jobber og jobber for at ungene mine skal ha det bra og så»</p> <p>Reaksjonen hun får hos datteren når hun forsøker å snakke om det vanskelige er tøff, og hun føler på datterens håpløshet:</p> <p>«Hva er vitsen, hva er vitsen med å prate om det. Det er ingen som kan gjøre noe med det. Ingen kan gjøre det bra for meg uansett.»</p> <p>Foreldrene er også åpne om hvor vanskelig det er å skåne barna for egne følelser. Dette på tross av at de er bevisste på at det er nødvendig for at barna ikke skal gå med dårlig samvittighet, eller påta seg for mye ansvar. Dette gjelder både i perioder med uenighet og konflikt mellom foreldrene, eller når barnet uttrykker ting som oppleves å være til fordel for den andre forelder. En far beskriver det på følgende måte:</p> <p>«Det er en skikkelig øvelse og utfordring. For det gjør litt vondt inni deg. Du blir jo på en måte såret.</p>
--	---

	<p>Skulle så inderlig ønske at på en måte, ja – at de hadde lyst å bo her, ikke sant. Du kan veldig fort komme i en skvis mellom å gi barnet aksept og trygghet for å uttrykke sine behov og ikke gi dem skyldfølelse fordi de ser at jeg blir lei meg for eksempel.»</p> <p>«Det de (barna) ikke kan forholde seg til er sin sårbarhet i forhold til at de kanskje føler skyldfølelse for at foreldrene kanskje – eventuelt ikke klarer å samarbeide godt - man hører, klarer å oppfatte stemningen, mye slikt. Så det smerter, det smerter meg faktisk at de får også, dessverre ta del i den. Det er forferdelig.»</p> <p>«Ja, jeg har ikke det samme overskuddet som jeg ville hatt uten. Og det syns jeg er, det syns jeg er en trasig erkjennelse når han er hos meg at man blir så sliten at det legger en demper på samværet.»</p> <p>Også i mitt materiale er det funn som viser at barna får atferd som trolig er relatert til angst.</p> <p>En av foreldreinformantene beskriver yngste datters oppførsel på følgende måte:</p> <p>«Hun minste hun sitt i fanget mitt, hun kryper inn i klærne mine, hun tviholder meg om nettene, hun gråter...»</p>
Faktorer	<p>Psykiske og fysiske plager, Stress, Ansvarsfølelse overfor foreldrene, barnas egne behov, barns rettferdighetssans, geografisk avstand (skolekrets), venner, ulike regler, nye partnere, nye (ste-)søsken, foreldres hjelpeløshet, skåne barna for egne følelser</p>
Forfatterens konklusjon	<p>Funn i studien viser at for noen familier er problematikken etter samlivsbruddet sammensatt og kompleks. Det er ikke enkelt å skille fra hverandre de ulike faktorene som samvirker på en slik måte at situasjonen oppleves negativ. Familiene har derfor behov for at det er samarbeid mellom de ulike etatene, og at familiens utfordringer kan vurderes helhetlig og følges opp over tid. Vi vet lite om de langvarige konsekvensene for barna. Men vi vet fra både et menneskelig og samfunnsøkonomisk perspektiv at forebygging er et rimeligere alternativ enn å gå inn i etterkant for å reparere og kompensere for senskader.</p>